

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített első tanács)

2014. július 17.*

„Állami támogatások — A WestLB szerkezetátalakítása — Valamely tagállam gazdasága súlyos zavarának orvoslását célzó támogatások — Az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja — A támogatást bizonyos feltételek mellett a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat — Megsemmisítés iránti kereset — Személyében való érintettség — Eljáráshoz fűződő érdek — Elfogadhatóság — Kollegialitás — Indokolási kötelezettség — A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás — Arányosság — A hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve — EK 295. cikk — A 659/1999/EK rendelet 7. cikkének (4) bekezdése”

A T-457/09. sz. ügyben,

a **Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband** (székhelye: Münster [Németország], képviselik kezdetben: A. Rosenfeld és I. Liebach, később: A. Rosenfeld és O. Corzilius ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselek kezdetben: L. Flynn, K. Gross és B. Martenczuk, később: L. Flynn, B. Martenczuk és T. Maxian Rusche, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

a Németország által a WestLB AG szerkezetátalakítása céljából nyújtandó C 43/08. (korábbi N 390/08.) számú állami támogatásról szóló, 2009. május 12-i 2009/971/EK bizottsági határozat (HL L 345., 1. o.) megsemmisítése iránti kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített első tanács),

tagjai: H. Kanninen elnök (előadó), I. Pelikánová, E. Buttigieg, A. M. Collins és S. Gervasoni bírák,

hivatalvezető: T. Weiler tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2013. december 6-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: német.

Ítéletet

Tényállás

1. Kedvezményezett

- 1 A tényállás idején a WestLB AG Észak-Rajna–Vesztfália német szövetségi tartományban (Land, a továbbiakban: Észak-Rajna–Vesztfália tartomány) székhellyel rendelkező, a nemzetközi piacokon tevékenykedő kereskedelmi bank volt. 286,5 milliárd eurós mérlegfőösszegével (2007. december 31-i állapot) a WestLB Németország egyik vezető pénzügyi szolgáltatója volt. Észak-Rajna–Vesztfália tartományban és Brandenburg tartományban (Németország) a takarékpénztárak központi bankjaként a híd szerepét töltötte be e pénzügyi intézetek és a globális pénzügyi piacok között. A WestLB egy univerzális bank teljes termék- és szolgáltatási körét nyújtotta.
- 2 A WestLB tulajdonosai (a továbbiakban: tulajdonosok) a tényállás idején először a felperes, vagyis a Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband, másodszor a Rheinischer Sparkassen- und Giroverband, harmadszor Észak-Rajna–Vesztfália tartomány, negyedszer a Landschaftsverband Westfalen-Lippe, és ötödször a Landschaftsverband Rheinland voltak.
- 3 A felperes és a Rheinischer Sparkassen- und Giroverband Westfalen-Lippe régió (Németország), illetve Rheinland régió (Németország) takarékpénztár-társulásai, és a tényállás idején mindkettő 25,03%-os részesedéssel rendelkezett a WestLB tőkéjében. Észak-Rajna–Vesztfália tartomány tőkerészesedése 37,4% volt. Végül a Landschaftsverband Westfalen-Lippe és a Landschaftsverband Rheinland a Westfalen-Lippe régió, illetve Rheinland régió önkormányzati társulásai, amelyek 6,09%-os tőkerészesedéssel rendelkeztek.

2. A WestLB pénzügyi nehézségei és a rossz bank bejelentése

- 4 2007 közepe óta a WestLB 23 milliárd euró névértékű strukturált portfólióbefektetéseinek – köztük a másodlagos jelzáloghitelek (subprimes) (a továbbiakban: 23 milliárd eurós portfólió) – értéke csökkent. Mivel a WestLB nem tudta a piacon refinanszírozni e portfóliót, ezért azt saját mérlegében kellett konszolidálnia, jelentős veszteségek szerepeltetésével.
- 5 A 2008. január 20-án tartott rendkívüli közgyűlésen a tulajdonosok úgy döntöttek, hogy egyrészt 2 milliárd euróig terjedő összeget helyeznek a WestLB-be a 2007. évre előirányzott veszteségek és ideiglenes könyvelési leírások kompenzációja érdekében, másrészt pedig, hogy a WestLB szerkezetátalakítási terveket dolgoz ki, és tárgyalásba kezd az esetleges összeolvadásról Hessen és Thüringen német szövetségi tartományok (Länder) Landesbankjával (regionális bank) (a továbbiakban: Helaba).
- 6 2008. február 7-én a Németországi Szövetségi Köztársaság arról tájékoztatta az Európai Közösségek Bizottságát, hogy támogató intézkedések hiányában fennáll a kockázata, hogy a WestLB tőkéje 2008. március 31-re a jogszabályi előírások alá csökken.
- 7 A tulajdonosok 2008. február 8-án „A főbb elemekről szóló dokumentum” (a továbbiakban: Eckpunktepapier) című megállapodást kötöttek. E megállapodás a 2008. január 20-án előirányzott intézkedések helyébe lépő intézkedést írt elő, egy rossz bank (a továbbiakban: rossz bank) létrehozását, amelynek célja az volt, hogy elszigetelje a WestLB-t a 23 milliárd eurós portfólió által okozott kockázatoktól. Ugyanezen a napon a Németországi Szövetségi Köztársaság tájékoztatta a Bizottságot a megállapodás fennállásáról, amelyet 2008. március 27-én jelentettek be.

- 8 A tulajdonosok 2008. március 31-én engedélyezték a rossz bank létrehozását, amennyiben azt jóváhagyja Észak-Rajna–Vesztfália tartomány tartományi gyűlése.

3. A rossz bank ismertetése

- 9 A rossz bank létrehozásának részeként 2008. március 31-i hatállyal névértékén eladták a 23 milliárd eurós portfóliót egy írországi székhelyű Phoenix Light SF Ltd nevű különleges célú társaságnak (a továbbiakban: Phoenix Light). E társaság vállalta, hogy folytatja az említett portfólió refinanszírozását.
- 10 A vételár kiegyenlítése érdekében a Phoenix Light 23 milliárd euró névértékű kötvényt bocsátott ki. A kibocsátás két részletben történt. Az első részlet 18 milliárd euró össznévértékű elsőbbségi kötvényből (a továbbiakban: senior notes kötvények) állt. A második részlet 5 milliárd euró össznévértékű alárendelt kötvényből állt, amelyeket elsődlegesen érintenek az átruházott eszközökkel kapcsolatos veszteségek (a továbbiakban: junior notes kötvények).
- 11 Észak-Rajna–Vesztfália tartomány garanciát vállalt a junior notes kötvények által lefedett teljes tőke megtérítésére azok tulajdonosai felé. Az Eckpunktepapier szerint a WestLB-ben fennálló részesedésüknek megfelelő arányos kompenzációt követelhetett a másik négy tulajdonostól minden, az így vállalt garancia (a továbbiakban: vitatott garancia) alapján teljesített kifizetés után, 2 milliárd euró erejéig. További 3 milliárd euró lehívása esetén Észak-Rajna–Vesztfália tartomány azt követelhetette a tulajdonosoktól, hogy ruházzák rá át megfelelő számú WestLB-részvényt. A tulajdonosok pénzügyi kompenzációban is megállapodhattak.
- 12 A Phoenix Lightnak évente jutalékot kellett fizetnie a vitatott garancia után. Emellett hozamot is kellett fizetnie a kötvénytulajdonosoknak. A Phoenix Light átruházott értékpapírok hozama fedezte ezeket a költségeket és a rossz bank ügyműködési költségeit.
- 13 A WestLB ezt követően megvásárolta a junior notes kötvényeket, mégpedig két okból. Egyrészt, mivel ezekért a kötvényekért Észak-Rajna–Vesztfália tartomány garanciát vállalt, a WestLB könyvvizsgálói a 23 milliárd eurós portfóliótól eltérően úgy ítélték meg, hogy ezek értékét nem kell lefelé korrigálni. Másrészt a junior notes kötvényeket biztosítékként is fel lehetett használni a megvásárlásukhoz szükséges források felvételekor.
- 14 A WestLB a senior notes kötvényeket is megvásárolta.

4. Kiegészítő bejelentés

- 15 2008. április 11-én a Németországi Szövetségi Köztársaság a rossz bankról szóló kiegészítő bejelentést küldött a Bizottság számára. Ebben közölte, hogy Észak-Rajna–Vesztfália tartomány tartományi gyűlésének jóváhagyását követően e bankot létrehozták, és elismerve, hogy ennek megvalósítása állami támogatás nyújtásával jár, kérte, hogy a Bizottság azt haladéktalanul engedélyezze mint megmentési célú támogatást. A Németországi Szövetségi Köztársaság vállalta, hogy a 2008. augusztus 8-án lejárat hat hónapos határidőn belül előterjeszti a Bizottságnak a WestLB szerkezetátalakítási tervét, vagy pedig a vitatott garancia teljes megszüntetéséről szóló bizonyítékot. Jelezte, hogy az utóbbi esetben a WestLB-nek vissza kell fizetnie az általa esetlegesen megkapott „kifizetéseket”, és a garancia valamennyi gazdasági hatását megszüntetik.

5. A vitatott garancia engedélyezése hat hónapos időtartamra

- 16 2008. április 30-án a Bizottság elfogadta a Németországi Szövetségi Köztársaság által a WestLB javára létrehozott rossz bankról szóló C(2008) 1628 végleges bizottsági határozatot (NN 25/2008, korábbi CP 15/08 támogatás) (a továbbiakban: ideiglenes határozat).

- 17 Ebben a határozatban a Bizottság először megállapította, hogy a vitatott garancia az EK 87. cikk értelmében vett állami támogatás (az ideiglenes határozat (28)–(39) preambulumbekkezdése).
- 18 Másodszor a Bizottság rámutatott, hogy az előző pontban hivatkozott támogatás célja nem az, hogy megszüntesse valamely tagállam gazdaságának súlyos zavarát. Ennélfogva az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján az nem tekinthető összeegyeztethetőnek a közös piaccal. Ugyanakkor a támogatásnak a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (HL 2004. C 244., 2. o.; a továbbiakban: megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás) alapján történő vizsgálatát követően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján engedélyezhető (az ideiglenes határozat (41)–(58) preambulumbekkezdése).
- 19 E tekintetben a Bizottság először rámutatott, hogy a WestLB a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozás. A Bizottság megjegyezte, hogy amennyiben a vitatott garanciát nem nyújtották volna, akkor egyrészt a WestLB nem tudott volna megfelelni a tőkére vonatkozó jogszabályi követelményeknek, másrészt pedig hitelminősítése oly módon lezuhant volna, amely nehezé tette volna refinanszírozását, valamint olyan további veszteségeket eredményezett volna, amelyek középtávon tevékenységeinek megszüntetéséhez vezethettek volna (az ideiglenes határozat (44) és (45) preambulumbekkezdése).
- 20 A Bizottság másodszor kiemelte, hogy a vitatott garancia olyan „tőkekölcsönt” jelent, amely lehetővé teszi a WestLB számára, hogy megfeleljen a tőkére vonatkozó jogszabályi követelményeknek, és így folytathassa tevékenységét. A Bizottság megjegyezte, hogy e garancia tiszteletben tartja a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás által előírt korlátokat, mivel egyrészt hat hónapos időtartamra hozták létre, és visszafordítható jellegű, másrészt pedig a benne foglalt támogatási elem arra a minimumra korlátozódik, amely a tevékenység folytonosságának biztosításához szükséges (az ideiglenes határozat (47)–(49), (52), (54) és (55) preambulumbekkezdése).
- 21 A Bizottság harmadszor rámutatott, hogy a nyújtott támogatást súlyos szociális problémák indokolják, annak nincsenek nemkívánatos hatásai, valamint hogy ez az első olyan megmentési, illetve szerkezetátalakítási célú támogatás, amelyben a WestLB az utolsó tíz évben részesült, a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban előírtaknak megfelelően (az ideiglenes határozat (56) és (57) preambulumbekkezdése).
- 22 Az ideiglenes határozat rendelkező részében a Bizottság megállapította, hogy a vitatott garancia az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás, amelyet az EK 88. cikk (3) bekezdésének megsértésével nyújtottak, és amely az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a közös piaccal. Jelezte, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaságnak legkésőbb 2008. augusztus 8-ig elő kell terjesztenie a WestLB szerkezetátalakítási tervét, vagy pedig a vitatott garancia teljes megszüntetésére vonatkozó bizonyítékot. A Bizottság kiemelte, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság vállalta, hogy az utóbbi esetben a vitatott garanciára vonatkozó, „Észak-Rajna–Vesztfália tartomány és a Poenix Light között fennálló megállapodástól” elállnak. Következésképpen a WestLB-nek vissza kell térítenie az említett megállapodás alapján kapott kifizetéseket.
- 23 Végül a Bizottság 2008. augusztus 8-ig engedélyezte a szóban forgó támogatást, és jelezte, hogy amennyiben a Németországi Szövetségi Köztársaság hiteles szerkezetátalakítási tervet terjeszt elő, az engedélyt elvileg az e tervre vonatkozó végleges határozat meghozataláig meghosszabbítják.

6. Bejelentés és a rossz bank meghosszabbításának vizsgálata

- 24 A Bizottság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a WestLB és a tulajdonosok rendszeresen egyeztettek egy szerkezetátalakítási terv elfogadása érdekében. A felperes előadja, hogy a Bizottság a WestLB-vel és a tulajdonosokkal 2008. július 15-én tartott találkozó során jelezte, hogy melyek azok a szempontok, amelyeknek álláspontjai szerint az engedélyezés feltételeit kell alkotniuk, és pedig, hogy a terv alapján számítani lehessen bizonyos kötelező határidőkön belül a WestLB mérlegfőösszegének 50%-os csökkentésére és tulajdonosi szerkezetének módosítására.
- 25 2008. augusztus 8-i levelével a Németországi Szövetségi Köztársaság arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a rossz bankot állandó struktúrává kívánja alakítani. A bejelentéshez csatolta a WestLB szerkezetátalakítási tervét (a továbbiakban: eredeti szerkezetátalakítási terv) és egy, a tulajdonosok által elfogadott, „a főbb elemekről szóló megállapodás” (a továbbiakban: Eckpunktevereinbarung) című megállapodást.
- 26 Az eredeti szerkezetátalakítási terv többek között a WestLB mérlegfőösszegének, illetve a tevékenységi körének csökkentését szolgáló jelentős intézkedéseket, illetve tulajdonosi szerkezetének olyan átalakítását írta elő, amely biztosítja, hogy 2009. szeptember 30-án a tulajdonosok immár ne gyakoroljanak többségi ellenőrzést (a tulajdonosok és a Németországi Szövetségi Köztársaság vállalták, hogy e tekintetben 2008. december 31-ét megelőzően pontosabb információkat szolgáltatnak a Bizottság számára).
- 27 Az Eckpunktevereinbarungban a tulajdonosok vállalták, hogy a németországi regionális bankágazat tartós reformjával összeegyeztethető megoldásokat találnak a WestLB nehézségeire. Jelezték, hogy 2008. december 31. előtt módosított szerkezetátalakítási tervet kívánnak a Bizottság elé terjeszteni, amely az eredeti szerkezetátalakítási terven túlmenő és a tulajdonosi szerkezet változását figyelembe vevő csökkentő intézkedéseket tartalmaz.
- 28 2008. október 1-jei levelével, amely tartalmazta az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti felhívást észrevételek benyújtására (Állami támogatás – Németország – C 43/08 [korábbi N 390/08] állami támogatás – WestLB) (HL C 322., 16. o.; a továbbiakban: eljárást megindító határozat), a Bizottság értesítette a Németországi Szövetségi Köztársaságot az EK 88. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás (a továbbiakban: hivatalos vizsgálati eljárás) megindításáról „a WestLB AG állami tulajdonosai által a WestLB AG javára végrehajtott kockázatlefedés” kapcsán.
- 29 A Bizottság mindenekelőtt megerősítette azokat az értékeléseket, amelyeket az ideiglenes határozatban az állami támogatás fennállása kapcsán (az eljárást megindító határozat (34) és (45) preambulumbekkezdése), illetve azon lehetőséget illetően tett, hogy lehetséges-e e támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségét kizárólag az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján vizsgálni. Úgy vélte, hogy a másodlagos jelzálogpiac válsága még nem vezetett az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében vett komoly zavarhoz a gazdaságban (az eljárást megindító határozat (43) és (45) preambulumbekkezdése). A Bizottság megjegyezte, hogy mivel a Németországi Szövetségi Köztársaság állandó struktúrává kívánja alakítani a rossz bankot, a szóban forgó támogatást a továbbiakban szerkezetátalakítási támogatásként kell elemezni (az eljárást megindító határozat (33) preambulumbekkezdése).
- 30 Ezt követően a Bizottság kifejezte kétségeit azzal kapcsolatban, hogy az eredeti szerkezetátalakítási terv összeegyeztethető-e a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatással, és jelezte, hogy további információkra van szüksége (az eljárást megindító határozat (47) preambulumbekkezdése).
- 31 E tekintetben megjegyezte, hogy a WestLB nem tervezi, hogy eltávolodik a hosszú távon elégtelennek bizonyult üzleti modelljétől. Életképességének biztosítása érdekében tehát drasztikusabb változásokra lehet szükség. A Bizottság megjegyezte, hogy a WestLB nehézségeinek okait valószínűleg tulajdonosi szerkezetének összetétele és tulajdonosai eltérő érdekei képezték, továbbá kifejezte kétségeit azzal

kapcsolatban, hogy lehetséges-e a hasznos stratégiai reorientáció e strukturális problémák megoldásának hiányában. A Bizottság pozitívan ítélte meg azt a tényt, hogy az eredeti szerkezetátalakítási terv előírja a tulajdonosi szerkezet megváltoztatását, mivel ez a WestLB üzleti modelljének módosítását eredményezheti. Ugyanakkor, mivel a terv ezzel kapcsolatban nem tartalmaz konkrét intézkedéseket, nem lehet megállapítani, hogy az milyen mértékben járulna hozzá e bank életképességének helyreállításához (az eljárást megindító határozat (48)–(50) preambulumbekzdése).

- 32 Végül a Bizottság felhívta az érdekelt feleket, hogy terjesszék elő észrevételeiket, amit csak a Németországi Szövetségi Köztársaság tett meg 2008. november 24-én.
- 33 2008. december 16-án a Németországi Szövetségi Köztársaság a WestLB tulajdonosi szerkezetének módosítására vonatkozó konkrét intézkedések közlésére előírt határidő meghosszabbítását kérte. A Bizottság e határidőt 2009. március 31-ig meghosszabbította.
- 34 A felperes szerint 2009. március 31-én egy a Németországi Szövetségi Köztársasággal tartott találkozó során a Bizottság közölt egy ütemtervet, amely tartalmazta azokat a feltételeket, amelyeknek előre meghatározott időpontokra való teljesítése szükséges a rossz bank mint állandó struktúra engedélyezéséhez, valamint jelezte, hogy 2009. május 13-án elutasító határozatot hozhat.
- 35 A Bizottság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a WestLB és a tulajdonosok 2009. április 6. és 8. között megbeszéléseket folytattak a bank szerkezetátalakításáról és az elutasító határozat elkerüléséhez szükséges feltételekről.
- 36 2009. április 30-án a Németországi Szövetségi Köztársaság a Bizottsággal megvitattott, az eredeti szerkezetátalakítási tervhez képest bizonyos módosításokat tartalmazó szerkezetátalakítási tervet (a továbbiakban: végleges szerkezetátalakítási terv) terjesztett elő.
- 37 Ez a terv mindenekelőtt azt írta elő, hogy a WestLB tulajdonosi szerkezetének módosítását 2008. december 31. előtt pontosítani kell (például egy szándéknyilatkozat révén). A WestLB-t egyben vagy különálló üzleti egységenként megvételre kínálnák fel ajánlattételi eljárás keretében, amelyet 2010. augusztus 31. előtt indítanak meg úgy, hogy az ügylet bizonyos feltételek mellett legkésőbb 2012. január 1-jén hatályossá váljon.
- 38 Ezt követően a WestLB értékesítésének megkönnyítése érdekében olyan racionalizálási intézkedéseket írtak elő, amelyek lehetővé teszik a költségek és kockázatok csökkentését, valamint az üzleti reorientációt, vagyis több telephely bezárását, valamint a mérlegfőösszeg és a kockázattal súlyozott eszközök 25%-os csökkentését 2010. március 31-ig és 50%-os csökkentését 2011 márciusának végéig a 2007-es adatokhoz képest.
- 39 Végül a szóban forgó terv a WestLB több tevékenységi területének megszüntetését, illetve csökkentését irányozta elő.

7. A megtámadott határozat

- 40 2009. május 12-én a Bizottság meghozta a Németország által a WestLB szerkezetátalakítása céljából nyújtandó C 43/08. (korábbi N 390/08.) számú állami támogatásról szóló 2009/971/EK határozatot.

- 41 2009. május 29-én a Németországi Szövetségi Köztársaság arról tájékoztatta levélben a Bizottságot, hogy álláspontja szerint e határozat hibákat és pontatlanságokat tartalmaz, többek között a (41) preambulumbekzdés tekintetében, amely a következőképpen szól:

„[...] [Az eredeti] szerkezetátalakítási terv minden módosítását megtárgyalták a Bizottsággal, [a Németországi Szövetségi Köztársaság] elfogadta azokat, ezt követően pedig 2009. április 30-án benyújtották őket a Bizottsághoz a szerkezetátalakítási terv módosításaként. A WestLB öt [tulajdonosából] azonban hárman hivatalosan még nem hagyták jóvá a [végleges szerkezetátalakítási] tervet. Ezért a [végleges] szerkezetátalakítási terv, jóllehet [a Németországi Szövetségi Köztársaság] és a tulajdonosok elfogadták, nem tekinthető kötelező érvényűnek. Az eljárás során a Bizottság megállapította, hogy a tulajdonosok nem tartották be a határidőket, és késleltették az eljárást. Ezért a Bizottság szükségesnek látja, hogy határozatát bizonyos feltételekhez kösse.”

- 42 A Németországi Szövetségi Köztársaság előadta, hogy e preambulumbekzdés utolsó előtti mondata pontatlan, mivel „a Bizottság kezdeményezte, valamint jóváhagyta a határidő meghosszabbítását”.

- 43 2009. június 10-én a Bizottság felajánlotta a Németországi Szövetségi Köztársaságnak, hogy módosítja e preambulumbekzdés utolsó előtti mondatának megszövegezését, jelezve, hogy pusztá pontosításról van szó, a következők szerint:

„Az eljárás során a Bizottság megállapította, hogy a tulajdonosok nem tudták követni az engedélyezett szerkezetátalakítási terv eredeti ütemtervét, és a döntéshozó testületek [helyesen: döntéshozás] ütemezése hátráltatta az eljárást.”

- 44 Miután a Németországi Szövetségi Köztársaság a 2009. június 22-i elektronikus levélben jelezte, hogy egyetért az új szövegezéssel, a Bizottság 2009. július 28-án elfogadta a 2009/971 határozat egy helyesbítését. A Bizottság e helyesbítést a határozat ily módon helyesbített változatával (HL L 345., 1. o.; a továbbiakban: megtámadott határozat) együtt megküldte a Németországi Szövetségi Köztársaságnak.

- 45 A megtámadott határozatban a Bizottság először megállapította, hogy az ideiglenes határozatban már úgy tekintette, hogy a rossz bank megvalósítása állami támogatás nyújtását jelenti a WestLB számára, és megjegyezte, hogy amennyiben a rossz bankot állandó struktúrává alakítják, e támogatás összege minden valószínűség szerint a vitatott garancia névértékének (5 milliárd euró) fog megfelelni (a megtámadott határozat (52), (54)–(58) és (60) preambulumbekzdése).

- 46 Másodszor a Bizottság az ideiglenes határozattal és az eljárást megindító határozattal ellentétben úgy ítélte meg, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján meg lehet vizsgálni a szóban forgó támogatás összeegyeztethetőségét a közös piaccal.

- 47 A Bizottság jelezte, hogy ennek az elmozdulásnak az az oka, hogy az eljárást megindító határozat meghozatalát követően az állami támogatásokról szóló szabályoknak a pénzügyi intézmények vonatkozásában a jelenlegi pénzügyi világválsággal összefüggésben tett intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló közleményben (HL 2008. C 270., 8. o.; a továbbiakban: a pénzügyi válság miatt hozott intézkedésekről szóló közlemény), a jelenlegi pénzügyi válságban a pénzügyi intézmények feltőkésítéséről: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozásáról és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékokról szóló közleményben (HL 2009. C 10., 2. o.), és az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közleményben megállapította, hogy a bankok javára hozott támogatási intézkedések alkalmasak a német gazdaság súlyos zavarának megszüntetésére (a megtámadott határozat (61) és (62) preambulumbekzdése).

- 48 A Bizottság ugyanakkor jelezte, hogy – miként azt az előző pontban hivatkozott közleményekben is kifejtette – a pénzügyi válsággal összefüggésben nyújtott támogatások közös piaccal való összeegyeztethetőségét a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásnak megfelelően kell értékelni, figyelembe véve a pénzpiacok rendszerszintű válságának sajátosságait is (a megtámadott határozat (63) preambulumbekzdése).
- 49 Harmadszor a Bizottság megvizsgálta a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségét. A Bizottság jelezte, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásnak megfelelően mindenekelőtt meg kell vizsgálnia, hogy létezik-e olyan szerkezetátalakítási terv, amely lehetővé teszi a WestLB hosszú távú életképességének helyreállítását, ezt követően, hogy a támogatás a szükséges minimumra korlátozódik-e az időtartamot és az összeget illetően, valamint hogy a WestLB jelentős összeggel hozzájárul-e a szerkezetátalakítás költségeihez, végül pedig, hogy a támogatás a közös érdekekkel ellentétes mértékben torzítja-e a versenyt. Egyebekben a Bizottság emlékeztetett arra, hogy feltételeket szabhat a kedvezményezettre (a megtámadott határozat (65) preambulumbekzdése).
- 50 E tekintetben a Bizottság mindenekelőtt megvizsgálta a végleges szerkezetátalakítási terv által előírányozott intézkedéseket, és megállapította, hogy azok lehetővé teszik a WestLB hosszú távú életképességének helyreállítását (a megtámadott határozat (66)–(75) preambulumbekzdése).
- 51 Ezt követően a Bizottság egyrészt úgy ítélte meg, hogy a WestLB jelentős, a lehető legnagyobb saját hozzájárulást nyújtja a szerkezetátalakítás költségeihez, másrészt pedig, hogy a támogatás összege a szükséges minimumra korlátozódik (a megtámadott határozat (76) és (79) preambulumbekzdése).
- 52 Végül a Bizottság a megtámadott határozat (80)–(87) preambulumbekzdésben megvizsgálta, hogy a végleges szerkezetátalakítási terv előír-e olyan intézkedéseket, amelyek alkalmasak annak biztosítására, hogy a támogatás versenytársakra gyakorolt kedvezőtlen hatásait a lehető legkisebbre csökkentsék, e határozat (88) preambulumbekzdésében pedig megállapította, hogy a „kompenzációs intézkedések” összességében arányban állnak a versenytorzító hatásokkal, és a lehető legkisebbre csökkentik ezeket a hatásokat.
- 53 A fentiekre figyelemmel a Bizottság úgy tekintette, hogy a támogatás bizonyos feltételek betartása esetén összeegyeztethető a közös piaccal (a megtámadott határozat (89) preambulumbekzdése).
- 54 A megtámadott határozat rendelkező része így szól:

„1. cikk

A [Németországi Szövetségi Köztársaság] által a WestLB [...] javára 5 milliárd euró értékű garancia formájában nyújtani tervezett támogatás – a 2. cikkben és a mellékletben említett feltételekre is figyelemmel – összeegyeztethető a közös piaccal.

2. cikk

(1) A [végleges] szerkezetátalakítási tervet a mellékletben ismertetett valamennyi feltétellel együtt és a megadott ütemterv szerint teljes mértékben végre kell hajtani.

(2) Indokolt esetben [...] a Bizottság [a Németországi Szövetségi Köztársaság] megfelelően indokolt kérelmére

a) meghosszabbíthatja a [...] határidőket; vagy

b) rendkívüli körülmények esetén eltekinthet egy[...] vagy több feltételtől, illetve módosíthatja vagy helyettesítheti azokat.

[...]"

55 A megtámadott határozat melléklete a következőképpen szól:

„A 2. cikk (1) bekezdéséhez

[...]

2.1. A [...] tulajdonos(ok) [...] 2011. december 31-ig egészben vagy részekben értékesítik a WestLB-t.

2.2. A [...] tulajdonos(ok) legkésőbb 2010. augusztus 31-ig ajánlattételi eljárást indítanak [...], és legkésőbb 2011. augusztus 31-ig adásvételi szerződést kötnek a vevővel, hogy az értékesítés 2012. január 1-jén hatályossá válhasson. Indokolt esetekben a Bizottság hozzájárulhat ahhoz, hogy [...] szabadkézi vételt vagy tartományi banki konszolidációt hajtsanak végre.

[...]

3.1. A WestLB vizsgált, 2007. december 31-i fordulónap szerinti mérlegfőösszegéből [...] kiindulva az összesített mérlegfőösszeget 2010. március 31-ig összesen 25%-kal, 2011. március 31-ig pedig összesen 50%-kal csökkentik [...].

[...]

4.1. A WestLB fő üzleti tevékenységeit szétválasztják, és legkésőbb 2009. október 30-ig a következő [...] szegmentált részterületekre sorolják be őket:

- a) Transaction Banking;
- b) szövetkezet/középvállalkozások;
- c) vállalati ügyfelek/tőkepiac/strukturált finanszírozások.

4.2. [E] részterületeket legkésőbb 2011. december 31-ig együttesen vagy egyesével értékesítik.

4.3. Az értékesítésig [e] részterületek egyikén sem engedélyezett az üzleti tevékenység vásárlás vagy más vállalkozással való összefonódás útján történő bővítése [...]

[...]

4.5. A tőkepiaci tevékenységekre [...] az értékesítésig a következő megszorítások vonatkoznak:

[...]

4.6. A vállalati ügyfelek/strukturált finanszírozások területén [...] végzett tevékenységekre az értékesítésig a következő megszorítások vonatkoznak:

[...]

5.1. A [...] következő érdekeltsége[ket] a lehető leggyorsabban, legkésőbb [2010-ig] teljesen értékesítik: [tizenhat érdekeltség felsorolva]

[...]

5.8. Veszteség esetén az értékesítésig a WestLB nem teljesít kifizetéseket a hibrid tőkeeszközökre. Ezek az eszközök a veszteségekből is részesednek, ha a WestLB mérlege a tőketartalékok megszüntetése nélkül veszteséget mutatna ki.

[...]

6.1. A WestLB-t egyben vagy részletekben nyilvános [helyesen: nyílt], átlátható és megkülönböztetésmentes ajánlattételi eljárás keretében értékesítik, a [megtámadott határozat melléklete] 2.1. és 2.2.[pontjában] meghatározott határidők betartása mellett.

6.2. Az ajánlattételi eljárás minden lehetséges bel- és külföldi vevő számára nyitva áll [...]

[...]

6.4. A mindenkori vevő

- a) a [...] tulajdonos(ok)tól független harmadik fél [...]
- b) ésszerűen olyan helyzetben van, hogy [képes megfelelni] az illetékes [hatóságok által előírt valamennyi feltételnek] [...],
- c) gazdasági ereje, különösen minősítése alapján alkalmas arra, hogy tartósan biztosítsa a [WestLB] fizetőképességét.

6.5. A szegmentált részterületek teljes körű értékesítése előnyt élvez a pusztán a szavazati jogok többségét [...] érintő átruházással szemben. Pusztán a szavazati jogok többségét csak akkor lehet átruházni, ha az ajánlattételi eljárás során egy vagy több szegmentált részterület teljes körű megvételére irányuló ajánlat benyújtására nem került sor. Az odaítélés előtt tájékoztatják [a] Bizottságot, amely fenntartja magának a jogot, hogy kifogással éljen.

6.6. A szabadkézi vétel vagy a tartományi banki konszolidáció [...] Bizottság engedélyéhez kötött lehetősége változatlan marad. Ennek során az addigi tulajdonosok kisebbségi tulajdonosokká válhatnak, ha a [WestLB-ben] meghatározó befolyást biztosító tulajdoni hányad értékesítésre kerül.

6.7. [A] [...] nem értékesített részterületeket és tevékenységeket 2011. december 31-ig véglegesen leállítják, illetve azok ettől az időponttól az alapul szolgáló ügyletek határidőinek megfelelően befejeződnek.

[...]

A [megtámadott határozat] 2. cikk[ének] (2) bekezdéséhez

A [megtámadott határozat] 2. cikk[ének] (2) bekezdése szerinti felülvizsgálati záradék alkalmazása során a Bizottság figyelembe veszi az ajánlati feltételeket és a tőkepiaci helyzetet.”

8. *A WestLB helyzetének alakulása a megtámadott határozat meghozatalát követően*

- ⁵⁶ A megtámadott határozat meghozatalát követően a 23 milliárd eurós portfólió értéke addig csökkent, hogy a vitatott garancia fennállása már nem volt elegendő ahhoz, hogy a WestLB meg tudjon felelni a tőkére vonatkozó jogszabályi követelményeknek. 2009. október 7-i határozatával a Bizottság az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján ideiglenesen újabb garancia nyújtását engedélyezte a

WestLB számára, 6,4 milliárd euró összegben (N 531/2009. sz. állami támogatás) (HL C 305., 4. o.). A Németországi Szövetségi Köztársaság vállalta, hogy 2009. november 30-ig újabb szerkezetátalakítási intézkedéseket terjeszt elő.

- 57 2009. december 10-én a Németországi Szövetségi Köztársaság bejelentett a Bizottságnak egy, a WestLB részére nyújtott 3 milliárd eurós tőkeinjekciót, valamint egy 1 milliárd eurós kiegészítő garanciát, amelynek célja az volt, hogy 85,1 milliárd euró névértékű eszközt egy újabb rossz bankra ruházzanak. A Bizottság 2009. december 22-i határozatában ideiglenesen jóváhagyta ezeket az új intézkedéseket.
- 58 2009. december 15-én a Németországi Szövetségi Köztársaság egy módosított szerkezetátalakítási tervet közölt a Bizottsággal (a továbbiakban: felszámolási terv).
- 59 2011. december 20-án a Bizottság új határozatot fogadott el a WestLB javára 2007 és 2011 vége között megvalósított támogatási intézkedések (C 40/2009. és C 43/2008. számú támogatások) tárgyában (a továbbiakban: 2011. évi végleges határozat). E határozatban a Bizottság hatályon kívül helyezte a megtámadott határozatot (a 2011. évi végleges határozat 3. cikke). A Bizottság az állami támogatások joga szempontjából együttesen vizsgálta a WestLB részére 2007 és 2011. december között juttatott különböző tőkeinjekciókat és garanciákat, beleértve a vitatott garanciát is. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján a közös piaccal összeegyeztethető szerkezetátalakítási támogatásokról van szó, feltéve hogy végrehajtják a felszámolási tervben előírt intézkedéseket.

Eljárás

- 60 A Törvényszék Hivatalához 2009. november 13-án benyújtott keresetlevelével a felperes keresetet indított a megtámadott határozat megsemmisítése iránt.
- 61 A Törvényszék Hivatalához ugyanazon a napon benyújtott külön beadványban a felperes ideiglenes intézkedés iránti kérelmet terjesztett elő a megtámadott határozat végrehajtásának felfüggesztése érdekében. A T-457/09. R. sz. Westfälisch-Lippischer Sparkassen-und Giroverband kontra Bizottság ügyben 2011. március 18-án hozott végzéssel (az EBHT-ban nem tették közzé) az ideiglenes intézkedésről határozó bíróság elutasította e kérelmet, a költségekről pedig nem határozott.
- 62 A 2012. április 26-i levéllel a Bizottság tájékoztatta a Törvényszéket a 2011. évi végleges határozat meghozataláról, és előadta, hogy e határozat meghozatala után „a felperesnek már nem fűződik érdeke az eljáráshoz, ha egyáltalán valaha fűződött”. Ugyanakkor ezen állítás okát nem fejtette ki.
- 63 A Törvényszék az eljárási szabályzata 64. cikke által előírt pervezető intézkedések (a továbbiakban: pervezető intézkedések) révén felhívta a felperest, hogy nyilatkozzon arról, hogy a jelen kereset szempontjából milyen következtetéseket kell levonni a 2011. évi végleges határozat meghozatalából.
- 64 A felperes e felhívásnak 2012. június 11-i levelével eleget tett.
- 65 A pervezető intézkedések keretében a Törvényszék a 2012. november 28-i levéllel felhívta a Bizottságot, hogy terjessze elő észrevételeit a felperes 2012. június 11-i levelével kapcsolatban.
- 66 A Bizottság e felhívásnak 2013. január 11-i levelével eleget tett. E levélben a Bizottság indokolással együtt azt kérte a Törvényszéktől, hogy állapítsa meg, hogy már nincs szükség határozathozatalra.
- 67 A 2013. április 4-i levéllel a felperes ismertette észrevételeit a Bizottság által előterjesztett, okafogyottság megállapítása iránti kérelemről.

- 68 A 2013. október 16-i határozattal a Törvényszék az első tanács javaslatára az ügyet az eljárási szabályzat 14. cikkének 1. §-a és 51. cikke 1. §-ának első bekezdése alapján a kibővített első tanács elé utalta.
- 69 A 2013. október 24-i végzéssel a Törvényszék (kibővített első tanács) úgy határozott, hogy a Bizottság által előterjesztett, okafigyottság megállapítása iránti kérelemről az eljárást befejező határozatban dönt.
- 70 2013. október 31-én a Törvényszék pervezető intézkedések keretében bizonyos írásbeli kérdéseket tett fel a feleknek, akik arra az előírt határidőn belül válaszoltak.
- 71 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék (kibővített első tanács) a szóbeli szakasz megnyitásáról határozott.
- 72 A Törvényszék a 2013. december 6-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait és a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszait.

A felek kérelmei

- 73 A felperes a keresetlevélben azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a megtámadott határozatot;
  - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 74 A Bizottság az ellenkérelmében azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a keresetet mint részben elfogadhatatlant és részben megalapozatlant;
  - a felperest kötelezze a költségek viselésére.
- 75 2012. április 26-i levelében a Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- adjon lehetőséget a felperesnek, hogy az bejelenthesse a keresettől való elállási szándékát;
  - amennyiben a felperes nem áll el keresetétől, állapítsa meg, hogy a kereset okafigyottá vált.
- 76 2012. június 11-i levelében a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- utasítsa el a Bizottság arra irányuló kérelmét, hogy a Törvényszék állapítsa meg, hogy a kereset okafigyottá vált;
  - másodlagosan, amennyiben a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a megtámadott határozattal szemben benyújtott kereset okafigyottá vált, engedélyezze a felperes jogalapjainak és kérelmeinek módosítását, és tekintse úgy, hogy azok a továbbiakban a 2011. évi végleges határozat részleges megsemmisítésére irányulnak, amennyiben az a megtámadott határozat helyébe lép.
- 77 A 2013. január 11-i levélben a Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- állapítsa meg, hogy a kereset okafigyottá vált;
  - utasítsa el a felperes jogalapjainak és kérelmeinek módosítására irányuló kérelmet;
  - a felperest kötelezze a költségek viselésére.

78 2013. április 4-i levelében a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

- utasítsa el a Bizottság okafogyottság megállapítása iránti kérelmét;
- amennyiben a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy fennáll az okafogyottság, a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére;
- tartson tárgyalást.

A jogkérdésről

1. Az elfogadhatóságról

A felperes keresetőségi jogáról

- 79 Előzetesen rá kell mutatni, hogy a közjogi jogi személy felperes jogi személyisége folytán, ahogy arra megalapozottan hivatkozik is, az EK 230. cikk negyedik bekezdése alapján előterjeszthet megsemmisítés iránti keresetet. Mivel azonban a megtámadott határozat címzettje kizárólag a Németországi Szövetségi Köztársaság volt, e rendelkezésnek megfelelően meg kell vizsgálni, hogy az említett határozat személyében érinti-e a felperest, azzal, hogy nem kétséges, hogy az közvetlenül érinti őt, amit egyébként a felek nem is vitatnak.
- 80 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében azon alanyok, akik nem címzettjei egy határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos jellemzőik vagy egy őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, és ezáltal a címzetthez hasonló módon egyéníti őket (a Bíróság 25/62. sz., Plaumann kontra Bizottság ügyben 1963. július 15-én hozott ítéletén [EBHT 1963., 197. o.], valamint C-78/03. P. sz., Bizottság kontra Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum ügyben 2005. december 13-án hozott ítéletének [EBHT 2005., I-10737. o.] 33. pontja).
- 81 A felperes előadja, hogy az előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében a megtámadott határozat egésze a személyében érinti. E tekintetben több észrevételt terjeszt elő, amelyek két fő érv alá csoportosíthatók, ezek közül az első arra vonatkozik, hogy részt vett azon intézkedés meghozatalában, amelyet a Bizottság a megtámadott határozatban állami támogatásnak minősített, a második pedig tulajdonosként fennálló különös érintettségén alapul.
- 82 A Bizottság megjegyzi, hogy a megtámadott határozat a felperest csak részlegesen érinti. E tekintetben rámutat egyrészt arra, hogy a felperes a keresetőségi jogát nem alapíthatja arra, hogy ő az a szervezet, amely meghozta az e határozatban állami támogatásnak minősített intézkedést. A Bizottság másrészt rámutat, hogy a felperest mint tulajdonost kizárólag a megtámadott határozat mellékletében szereplő, arra vonatkozó feltételek érintik személyében, hogy a tulajdonosok kötelesek eladni a WestLB-t egy független harmadik félnek (a továbbiakban: eladási kötelezettség).

Az első, arra vonatkozó évről, hogy a felperes részt vett azon intézkedés meghozatalában, amelyet a megtámadott határozat állami támogatásnak minősített

- 83 Az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy a tagállamtól eltérő, jogi személyiséggel rendelkező, és a Bizottság végleges határozatában állami támogatásnak minősített intézkedést meghozó szervezet (a továbbiakban: a támogatás nyújtója) jogi helyzetét akkor érintheti egyedileg e határozat, ha az megakadályozza abban, hogy önálló jogkörét – amely többek között a szóban forgó támogatás odaítéléséből áll – saját belátása szerint gyakorolja (lásd ebben az értelemben a Törvényszék

T-214/95. sz., Vlaams Gewest kontra Bizottság ügyben 1998. április 30-án hozott ítéletének [EBHT 1998., II-717. o.] 29. pontját, valamint T-127/99., T-129/99. és T-148/99. sz., Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2002. március 6-án hozott ítéletének [EBHT 2002., II-1275. o.] 50. és 51. pontját).

- 84 A felperes előadja egyrészt, hogy ő a megtámadott határozatban állami támogatásnak minősített intézkedés egyik meghozója, másrészt pedig, hogy ezt az intézkedést önálló jogköre gyakorlása során hozta meg. A felperes szerint a megtámadott határozat megakadályozza abban, hogy e jogkörét – amely a jelen ügyben a vitatott garancia nyújtásából áll – saját belátása szerint gyakorolja. Ebből következően a kereset az előző pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelően elfogadható.
- 85 Beadványaiban a Bizottság nem vitatta, hogy a felperes a megtámadott határozatban megvizsgált támogatás nyújtójának tekinthető. Megjegyezte, hogy a felperesnek nem áll fenn saját érdeke, ami az ítélkezési gyakorlat szerint megakadályozza, hogy a támogatás nyújtójaként jogosult legyen kereset előterjesztésére. Ugyanakkor a Törvényszék 2013. október 31-i kérdéseire adott válaszában, illetve a tárgyaláson a Bizottság arra hivatkozott, hogy a felperes nem tekinthető a támogatás nyújtójának. A Bizottság szerint a megtámadott határozatban megvizsgált támogatást egyedül Észak-Rajna–Vesztfália tartomány nyújtotta a WestLB számára.
- 86 A megtámadott határozat rendelkező részéből – amely kizárólag „egy 5 milliárd euró értékű garanciára” vonatkozik (lásd a fenti 54. pontot) – az következik, hogy a vitatott garancia az egyetlen, e határozatban hivatalosan állami támogatásnak minősített intézkedés.
- 87 Meg kell tehát vizsgálni, hogy úgy lehet-e tekinteni, hogy e támogatás egy részét a felperes nyújtotta.
- 88 E tekintetben mindenekelőtt rá kell mutatni, hogy a vitatott garanciát formális szinten Észak-Rajna–Vesztfália tartomány nyújtotta a junior notes kötvények esetleges megszerzői számára, nem pedig a tartománytól eltérő tulajdonosok (a továbbiakban: egyéb tulajdonosok), mivel az utóbbiak – köztük a felperes – részvétele e garancia esetleges érvényesítésében kizárólag a tulajdonosok egymás közötti viszonyát érinti.
- 89 Ily módon egyrészt, noha a megtámadott határozat (24) preambulumbekkezdéséből az tűnik ki, hogy a junior notes kötvények megszerzői gazdasági kompenzációt követelhetnek Észak-Rajna–Vesztfália tartománytól, amennyiben ezen értékpapírok értékcsökkenéséhez kapcsolódó veszteségeket szenvednek el, a megtámadott határozatban, illetve az iratokban nincs olyan elem, amely alapján úgy lehetne tekinteni, hogy azok az egyéb tulajdonosoktól is kompenzációt követelhetnének. A vitatott garancia érvényesítése esetén a tulajdonosok által kötött megállapodások alapján az utóbbiak beavatkozása arra korlátozódik, hogy tőkerészesedésük arányában kompenzációt nyújtanak Észak-Rajna–Vesztfália tartomány részére az első 2 milliárd elköltött euró után, valamint hogy minden további összeg vonatkozásában vagy átruházzák a WestLB részvényeit Észak-Rajna–Vesztfália tartományra, vagy pénzbeli kompenzációban állapodnak meg (lásd a fenti 11. pontot és a megtámadott határozat (24) preambulumbekkezdését).
- 90 E tekintetben hozzá kell tenni, hogy a felperes maga is megerősítette a Törvényszék 2013. október 31-i kérdéseire adott válaszában, valamint a tárgyaláson, hogy kizárólag Észak-Rajna–Vesztfália tartomány garantálta a junior notes kötvények névértékét ezen értékpapírok tulajdonosaival szemben, valamint hogy azok nem követelhetnek semmilyen kompenzációt az egyéb tulajdonosoktól.
- 91 Másrészt a megtámadott határozat (24) és (26) preambulumbekkezdéséből, valamint az ideiglenes határozat (20) preambulumbekkezdésének harmadik bekezdéséből kitűnik, hogy az egyéb tulajdonosok Észak-Rajna–Vesztfália tartomány javára való beavatkozása a vitatott garancia érvényesítése esetén nem automatikus, hanem ahhoz az szükséges, hogy az említett tartomány előzetesen kompenzációs igényt terjesszen elő. Észak-Rajna–Vesztfália tartomány tehát nem pusztán egyedül garantálja a junior notes

kötvények névértékét ezen értékpapírok tulajdonosaival szemben, hanem ő határozza meg a vitatott garancia esetleges érvényesítésével kapcsolatos költségek tulajdonosok közti eloszlását, az utóbbiak által meghatározott maximális felelősségi korlátok tiszteletben tartása mellett.

- 92 Ezt követően érdemi szempontból rá kell mutatni – ahogy azt a felek kifejtették a tárgyalás során –, hogy a WestLB a vitatott garancia kedvezményezettje, mivel a garancia értelmében a fenti 9–14. pontban leírt ügyletek, amelyek révén a rossz bankot létrehozták, gyakorlatilag lehetővé tették számára, hogy mérlegéből kivezessen olyan eszközöket, amelyek értéke jelentősen csökkent, és olyan új eszközöket, vagyis a junior notes kötvényeket szerepeltessen abban, amelyeknek a kivezetett eszközökkel azonos névértéke garantált volt. Márpedig, míg Észak-Rajna–Vesztfália tartomány részvétele a vitatott garanciában ebben az összefüggésben előnyt biztosíthatott a WestLB számára, nem lehet úgy tekinteni, hogy az egyéb tulajdonosok részt vettek annak kialakításában.
- 93 Így először, ellentétben a felperes által a tárgyaláson előadottakkal, az egyéb tulajdonosok Észak-Rajna–Vesztfália tartománnyal szembeni kötelezettségvállalása (a továbbiakban: az egyéb tulajdonosok kötelezettségvállalása) – amely megfelelt az arra irányuló kötelezettségnek, hogy a vitatott garancia érvényesítése esetén részlegesen megtérítik az említett tartomány számára annak költségeit – nem tekinthető a junior notes kötvények tulajdonosainak javára fennálló „viszontgaranciának”, mivel e kötelezettségvállalás nem tartalmaz arra irányuló kötelezettséget, hogy megfizessék a junior notes kötvények névértékének bizonyos hányadát az értékpapírok tulajdonosainak, abban az esetben, ha egyrészt a vitatott garanciát le kívánják hívni, és másrészt Észak-Rajna–Vesztfália tartomány azt nem teljesíti.
- 94 Másodszor, azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy – miként azt a felperes a tárgyaláson előadta – az egyéb tulajdonosok kötelezettségvállalása megerősíti Észak-Rajna–Vesztfália tartomány fizetőképességét a junior notes kötvények tulajdonosaival szemben, rá kell mutatni, hogy még ha fel is tesszük, hogy Észak-Rajna–Vesztfália tartomány – amely olyan területi entitás, amelynek önállósága és közhatalmi jogosítványai a német alkotmányból erednek – fizetéseképtelenségének kockázata bebizonyosodik, valamint hogy csőd esetén a Németországi Szövetségi Köztársaság belső joga alapján nem köteles részére pénzügyi támogatást nyújtani adósságai fedezése érdekében, az iratokban szereplő egyik elem alapján sem lehet úgy tekinteni, hogy az egyéb tulajdonosok kötelezettségvállalásának fennállása alkalmas arra, hogy annak alapján a junior notes kötvények tulajdonosai élhessenek a vitatott garancia érvényesítéséhez való jogukkal, vagy arra, hogy számukra elsőbbséget biztosítson az említett tartomány egyéb hitelezőivel szemben.
- 95 A fentiekből kitűnik, ahogy azt a Bizottság is előadja, hogy a megtámadott határozatban engedélyezett támogatást kizárólag Észak-Rajna–Vesztfália tartomány nyújtotta, és az egyéb tulajdonosok nem tekinthetők úgy, mint e támogatás egy részének nyújtói.
- 96 E következtetés megcáfolására nem alkalmas egyik, a felperes által a tárgyaláson előterjesztett érv sem.
- 97 Így a felperes elsősorban előadta, hogy a Bizottság a megtámadott határozatában maga is a támogatás nyújtóinak minősítette az egyéb tulajdonosokat.
- 98 E tekintetben először rá kell mutatni, hogy az, hogy a felperes-e a támogatás nyújtója, olyan objektív kérdés, amely a megtámadott határozatban ismertetett ténybeli körülményektől függ – amelyeket a felperes nem vitat –, nem pedig ezen körülmények esetleges Bizottság általi értékelésétől.
- 99 Másodszor meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság nem volt köteles pontosan megjelölni a támogatás nyújtóját. Ahogy a Bizottság jogosan jelezte a tárgyalás során, elegendő volt azon indokok kifejtésére szorítkoznia, amelyek miatt úgy tekintette, hogy a vitatott garanciát az állam állami forrásokból nyújtotta. Mivel a vitatott garancia államnak való betudhatóságát és az állami

források átruházásának fennállását a Németországi Szövetségi Köztársaság a közigazgatási eljárás egyik szakaszában sem vitatta, az a kérdés, hogy az egyéb tulajdonosok a támogatás nyújtóinak tekinthetők-e, ezzel a határozattal összefüggésben tehát nem releváns.

- 100 Harmadszor ezen értékelést illetően vitathatatlanul igaz, hogy a megtámadott határozat (23) preambulumbekzdésének első francia bekezdésében a Bizottság kijelenti, hogy a vitatott garanciát részben „a tulajdonosok garancianyilatkozata [jelenti] a WestLB követeléseinek a mindenkori tulajdoni hányaduknak megfelelő, 2 milliárd euró értékig történő fedezésére a Phoenix Lighttal szemben”. Ehhez hasonlóan a megtámadott határozat (23) preambulumbekzdésének negyedik francia bekezdésében a Bizottság kijelenti, hogy a Poenix Light évi garanciajutalékot fizet a „garancianyújtó[k]nak” a vitatott garancia rendelkezésre bocsátásáért. A Bizottság ugyanakkor ezzel egyidejűleg azt is megállapítja az említett határozat (23) preambulumbekzdésének harmadik francia bekezdésében, hogy Észak-Rajna–Vesztfália tartomány nyújtott garanciát a junior notes kötvényekre, amelynek eredményeként ezek az értékpapírok biztonságosabbak. Végül emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság az ideiglenes határozat rendelkező részében jelezte, hogy amennyiben legkésőbb 2008. augusztus 8-ig nem terjesztene el szerkezetátalakítási tervet, a Németországi Szövetségi Köztársaság vállalja, hogy a vitatott garanciára vonatkozó, az „Észak-Rajna–Vesztfália tartomány és a Poenix Light között fennálló megállapodástól” elállnak (lásd a fenti 15. és 22. pontot).
- 101 Másodsorban a felperes a tárgyalás során előadta, hogy Észak-Rajna–Vesztfália tartomány az egyéb tulajdonosok kötelezettségvállalása nélkül soha nem döntött volna úgy, hogy garantálja a junior notes kötvények névértékét. E kötelezettségvállalás tehát a vitatott garancia elengedhetetlen feltétele.
- 102 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a felperes állítását nem támasztotta alá semmilyen bizonyítékkal. Nem lehet tehát megállapítani, hogy az egyéb tulajdonosok kötelezettségvállalása hiányában Észak-Rajna–Vesztfália tartomány a vitatott garancia nyújtása mellett döntött volna-e, vagy sem.
- 103 Mindenesetre az EK 87. cikk (1) bekezdése nem tesz különbséget az állami beavatkozás okai vagy célkitűzései szerint, hanem azt annak hatásai alapján határozza meg (lásd a Bíróság C-487/06. P. sz., British Aggregates kontra Bizottság ügyben 2008. december 22-én hozott ítéletének [EBHT 2008., I-10515. o.] 85. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Ennélfogva azok a szubjektív okok, amelyek miatt Észak-Rajna–Vesztfália tartomány elfogadta, hogy egyedül garantálja a junior notes kötvények névértékét azok tulajdonosai felé, semmilyen hatással nincsenek arra a kérdésre, hogy az egyéb tulajdonosok kötelezettségvállalása értékelhető előnyt jelent-e a WestLB számára, és azt az e bank javára nyújtott állami támogatásnak lehet-e tekinteni.
- 104 Harmadsorban a felperes a tárgyaláson előadta, hogy Észak-Rajna–Vesztfália tartomány azért garantálta egyedül a junior notes kötvények névértékét, mert gyakorlati szempontból ez volt az egyetlen elképzelhető megoldás. A felperes szerint, mivel ezeket az értékpapírokat a nemzetközi pénzpiacokon kívánták forgalomba hozni, a kapcsolódó garanciának jogi szempontból egyszerűnek kellett lennie, és alkalmasnak kellett lennie arra, hogy lehetővé tegye a befektetők számára – akik nem végezhetnek részletes elemzéseket az ilyen típusú értékpapírok megvásárlására irányuló ügyleteket illetően –, hogy egyrészt könnyen azonosíthassák a garanciát vállaló személyt, másrészt pedig, hogy ne kelljen különböző garanciát vállaló személyekhez fordulniuk, amennyiben a garanciát érvényesíteni kell.
- 105 E tekintetben már most el kell utasítani azt az állítást, amely szerint a befektetők nem végeznek részletes elemzéseket a nemzetközi pénzpiacokon vásárolt értékpapírok kapcsán. Semmivel alá nem támasztott, valószínűtlen állításról van szó, mivel minimális gondosság minden befektetőtől elvárható, különösen olyan befektetők esetében, akik úgy döntenek, hogy a nemzetközi pénzpiacokat érintő jelentős válság időszakában tevékenykednek e piacokon.
- 106 Ezt követően rá kell mutatni, hogy a felperes érve alapján nem lehet megérteni, hogy a junior notes kötvények tulajdonosait szolgáló egyszerűség szempontjából miért nem lehetett volna más megoldásokat is elképzelni.

- 107 Ily módon, ezen érv alapján nem lehet megérteni, hogy a valamennyi tulajdonos által valamennyi értékpapír névértékének egy részére nyújtott egyetemleges garancia, amelyhez Észak-Rajna–Vesztfália tartomány kizárólagos garanciája kapcsolódik a fennmaradó rész tekintetében, vagy pedig a viszontgaranciák rendszere, amelynek révén az egyéb tulajdonosok elfogadják, hogy fedezik az említett tartomány kötelezettségeinek egy részét nemfizetés esetén, miért ne tette volna lehetővé a junior notes kötvények vásárlói számára, hogy könnyen azonosíthassák az ezen értékpapírokat garantáló személyeket, valamint hogy a garancia érvényesítése esetén egy garantáló személyhez fordulhassanak. E két alternatív rendszer, amelyekhez a garancia esetleges érvényesítése esetén a költségek megoszlását szolgáló belső megállapodások kapcsolódhattak volna, az egyéb tulajdonosok jelen ügyben szereplő kötelezettségvállalásától eltérően további előnyt jelenthetett volna a junior notes kötvények tulajdonosai számára.
- 108 Végül, mindenestre, az a kérdés, hogy a tulajdonosok által a junior notes kötvények névértékének garantálása érdekében választott rendszer volt-e az egyetlen elképzelhető rendszer, semmilyen hatással nincs arra a kérdésre, hogy az egyéb tulajdonosok kötelezettségvállalása előnyt jelentett-e a WestLB, a Bizottság által a megtámadott határozatban megjelölt állami támogatás kedvezményezettje számára. Ennélfogva az említett kérdés nincs hatással arra sem, hogy e tulajdonosok a szóban forgó támogatás nyújtóinak tekinthetők-e.
- 109 A fentiek összességére figyelemmel úgy kell tekinteni, hogy nem bizonyított, hogy a megtámadott határozat a felperest mint a szóban forgó támogatás nyújtóját személyében érintette.
- A második, a felperes tulajdonosként fennálló egyedi érintettségére vonatkozó évről
- 110 A felperes előadja, hogy a megtámadott határozat tulajdonosként személyében érinti, beleértve az e határozatban szereplő valamennyi feltételt is.
- 111 A Bizottság elismeri, hogy a felperest tulajdonosként személyében érinti az eladási kötelezettség. Ezzel szemben vitatja, hogy személyében érintené a többi, a megtámadott határozatban szereplő feltétel.
- 112 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint valamely személy, hacsak nem tud az eljáráshoz fűződő, azon társaság érdekétől elkülönülő érdeket igazolni, amelyet az európai uniós aktus érint, és amelynek tőkéjében e személy részesedéssel rendelkezik, ezen aktussal szemben nem védelmezheti másként az érdekeit, mint hogy e társaság tagjaként gyakorolja a jogait, míg keresetindításra maga a társaság jogosult (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-597/97. sz., Euromin kontra Tanács ügyben 2000. június 20-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-2419. o.] 50. pontját, T-443/08. és T-455/08. sz., Freistaat Sachsen és Land Sachsen-Anhalt kontra Bizottság egyesített ügyekben 2011. március 24-én hozott ítéletének [EBHT 2011., II-1311. o.] 62. pontját, valamint T-261/11. sz. European Goldfields kontra Bizottság ügyben 2012. március 27-én hozott végzésének 21. pontját).
- 113 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a felperesnek fennáll-e az eljáráshoz fűződő, a WestLB-étől elkülönülő érdeke a megtámadott határozat megsemmisítése kapcsán.
- 114 A felperes előadja, hogy az eljáráshoz fűződő érdeke a WestLB-étől elkülönül, mivel a megtámadott határozat arra kötelezi, hogy lemondjon tulajdonjogáról, és elfogadja e bank radikális szerkezetátalakítását, beleértve a mérlegfőösszeg 50%-os csökkentését, ami jelentősen csökkenti a részvény értékét.
- 115 Már most rá kell mutatni, hogy – miként azt maga a Bizottság is elismeri – a felperesnek fennáll az eljáráshoz fűződő, a WestLB-étől elkülönülő érdeke az eladási kötelezettség kapcsán.

- 116 E kötelezettség ugyanis kizárólag a tulajdonosokat érinti, akik kötelező határidők mellett kénytelenek lemondani a WestLB-re vonatkozó tulajdonjogokról, annak érdekében, hogy az e bank számára nyújtott, a szerkezetátalakításához szükséges támogatást jóváhagyják. A WestLB-nek ezzel szemben e kötelezettség alapján, amely nem érinti vagyonát, és nem határozza meg piaci magatartását, semmilyen lépést nem kell tennie.
- 117 Ugyanakkor a megtámadott határozatban szereplő egyéb feltételek kapcsán – amelyek között a WestLB mérlegfőösszegének csökkentésére vonatkozó feltételek is szerepelnek – mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy azok e bank üzleti tevékenységére, és vagyonának eladására, illetve felszámolására vonatkoznak. A WestLB az e feltételek jogellenességére vagy sürgősségére vonatkozó bármilyen érvet előadhatna a megtámadott határozattal szemben benyújtott keresetben.
- 118 Ezt követően meg kell jegyezni, hogy a Bizottság jelezte, anélkül hogy ezt a felperes vitatta volna, hogy egy német részvénytársaság részvényesének a részvételi jogokon kívüli jogai egyrészt a társaság hasznából való részesedésre, másrészt a vállalkozás megszűnése esetén a fennmaradó vagyonból való esetleges részesedésre korlátozódnak. A német jog alapján tehát úgy kell tekinteni, hogy a részvényesi minőség nem keletkeztet jogokat a vállalkozás eszközeire. A vállalkozás mérlegfőösszegének csökkentésére vonatkozó feltételek következésképpen a tulajdonosok semmilyen jogát nem érinthetik.
- 119 Végül meg kell jegyezni, hogy a felperes által előterjesztett azon érdemi érv, amely szerint a Bizottság által hozott valamennyi, egy részvénytársaság részvényének értékére esetleges negatív hatást gyakorló határozatot megtámadhatnak a Törvényszék előtt e társaság részvényesei, összeegyeztethetetlen a fenti 112. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlattal, és ennél fogva azt el kell utasítani.
- 120 Figyelemmel a fenti megfontolások összességére, azt kell megállapítani, hogy az eladási kötelezettség kivételével a megtámadott határozatban szereplő feltételek tekintetében – beleértve a WestLB mérlegfőösszegének csökkentésére vonatkozó feltételeket – a felperes eljáráshoz fűződő érdeke összeolvad a WestLB eljáráshoz fűződő érdekével, így a felperest a megtámadott határozat személyében nem érinti. Ezzel szemben a felperest személyében érinti e határozat annyiban, hogy a vitatott garancia jóváhagyását az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához kapcsolták.

A felperes keresetösszeírása jogára vonatkozó következtetés

- 121 A fentiekből következik, hogy a felperesnek a megtámadott határozattal szemben csak annyiban van keresetösszeírása joga, hogy az tartalmazza az eladási kötelezettséget.
- 122 Ennél fogva a felperes által a megtámadott határozat megsemmisítése iránti keresete alátámasztása érdekében előterjesztett jogalapokat és érveket csak annyiban lehet megvizsgálni, amennyiben azok e kötelezettségnek az említett határozat mellékletében való szerepeltetése jogellenességének bizonyítására irányulnak, egyébként pedig el kell azokat utasítani mint elfogadhatatlanokat.

A felperes eljáráshoz fűződő érdekéről

- 123 Előzetesen rá kell mutatni, hogy a 2011. évi végleges határozatban a Bizottság a felszámolási terv tiszteletben tartásának feltételével a megtámadott garancia mellett hat támogatási intézkedést hagyott jóvá. E hat intézkedést az említett határozat 1. cikke (1) bekezdésének b)–g) pontja sorolja fel.
- 124 A végleges szerkezetátalakítási terv helyébe lépő felszámolási terv a WestLB megszűnését tartalmazza, és a Bizottság által a felperes részéről sem vitatottan előadottak szerint a következőket írja elő:
- a WestLB egyes üzleti tevékenységeinek leválasztása és azok átcsoportosítása egy „Verbundbankba” (bankcsoport), amely Észak-Rajna–Vesztfália tartomány és Brandenburg tartomány takarékpénztárainak és ügyfeleinek szolgáltatójaként funkcionál;

- a WestLB számos tevékenységi körének és részesedésének értékesítése;
  - a WestLB valamennyi megmaradó portfóliójának végleges átruházása egy új, EAA nevű rossz bankra;
  - ideiglenesen SPM Bank, később pedig Portigon néven szolgáltató és portfóliókezelő bank kialakítása, amelynek feladata, hogy szolgáltatásokat nyújtson az EEA és a Verbundsbank számára;
  - a WestLB általános banki engedélyének korlátozása egyes engedélyek megszüntetésével.
- 125 Úgy kell tehát tekinteni, ahogy azt a Bizottság is megerősítette a tárgyalás során, hogy a felszámolási terv a WestLB tevékenységeinek rendezett leépítését, valamint ezek részének a Verbundbankra ruházást tartalmazza, annak érdekében, hogy biztosítsák egyes, azon takarékpénztárak szempontjából stratégiaiainak tekintett szolgáltatások folyamatosságát, amelyek vonatkozásában a tényállás idején központi bankként a WestLB biztosította a kapcsolatot a globális pénzüpiacokkal.
- 126 Ezzel szemben a felszámolási terv nem írja elő sem a WestLB tulajdonosi szerkezetének átfogó módosítását annak felszámolása előtt, sem pedig azt, hogy a tulajdonosok e felszámolást követően semmilyen fajta részesedéssel sem rendelkezhetnek a WestLB egyes tevékenységeinek folytatóiban, vagyis a Verbundbankban, az EEA-ban vagy az ideiglenesen SPM Bank, később pedig Portigon néven működő szolgáltató és portfóliókezelő bankban.
- 127 E tekintetben a Bizottság, anélkül hogy azt a felperes vitatná, rámutat egyrészt arra, hogy a Helaba 2012. július 1-jén átvette a Verbundbankot, másrészt pedig, hogy a Verbundbank ez utóbbira ruházásáról szóló megállapodás szerint a felperes a Helaba részvényesévé, és így közvetve a Verbundbank társtulajdonosává vált.
- 128 E ténybeli háttér fényében kell megvizsgálni a Bizottság által előterjesztett, okafigyottság megállapítása iránti kérelmet, amely azon alapul, hogy a felperesnek a megtámadott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdeke a 2011. évi végleges határozat meghozatala után megszűnt.
- 129 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a felperes eljáráshoz fűződő érdekének – a kereset tárgyára tekintettel – a kereset benyújtásának napján kell fennállnia, ellenkező esetben a kereset elfogadhatatlannak minősül. Ezenfelül e felperes jogorvoslathoz fűződő érdekének a bírósági határozat kihirdetéséig fenn kell állnia, ellenkező esetben a kereset okafigyottá válik (lásd ebben az értelemben a Bíróság 14/63. sz., *Forges de Clabecq kontra Főhatóság* ügyben 1963. december 16-án hozott ítéletét [EBHT 1963., 719. és 748. o.] és C-362/05. P. sz., *Wunenburger kontra Bizottság* ügyben 2007. június 7-én hozott ítéletének [EBHT 2007., I-4333. o.] 42. pontját).
- 130 A szintén állandó ítélkezési gyakorlattal összhangban a megsemmisítés iránti kérelemről már nem szükséges határozni, amennyiben a felperesnek a megtámadott aktus megsemmisítéséhez fűződő érdeke már nem áll fenn az eljárás folyamán bekövetkezett valamely esemény okán, amely esemény következményeként ezen aktus megsemmisítése önmagában már nem alkalmas joghatások kiváltására (lásd a Törvényszék T-475/07. sz., *Dow AgroSciences és társai kontra Bizottság* ügyben 2011. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 2011., II-5937. o.] 67. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 131 Mindazonáltal, ahogy azt a felperes megalapozottan adja elő, a felperes továbbra is igazolhatja valamely hatályon kívül helyezett aktus megsemmisítéséhez fűződő érdekét, amennyiben a hatályon kívül helyezés nem a Törvényszék általi esetleges megsemmisítéssel azonos joghatásokat vált ki. Valamely intézmény aktusának hatályon kívül helyezése ugyanis nem jelenti jogellenességének elismerését, és *ex nunc* hatással jár, míg annak megsemmisítése *ex tunc* hatással jár (lásd a fenti 130. pontban hivatkozott *Dow AgroSciences és társai kontra Bizottság* ügyben hozott ítélet 68. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 132 Ezenfelül, azon intézmény, melynek aktusát a Bíróság megsemmisítette, köteles megtenni az ítéletben foglalt teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. Ezek az intézkedések többek között a megsemmisítést kimondó ítéletben megállapított jogellenességből adódó hatások megszüntetésére irányulnak. Ilyen módon érhető el, hogy az érintett intézmény a felperes helyzetét megfelelő módon helyreállítsa, illetve kerülje azonos jogi aktus elfogadását (lásd a fenti 130. pontban hivatkozott Dow AgroSciences és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 69. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 133 Ahogy az a fenti 59. pontban szerepel, a megtámadott határozatot, és így az abban szereplő valamennyi feltételt hatályon kívül helyezte a 2011. évi végleges határozat. Ugyanakkor a Bizottság nem vonta vissza a megtámadott határozatot. Következésképpen a határozat a felperes helyzete tekintetében továbbra is joghatásokat vált ki a hatálybalépésének időpontja és hatályon kívül helyezésének időpontja közötti időszakra (2009. május 12-től 2011. december 20-ig). Ahogy arra a felperes megalapozottan hivatkozik, a megtámadott határozat ezen időszak során különösen azt a kötelezettséget írta elő számára, hogy mondjon le a WestLB-ben fennálló részesedéséről. A megtámadott határozat megsemmisítése tehát önmagában a felperes jogi helyzetére nézve olyan következményekkel bírhat, amelyek fenntartják a felperes eljáráshoz fűződő érdekét (lásd ebben az értelemben a fenti 130. pontban hivatkozott Dow AgroSciences és társai kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 70. pontját).
- 134 A Bizottság lényegileg két érvet terjeszt elő e következtetés megcáfolása érdekében.
- 135 Először a Bizottság hangsúlyozza, hogy az eladási kötelezettséget nem hajtották végre, mivel nem lehetett vevőt találni a WestLB-re, és az immár nem szerepel a felszámolási tervben, a felperes pedig a Helaba, és így a Verbundbank társtulajdonosa lett. A Bizottság szerint ebből az következik, hogy a megtámadott határozat esetleges megsemmisítése nem változtatna a felperes jogi helyzetén az eladási kötelezettség szempontjából. Márpedig, mivel a kereset csak e kötelezettség vonatkozásában elfogadható, a felperes semmilyen előnyre nem tehetne szert abból, ha a keresetnek helyt adnának.
- 136 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a felperes több mint két éven át állt az eladási kötelezettség hatálya alatt. Vitathatatlan, hogy az említett kötelezettséget nem teljesítették. Ugyanakkor továbbra is fennáll a felperes arra vonatkozó érdeke, hogy a megtámadott határozat megsemmisítését kérje, mivel abban az említett kötelezettség szerepel.
- 137 A felperes ugyanis megőrizheti az őt közvetlenül érintő, végre nem hajtott jogi aktus megsemmisítése iránti kérelem azon célból történő benyújtásához fűződő érdekét, hogy az uniós bíróság állapítsa meg a vele szemben elkövetett jogsértést azért, hogy ez a megállapítás alapjául szolgálhasson egy esetleges kártérítési keresetnek, amelynek célja a megtámadott jogi aktus által okozott kár megfelelő módon történő megtérítése (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-299/05. sz., Shanghai Excell M & E Enterprise és Shanghai Adeptech Precision kontra Tanács ügyben 2009. március 18-án hozott ítéletének [EBHT 2009., II-565. o.] 53. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 138 A jelen ügyben ez a helyzet, mivel a felperes költségeket vállalt a WestLB-ben fennálló részesedésének eladása érdekében, még ha erre az eladásra végül nem is került sor. Ellentétben a Bizottság által előadottakkal, egyrészt ezek a költségek kellően közvetlenül következnek a megtámadott határozatból, másrészt pedig, a WestLB tekintetében a pénzügyi válságot követően elfogadott különböző határozatok ellenére, semmilyen ok alapján nem lehet úgy tekinteni, hogy ésszerűen lehetetlen a felperes által vállalt költségek azon részének azonosítása, amely azokhoz az eladási erőfeszítésekhez kötődik, amelyeket ki kellett fejtenie.
- 139 Ezzel összefüggésben a felperesnek továbbra is érdeke fűződik ahhoz, hogy megállapíttassa a megtámadott határozat jogellenességét, mivel egyfelől e megállapítás köti az uniós bíróságot egy kártérítési kereset esetében, másfelől pedig alapját képezheti a Bizottság és a felperes esetleges peren kívüli, az utóbbit ért kár megtérítésére irányuló egyezkedésének (lásd ebben az értelemben a fenti 137. pontban hivatkozott Shanghai Excell M & E Enterprise és Shanghai Adeptech Precision kontra Tanács ügyben hozott ítélet 55. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 140 Egyébként a Bizottság érvének elfogadása annak elismerését eredményezné, hogy az intézmények által elfogadott, és egy megsemmisítés iránti kereset benyújtását követően, de azt megelőzően hatályon kívül helyezett jogi aktusok, hogy a Törvényszéknek lett volna lehetősége a releváns ítélet meghozatalára, egyáltalán nem tartoznak bírósági felülvizsgálat alá, amennyiben azokat nem hajtották végre. Márpedig úgy kell tekinteni, hogy az ilyen helyzet nem egyeztethető össze az EUMSZ 263. cikk szellemiségével, amelynek értelmében az uniós bíróság megvizsgálja az Európai Parlament és a Tanács által közösen elfogadott jogi aktusok jogszerűségét, valamint a Tanács, a Bizottság és az Európai Központi Bank (EKB) jogi aktusait, kivéve az ajánlásokat és a véleményeket, továbbá a Parlament harmadik személyekre joghatással járó aktusait. Az Unió ugyanis jogközösség, mivel sem a tagállamai, sem pedig az intézményei nem mentesülnek annak vizsgálata alól, hogy jogi aktusaik megfelelnek-e az alkotmányos alapchartának, azaz a Szerződésnek és az abból eredő jognak (lásd ebben az értelemben a fenti 137. pontban hivatkozott Shanghai Excell M & E Enterprise és Shanghai Adeptech Precision kontra Tanács ügyben hozott ítélet 56. és 57. pontját).
- 141 El kell tehát utasítani a Bizottság által azon megállapítás megcáfolása érdekében előterjesztett első érvet, amely szerint a felperesnek fennmarad az eljáráshoz fűződő érdeke.
- 142 Másodszor a Bizottság előadja, hogy a felperesnek immár nem áll fenn a megtámadott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdeke, mivel minden olyan hátrányos hatást, amelyet az e határozatban szereplő feltételek kiválthattak a jogi helyzete tekintetében, a 2011. évi végleges határozat is kiváltja.
- 143 E tekintetben elegendő megállapítani azt, hogy ellentétben a Bizottság állításával, a 2011. évi végleges határozat nem vált ki minden, az előző pontban hivatkozott káros hatást. Így e határozat nem ír elő eladási kötelezettséget a felperesre, és ennek megfelelően lehetővé teszi számára, hogy megtartsa – főszabály szerint bármilyen – részesedését a WestLB szétválasztott tevékenységeiben.
- 144 A Bizottság által azon megállapítás megcáfolása érdekében előterjesztett második érvet, amely szerint a felperesnek fennmarad az eljáráshoz fűződő érdeke, ennél fogva szintén el kell utasítani.
- 145 A fenti megfontolásokra figyelemmel meg kell állapítani, hogy a felperes továbbra is rendelkezik eljáráshoz fűződő érdekekkel. Az okafogyottságra vonatkozóan a Bizottság által előterjesztett kérelmet tehát el kell utasítani.
- 146 Ennél fogva nem szükséges megvizsgálni a jogalapoknak és kérelmeknek a 2011. évi végleges határozat elfogadását követően történő módosítására irányuló kérelmet, amelyet a felperes arra az esetre terjesztett elő, ha a Törvényszék úgy véli, hogy a megtámadott határozattal szemben benyújtott kereset okafogyottá vált.

2. Az ügy érdeméről

Előzetes észrevételek

- 147 A felperes keresetének alátámasztására nyolc jogalapra hivatkozik. Az első jogalap a kollegialitás elvének megsértésére, a második az EK 87. cikk (1) bekezdésének megsértésére – amennyiben nem vizsgálták meg a vitatott garancia által okozott versenytorzulást –, a harmadik az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának megsértésére, a negyedik az arányosság elvének megsértésére, az ötödik az egyenlő bánásmód elvének megsértésére, a hatodik az EK 295. cikk megsértésére, a hetedik az [EK 88. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 7. cikke (4) bekezdésének megsértésére, a nyolcadik pedig az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozik.
- 148 A Bizottság vitatja valamennyi fenti jogalap megalapozottságát.

- 149 Ahogy az a fenti 122. pontban szerepelt, a felperes által előterjesztett jogalapok csak annyiban elfogadhatóak, amennyiben az eladási kötelezettségnek a megtámadott határozat mellékletében való szerepeltetése jogellenességének bizonyítására irányulnak.
- 150 A felperes az eladási kötelezettség szerepeltetésének jogellenességére negyedik, ötödik, hatodik, hetedik és nyolcadik jogalapja keretében hivatkozik. Ugyanakkor ugyanezen jogalapok keretében a felperes a megtámadott határozat mellékletében szereplő egyéb feltételek jogszerűségével kapcsolatos érveket is előterjeszt. Mivel ezek az érvek elfogadhatatlanok, azokat más most el kell utasítani.
- 151 Ezt követően rá kell mutatni, hogy az eladási kötelezettséget nem lehetett volna jogszerűen szerepeltetni a megtámadott határozat mellékletében, amennyiben e határozatot a kollegialitás elvét, az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontját vagy az EK 87. cikk (1) bekezdését és a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt sérelmet illetően az indokolási kötelezettséget megsértve hozták volna meg, ahogy azt a felperes a három első jogalap keretében kifejti. Úgy kell tehát tekinteni, hogy e jogalapok is elfogadhatók, és azokat meg kell vizsgálni.
- 152 Ily módon meg kell vizsgálni:
- először a kollegialitás elvének megsértésére alapított első joglapot;
  - másodszor az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának megsértésére alapított harmadik joglapot;
  - harmadszor az EK 87. cikk (1) bekezdésének megsértésére alapított második joglapot;
  - negyedszer az indokolási kötelezettség megsértésére alapított nyolcadik joglapot;
  - ötödször az arányosság elvének, az egyenlő bánásmód elvének, az EK 295. cikknek, valamint a 659/1999 rendelet 7. cikke (4) bekezdésének megsértésére alapított negyedik, ötödik, hatodik, illetve hetedik joglapot.
- 153 Végül a második jogalap keretében meg kell vizsgálni egyes, a nyolcadik jogalap keretében előterjesztett, a megtámadott határozatnak a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt esetleges hatásaival kapcsolatos elégtelen indokolására vonatkozó érveket.

Az első, a kollegialitás elvének megsértésére alapított jogalapról

- 154 A keresetlevelében a felperes előadja, hogy a megtámadott határozatot nem a biztosok testülete hozta meg, hanem kizárólag a Bizottságnak a tényállás idején a versenyügyekért felelős tagja, N. Kroes, ami sérti az EK 219. cikkből, illetve a Bizottság eljárási szabályzatának [C(2000) 3614] (HL 2000. L 308., 26. o.) 1. cikkéből következő kollegialitás elvét.
- 155 Ugyanakkor, ahogy a Bizottság megalapozottan utal rá, a Bizottság Titkársága hivatalvezetőjének 2009. május 12-i – a Bizottság egyes határozatainak (SEC 2009 663/2002) ugyanezen a napon történt meghozatalát rögzítő – feljegyzéséből kitűnik, hogy a megtámadott határozatot a biztosok testülete hozta, írásbeli eljárásban, nem pedig N. Kroes.
- 156 A válaszban a felperes elismeri, hogy a Bizottság Titkársága hivatalvezetőjének az előző pontban hivatkozott feljegyzése bizonyítéka a megtámadott határozat írásbeli eljárás során történő meghozatalának. Ugyanakkor fenntartja a jelen joglapot, és két új állítást tesz (a továbbiakban: új állítások).

- 157 Először a felperes előadja, hogy az írásbeli eljárás „rendszerint öt napig tart”. A Bizottság azonban a megtámadott határozat német változatát 2009. május 6-án küldte meg a WestLB részére. A felperes szerint a Bizottság két, 2009. május 6-i és 7-i elektronikus leveléből kitűnik, hogy e határozat szövegét 2009. május 7-én átdolgozták. A felperes előadja, hogy így nem érthető számára, hogy „mely szöveget fogadták el [írásbeli eljárásban], és ez milyen időpontban történt”. Azt kéri a Bizottságtól, hogy e tekintetben „adja meg a szükséges felvilágosítást”.
- 158 Másodszor a felperes előadja, hogy „az írásbeli eljárás lefolytatásának bizonyításából [...] nem derül ki annak az oka, hogy egy olyan határozatot, amelyet [...] a Bizottság 2009. május 13-i ülésén kellett volna előterjeszteni, miért hoztak előre gyorsan egy nappal”. Kijelenti, hogy egy a német gazdasági minisztériumtól származó, 2009. május 11-i elektronikus levélből kitűnik, hogy e módosítást a Bizottság azért határozta el, hogy „lazítson a nagyon sok meghozandó határozattal terhelt szerdai napon”. A felperes ebből azt vezeti le, hogy a megtámadott határozat meghozatalát a 2009. május 13-ai ülésre irányozták elő, nem írásbeli eljárás keretében. Egyebekben a felperes előadja, hogy ezt az eljárást csak a napi szintű irányítási határozatok meghozatalára szánták. Kizárt tehát használata egy eladási kötelezettséget tartalmazó határozat meghozatala céljából.
- 159 A Bizottság előadja, hogy az új állítások elfogadhatatlanok, mivel új jogalapok előadását jelentik a válasz szakaszában. Mindenesetre ezek az állítások nyilvánvalóan megalapozatlanok.
- 160 Az eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-ával összefüggésben értelmezett 44. cikke 1. §-a c) pontjának rendelkezéseiből kitűnik, hogy a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését, illetve hogy az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel (a Törvényszék T-340/04. sz., France Télécom kontra Bizottság ügyben 2007. március 8-án hozott ítéletének [EBHT 2007., II-573. o.] 164. pontja).
- 161 Azon jogalapot azonban, amely valamely korábban a keresetlevélben közvetlenül vagy közvetve kifejtett jogalap kiterjesztését jelenti, és amely ahhoz szorosan kapcsolódik, elfogadhatónak kell nyilvánítani (a Törvényszék T-252/97. sz., Dürbeck kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3031. o.] 39. pontja, valamint T-195/00. sz., Travelex Global and Financial Services és Interpayment Services kontra Bizottság ügyben 2003. április 10-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-1677. o.] 34. pontja).
- 162 A felperes a megtámadott határozatot már nem azért vitatja, mert azt nem a biztosok testülete fogadta el, ahogy azt a keresetlevélben előadta. Ugyanakkor az új állításokkal továbbra is azt állítja, hogy a megtámadott határozatot valójában, illetve érvényesen nem a biztosok testülete fogadta el. Úgy kell tehát tekinteni, hogy elegendő kapcsolat van az eredeti jogalap és az új állítások között, így azok elfogadhatóak.
- 163 Meg kell tehát érdemben vizsgálni az új állításokat.
- 164 Az első új állítással a felperes lényegileg azt adja elő egyrészt, hogy a megtámadott határozat végleges változatát nem közölték kellő időben a Bizottság tagjaival, másrészt pedig, hogy a Bizottságnak közölnie kell, hogy a megtámadott határozat végleges változatát ténylegesen írásbeli eljárás során fogadták-e el.
- 165 Az első kérdést illetően rá kell mutatni, hogy a felperes csak azt jelenti ki, hogy az írásbeli eljárás „rendszerint öt napig tart”, valamint hogy a Bizottság a megtámadott határozat szövegét 2009. május 7-ig átdolgozta. Ugyanakkor a Bizottság eljárási szabályzatának 12. cikke, amely rögzíti azt a lehetőséget, hogy a Bizottság az egy vagy több tagja által benyújtott javaslatot írásbeli eljárás útján is elfogadhatja, nem határoz meg határidőt arra, hogy a Bizottság tagjainak mennyivel az érintett javaslat elfogadása előtt kell rendelkezésére bocsátaniuk annak szövegét. E rendelkezés második bekezdése csak

annyit ír elő, hogy „a javaslat szövegét írásban [...] eljuttatják a Bizottság valamennyi tagjának egy határidő megjelölésével, amelyen belül a tagoknak közölniük kell a javaslattal kapcsolatos esetleges fenntartásaikat, illetve módosító indítványukat”.

- 166 Egyébként meg kell állapítani, hogy a Bizottság a viszonzásban – anélkül, hogy a felperes ezt vitatta volna – közölte, hogy a szöveget érintő módosítások kizárólag kisebb korrekciókra vonatkoznak a német nyelvi változatban a használt munkanyelven, vagyis angolul szerkesztett változathoz képest.
- 167 Következésképpen el kell utasítani azon állítást, amely szerint a megtámadott határozatot úgy hozták meg, hogy túlzottan rövid időt biztosítottak a Bizottság tagjai számára annak vizsgálatára.
- 168 A második kérdés kapcsán elegendő arra rámutatni, hogy a Bizottság már jelezte, hogy a megtámadott határozatot végső változatában írásbeli eljárásban 2009. május 12-én hozták meg. Ezt alátámasztja a Bizottság Titkársága hivatalvezetőjének fenti 155. pontban hivatkozott feljegyzése, és a felperes sem vitatja.
- 169 Az első új állítást mint megalapozatlant tehát el kell utasítani.
- 170 A második új állítással a felperes lényegileg azt adja elő, hogy az írásbeli eljárást nem lett volna szabad a megtámadott határozat meghozatalára használni, mivel ez az eljárás a napi irányítás körébe tartozó határozatok meghozatalára van fenntartva.
- 171 E tekintetben elegendő a Bizottság eljárási szabályzata 13. és 14. cikkének szövegezését – amelyek értelmében a felhatalmazási és a hatáskör-átruházási eljárások az irányítási vagy igazgatási intézkedések meghozatalára vannak fenntartva – összehasonlítani az említett szabályzat 12. cikkének szövegével, amely az írásbeli eljárást illetően nem tartalmaz ilyen korlátozást.
- 172 Ellentétben a felperes észrevételével, e megállapítást nem cáfolhatja a Bizottság eljárási szabályzatához fűzött magyarázó megjegyzés, amely a Bizottság weboldalán szerepel, és amelyet a felperes a válaszhoz csatolt. Ahogy arra a Bizottság megalapozottan mutat rá, e megjegyzés nem rendelkezik semmilyen jogi kötőerővel, ahogy az a szövegéből ki is tűnik. E magyarázó megjegyzésben egyébként az szerepel, hogy „[az írásbeli eljárás, a felhatalmazási eljárás és a hatáskör-átruházási eljárás] célja a legtöbb esetben, hogy mentesítse a testületet a napi ügyek intézésétől, amelyek nem igényelnek tanácskozást”, ami semmiképpen nem jelenti azt, hogy a nem a napi ügyek intézésére vonatkozó határozatok meghozatala céljából kizárt lenne az írásbeli eljárás.
- 173 A fentiekből következik, hogy a második új állítás szintén megalapozatlan.
- 174 Következésképpen a jelen jogalapot el kell utasítani.

A harmadik, az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának megsértésére alapított jogalapról

- 175 A felperes emlékeztet arra, hogy a Bizottság az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján engedélyezte a vitatott garancia nyújtását a WestLB számára, és előadja, hogy a Bizottság hibázott e rendelkezés alkalmazása során.
- 176 A felperes e tekintetben több érvet terjeszt elő, amelyek két részre oszthatók, oly módon, hogy az első rész az elsődleges, míg a második rész másodlagos jellegű. Az első rész azon alapul, hogy a Bizottság tévesen tekintette úgy, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának célja hasonló az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának, illetve a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásnak a céljához, míg a második azon, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban tévesen írt elő szigorúbb feltételeket, mint amelyeket ezen iránymutatásnak az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontjával való együttes alkalmazása alapján elő lehet írni.

Az elsődlegesen előterjesztett, azon alapuló első részről, hogy a Bizottság tévesen tekintette úgy, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának célja hasonló az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának, illetve a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásnak a céljához

177 A felperes előadja, hogy a Bizottság, amikor az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján megvizsgálta a vitatott garancia közös piaccal való összeegyeztethetőségét, úgy ítélte meg, hogy e rendelkezés célja hasonló egyrészt az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának, másrészt a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásnak a céljához. Ez súlyos mérlegelési hibát jelent.

178 A felperes e rész alátámasztása érdekében lényegileg két kifogásra hivatkozik, amelyeket a Bizottság vitat. Az első kifogás azon alapul, hogy a valamely tagállam gazdaságában bekövetkezett zavar megszüntetésére irányuló cél mindig megfelel a közös érdeknek. A második kifogás alapja a Bizottság által a megtámadott határozatban elkövetett két hiba, vagyis az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontja céljának megsértése, mivel a Bizottság a vitatott garancia közös piaccal való összeegyeztethetőségét a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás fényében vizsgálta, valamint az, hogy a vitatott garancia engedélyezését nem kapcsolta mindenesetre kevésbé szigorú feltételekhez, mint amelyeket az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján elő lehet írni.

– Az első, arra alapított kifogásról, hogy a valamely tagállam gazdaságában bekövetkezett zavar megszüntetésére irányuló cél mindig megfelel a közös érdeknek

179 A felperes előadja, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának célja a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban hivatkozott esetekben egy egészséges gazdasági környezetben nehézségekkel küzdő vállalkozás megsegítése. E környezet fennállása miatt nem lehet egyrészt engedélyezni e rendelkezés alapján a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben hátrányosan befolyásoló támogatásokat, másrészt pedig a Bizottságnak garantálnia kell, hogy az engedélyezett támogatások versenyre gyakorolt hatása minimálisra legyen szorítva. Ezzel szemben az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának célja egy egész gazdaság zavarának megszüntetése. Ez mindig megfelel a közös érdeknek, és elengedhetetlen feltétele az életképes versenynek. A felperes ebből azt a következtetést vonja le, hogy az e rendelkezés hatálya alá tartozó támogatás jóváhagyása nem köthető a verseny védelmét célzó feltételekhez.

180 E tekintetben kiindulásként rá kell mutatni, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban úgy tekintette, hogy a vitatott garancia célja a WestLB szerkezetátalakításának lehetővé tétele, ami annak rendszerszempontú jelentősége folytán a német gazdaságban egy jelentős pénzügyi válság által okozott súlyos zavar megszüntetése érdekében szükséges, amit a felperes nem is vitat.

181 Ezt követően, mivel a jelen kifogást úgy lehet értelmezni, hogy az azt jelenti, hogy a Bizottság, miután megállapította, hogy a vitatott garancia a német gazdaság súlyos zavarának megszüntetésére irányul, köteles volt azt a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinteni, és az engedélyezést nem köthette feltételek betartásához, rá kell mutatni mindenekelőtt arra, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának szövegezéséből az tűnik ki, hogy a Bizottság, amikor a jelen üggyhöz hasonlóan azt állapítja meg, hogy egy állami támogatást egy tagállam gazdaságában bekövetkezett súlyos zavar megszüntetésére nyújtják, pusztán e tény alapján nem köteles e támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekinteni.

182 Eltérően ugyanis az állami támogatások általános tilalma alóli, az EK 87. cikk (2) bekezdésében rögzített kivételek hatálya alá tartozó támogatásoktól, amelyek e rendelkezés szerint „összeegyeztethet[ő]k” a közös piaccal, az EK 87. cikk (3) bekezdése azt írja elő, hogy egyes támogatáskategóriák, köztük az egy tagállam gazdaságában bekövetkezett zavar megszüntetésére nyújtott támogatások e piaccal „összeegyeztethetőnek tekinthet[ő]k”.

- 183 Egyébként az állandó ítélkezési gyakorlatnak megfelelően az EK 87. cikk (3) bekezdése olyan mérlegelési jogkört biztosít a Bizottság számára, amelynek gyakorlása közösségi összefüggésben megvalósítandó gazdasági és társadalmi jellegű értékeléseket foglal magában (a Bíróság 730/79. sz., Philip Morris kontra Bizottság ügyben 1980. szeptember 17-én hozott ítéletének [EBHT 1980., 2671. o.] 24. pontja; 310/85. sz., Deufil kontra Bizottság ügyben 1987. február 24-én hozott ítéletének [EBHT 1987., 901. o.] 18. pontja és C-169/95. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügyben 1997. január 14-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-135. o.] 18. pontja).
- 184 Ennélfogva a felperes által kiemelt megfogalmazásbeli eltérés az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja – amely lehetővé teszi egyes támogatások engedélyezését, amennyiben „az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben” – és az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja között – amely nem ír elő ilyen feltételt –, nem eredményezheti annak megállapítását, hogy a Bizottság nem értékelheti egy e rendelkezés alapján engedélyezett támogatásnak az érintett piacra vagy piacokra az Unió egészében gyakorolt hatását (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-447/93-T-449/93. sz., AITEC és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. július 6-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-1971. o.] 138–143. pontját; lásd továbbá analógia útján a fenti 183. pontban hivatkozott Spanyolország kontra Bizottság ügyben hivatkozott ítélet 17. pontját).
- 185 Végül a Bizottság arra vonatkozó hatásköre, hogy az EK 88. cikk (2) bekezdésének első albekezdése alapján úgy döntsön, hogy egy az EK 87. cikkel összeegyeztethetetlen támogatást „módosítani” kell, szükségképpen azzal jár, hogy egy, a támogatást az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján engedélyező határozatot el lehet látni olyan feltételekkel, amelyek célja annak biztosítása, hogy a támogatás ne változtassa meg a kereskedelem feltételeit a közös érdeket sértő mértékben (a Törvényszék T-244/93. és T-486/93. sz., TWD kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. szeptember 13-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2265. o.] 53–55. pontja).
- 186 Meg kell tehát állapítani, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja nem gátolja meg a Bizottságot abban, hogy a vitatott határozat engedélyezését feltételek betartásához kösse.
- 187 Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy e feltételek célja lehet-e az, hogy korrigálják az engedélyezett támogatás által a versenyre gyakorolt hatásokat, elegendő arra rámutatni, hogy a megtámadott határozat eladási kötelezettségre vonatkozó (68) és (69) preambulumbekkezdéséből, illetve azoknak a megtámadott határozatban a végleges szerkezetátalakítási terv által előírányzott, a WestLB hosszú távú életképességének helyreállítását lehetővé tevő intézkedésekkel foglalkozó részben elfoglalt helyükből kitűnik, hogy a vitatott garancia engedélyezését nem a versenyre gyakorolt hatásainak minimalizálása, hanem a WestLB életképességének biztosítása érdekében kötötték az eladási kötelezettség teljesítéséhez.
- 188 Az első kifogást ennél fogva el kell utasítani.
- A második, a Bizottság által a megtámadott határozatban elkövetett azon két hibára alapított kifogásról, hogy a Bizottság megsértette az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának célját, mivel a vitatott garancia közös piaccal való összeegyeztethetőségét a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás fényében vizsgálta, illetve hogy a vitatott garancia engedélyezését nem kapcsolta mindenesetre kevésbé szigorú feltételekhez, mint amelyeket az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján elő lehet írni
- 189 A felperes egyrészt előadja, hogy a Bizottság megsértette az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának célját, mivel a vitatott garancia közös piaccal való összeegyeztethetőségét a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás fényében vizsgálta, noha úgy tekintette, hogy e garancia megszüntetheti a német gazdaság súlyos zavarát. A felperes másrészt előadja, hogy egy támogatás

- EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontján alapuló engedélyezését mindenképpen kevésbé szigorú feltételekhez kell kötni, mint egy támogatás EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontján alapuló engedélyezését.
- 190 E kérdéssel kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a fenti 183. pontban is szerepelt – az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottság az EK 87. cikk (3) bekezdése kapcsán széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik. Az uniós bíróság által gyakorolt felülvizsgálatnak tehát arra kell korlátozódnia, hogy betartották-e az eljárásra és az indokolási kötelezettségre vonatkozó szabályokat, és hogy a tényeket helyesen állapították-e meg, valamint hogy fennáll-e nyilvánvaló mérlegelési hiba vagy hatáskörrel való visszaélés. Az uniós bíróság a Bizottság gazdasági értékelését nem helyettesítheti a saját értékelésével (lásd a Törvényszék T-152/99. sz., HAMSA kontra Bizottság ügyben 2002. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3049. o.] 48. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 191 E széles mérlegelési jogkör keretében a Bizottság megalapozottan rögzítheti az általa legmegfelelőbbnek tartott szempontokat annak értékelése érdekében, hogy egy támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető-e a közös piaccal, amennyiben azok az EK 3. cikk g) pontja és az EK 87. cikk alapján relevánsak, továbbá e szempontokat a Szerződéssel összhangban álló iránymutatásokban pontosíthatja. A Bizottság részéről az ilyen iránymutatások elfogadása mérlegelési jogkörének gyakorlása alá tartozik, és csak az egyenlő bánásmód elvének tiszteletben tartása tekintetében vonja maga után e jogkör önkéntes korlátozását. Amikor a Bizottság egy egyedi támogatást az általa korábban hozott iránymutatás fényében értékeli, nem lehet úgy tekinteni, hogy a Bizottság túllépi mérlegelési jogkörének korlátait, vagy lemond e jogköréről. Egyrészt továbbra is jogosult ezen iránymutatások hatályaon kívül helyezésére vagy módosítására, amennyiben azt a körülmények megkívánják. Másrészt ezen iránymutatások egy körülhatárolt ágazatot érintenek, és azokat a Bizottság által meghatározott politika követésének érdeke indokolja (lásd ebben az értelemben a fenti 83. pontban hivatkozott Vlaams Gewest kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 89. pontját).
- 192 E tekintetben először rá kell mutatni, hogy a Bizottság a megtámadott határozat meghozatala előtt tájékoztatta a tagállamokat azokról az irányokról, amelyeket az EK 87. és azt követő cikkek által ráruházott hatáskörök alapján követni kíván a pénzügyi intézmények részére a pénzügyi válság miatt nyújtott támogatások tekintetében. Ez volt többek között a pénzügyi válság miatt hozott intézkedésekről szóló közlemény tárgya, amelyre a Bizottság a megtámadott határozat (63) preambulumbekkezdésében hivatkozott.
- 193 E közlemény (10) pontjából kitűnik, hogy a tagállamok által a pénzügyi válság miatt hozott intézkedéseknek az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontja alapján a közös piaccal való összeegyeztethetőségét a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás általános elveivel összhangban kell értékelni, még akkor is, ha „az adott körülmények” indokolhatják egyes kivételes intézkedések engedélyezését. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás alkalmazásával tehát a Bizottság tiszteletben tartotta mérlegelési jogkörének korábban rögzített önkéntes korlátozását.
- 194 Másodszor rá kell mutatni, hogy a felperes semmilyen olyan indokot nem terjesztett elő, amely alkalmas lenne annak bizonyítására, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban szereplő szempontok, amelyeket a Bizottság a megtámadott határozat meghozatalának időpontjában a legmegfelelőbbnek tartott annak értékelése céljából, hogy a pénzügyi válság miatt nyújtott támogatások összeegyeztethetőnek tekinthetők-e a közös piaccal, az EK 3. cikk g) pontja és az EK 87. cikk alapján nem relevánsak azon támogatások tekintetében, amelyeket egy tagállam gazdasága súlyos zavarának megszüntetése érdekében szükségesnek tekintenek.
- 195 Egyébként az említett iránymutatást főszabály szerint megfelelőnek lehet tekinteni e támogatások közös piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése céljából, különösen ha a kedvezményezettek, mint a jelen ügyben is, rendszerszinten jelentős olyan bankok, amelyek gazdasági életképessége a létezésüket veszélyeztető szintre csökkent.

- 196 Ily módon egyrészt az, hogy az ilyen támogatás szükséges a gazdaság súlyos zavarának megszüntetéséhez, nem jelenti azt, hogy az nem tekinthető a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontja értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak nyújtott támogatásnak; e rendelkezés szerint az ilyen vállalkozás képtelen – akár saját erejéből, akár pedig a tulajdonosai/résztvényesei vagy a hitelezői által biztosított források révén – arra, hogy megállítsa a veszteségek halmozódását, amely a hatóságok külső beavatkozása nélkül szinte teljes bizonyossággal azt eredményezné, hogy rövid- vagy középtávon feladja üzleti tevékenységét. Főszabály szerint az olyan bank, amelynek gazdasági életképessége a létezését veszélyeztető szintre csökkent, nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak tekinthető.
- 197 Másrészt a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás annak érdekében, hogy egy szerkezetátalakítási támogatást összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni a közös piaccal, azt írja elő, hogy a kedvezményezettre olyan szerkezetátalakítási terv vonatkozzon, amely lehetővé teszi ésszerű időn belül hosszú távú életképessége helyreállítását, hogy a támogatáshoz olyan intézkedések kapcsolódjanak, amelyek célja a verseny jelentős torzulásának megakadályozása, valamint hogy azt a szerkezetátalakítási költségek szigorú minimumára kell korlátozni (az említett iránymutatás 35–37., 38–42. és 43–45. pontja). Márpedig a Bizottság joggal követeli meg azt, hogy a rendszerszinten jelentős bankok részére a pénzügyi válság miatt nyújtott támogatások engedélyezését e feltételek tiszteletben tartásához kössék, még abban az esetben is, ha a támogatás célja az, hogy megszüntesse egy tagállam gazdaságának jelentős zavarát.
- 198 Ami mindenekelőtt az olyan szerkezetátalakítási terv követelményét illeti, amely lehetővé teszi ésszerű időn belül e bankok hosszú távú életképességének helyreállítását, a Bizottság főszabály szerint megalapozottan tekintheti úgy, hogy egy olyan rendszerszinten jelentős bank szerkezetátalakítása, amelynek életképessége nem biztosított, nem járulhat hozzá a tagállam gazdaságában e bank vagy az egész pénzügyi ágazat pénzügyi nehézségei által okozott zavarok tartós megszüntetéséhez. E bank ugyanis nehezen gyakorolhatja rendes tevékenységeit, mivel az ügyfeleivel, hitelezőivel és partnereivel fenntartott kapcsolatait negatívan érinti tevékenységei folyamatosságának bizonytalansága, valamint pénzügyi helyzetének sebezhetősége. Figyelemmel e bank rendszerszintű jelentőségére, e tevékenységek rendes gyakorlásának lehetetlensége olyan negatív hatást gyakorolhat a nemzeti pénzügyi rendszer egészére, amely átterjedhet a gazdaság egészére.
- 199 Ami ezt követően azt a követelményt illeti, hogy a támogatáshoz olyan intézkedések kapcsolódjanak, amelyek célja a verseny jelentős torzulásának megakadályozása, emlékeztetni kell arra, hogy a támogatás által az érintett piacra vagy piacokra gyakorolt hatás és különösen a kereskedelmi feltételekre gyakorolt hatás értékelése során – amelyet a Bizottságnak az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának alkalmazása során kell elvégeznie –, a Bizottság figyelembe veheti a támogatás által a versenyre és a Közösségen belüli kereskedelemre gyakorolt előrelátható hatásokat (lásd ebben az értelemben a fenti 184. pontban hivatkozott AITEC és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 138–143. pontját). Ennélfogva úgy kell tekinteni, hogy a Bizottság a szerkezetátalakítási támogatást az e támogatás által a versenyre gyakorolt hatás minimalizálását célzó feltételek betartásához kötheti.
- 200 Ami végül azt a követelményt illeti, amely szerint a támogatást a szerkezetátalakítási költségek szigorú minimumára kell korlátozni, rá kell mutatni, hogy mint eltérést előíró rendelkezést az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontját megszorítóan kell értelmezni (a Bíróság C-57/00. P. és C-61/00. P. sz., Freistaat Sachsen és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-9975. o.] 98. pontja). Ennélfogva nem lehet úgy tekinteni, hogy a Bizottság megsérti e rendelkezést, amikor úgy dönt, hogy kizárólag azokat a szigorú minimumra korlátozott támogatásokat engedélyezi, amelyek a kedvezményezett szerkezetátalakításához szükségesek abból a célból, hogy kellően fejleszteni tudja tevékenységeit a gazdaság súlyos zavarának megszüntetése érdekében.

- 201 Harmadszor rá kell mutatni, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás tartalmaz bizonyos, a bankágazatra vonatkozó sajátos kritériumokat is (lásd a pénzügyi válság miatt hozott intézkedésekről szóló közlemény (6) pontját, valamint a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 25. pontjának a) alpontjában hivatkozott lábjegyzetet).
- 202 Figyelemmel a fenti észrevételek összességére, meg kell állapítani, hogy a Bizottság a megtámadott határozat meghozatalának időszakában jogszerűen alkalmazta az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontját, a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás fényében vizsgálva meg a rendszerszintű jelentőséggel bíró, nehéz helyzetben lévő bankok részére nyújtott szerkezetátalakítási támogatások közös piaccal való összeegyeztethetőségét.
- 203 Ennélfogva, annak vizsgálata érdekében, hogy a Bizottság a jelen ügyben alkalmazhatta-e a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatást, meg kell vizsgálni, hogy a Bizottság tekinthette-e úgy egyrészt, hogy a WestLB rendszerszintű jelentőséggel bíró, nehéz helyzetben lévő bank, másrészt pedig, hogy az szerkezetátalakítási támogatásban részesült.
- 204 E tekintetben fontos rámutatni mindenekelőtt arra, hogy a felek között nem vitatott, hogy a vitatott garancia közvetlen célja a 23 milliárd eurós portfólió piaci értéke csökkenése által a WestLB mérlegében okozott negatív hatás elkerülése. A felek lényegileg kijelentik, hogy ha nem hozták volna meg ezt az intézkedést vagy bármely más, ezzel egyenértékű támogatási intézkedést, akkor a WestLB olyan komoly pénzügyi nehézségekkel szembesült volna, amelyek rövid távon veszélybe sodorták volna banki tevékenységeinek folyamatosságát, és még a megszűnését is előidézhették volna. Ennélfogva a Bizottság hiba elkövetése nélkül tekinthette úgy, hogy a WestLB a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontja értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozás, amire már az ideiglenes határozat (44) és (45) preambulumbekkezdésében is utalt, és amit egyébként sem a Németországi Szövetségi Köztársaság, sem a felperes nem vitatott.
- 205 Ellentétben a felperes által a tárgyaláson előadottakkal, az, hogy a vitatott garanciát a WestLB egyik tulajdonosa nyújtotta, nem jelenti azt, hogy e bank nem tekinthető a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontja értelmében vett nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak.
- 206 A felperes álláspontjának elfogadása ugyanis következetesen kizárná, hogy a közvállalkozások jelentős részét nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak tekintsék. Márpedig nyilvánvaló, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontjának célja nem a közvállalkozások kizárása volt az iránymutatás hatálya alól, hanem az állami támogatás nyújtása hiányában folyamatosságukat biztosítani nem tudó vállalkozások megkülönböztetése – ezeket minősítették nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak – azon vállalkozásoktól, amelyek esetében az ilyen támogatás nem elengedhetetlen.
- 207 Ennélfogva az, hogy a vitatott garanciát a WestLB egyik tulajdonosa nyújtotta, semmilyen hatással nincs arra a kérdésre, hogy az nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak tekinthető-e. Az e tekintetben releváns egyetlen kérdés az, hogy e bank állami támogatásnak minősíthető, közforrásból származó segítség hiányában képes lett volna-e leküzdeni gazdasági nehézségeit, amely kérdésre a felperes nem hivatkozik.
- 208 Ezt követően emlékeztetni kell arra, hogy a felperes maga is azt adta elő, hogy a WestLB rendszerszintű jelentőséggel bír a német gazdaság szempontjából.
- 209 Végül rá kell mutatni, hogy a felperes nem vitatta, hogy a rossz bank létrehozása a WestLB szerkezetátalakításának tekinthető, illetve hogy a vitatott garancia szerkezetátalakítási támogatásnak tekinthető.
- 210 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a vitatott garancia közös piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálatát el lehetett végezni a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás fényében.

- 211 Ennélfogva, mivel a felperes érvei úgy értelmezhetők, mint amelyek arra hivatkoznak, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot, mivel a vitatott garancia közös piaccal való összeegyeztethetőségét ezen iránymutatás fényében vizsgálta, ezeket az érveket el kell utasítani.
- 212 Mindenesetre rá kell mutatni – ahogy arra megalapozottan hivatkozik a Bizottság is –, hogy ez utóbbi a megtámadott határozatban nem szorítkozott a vitatott garancia közös piaccal való összeegyeztethetőségének a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban szereplő feltételek fényében való vizsgálatára. E határozat 63. és 76–79. pontjából kitűnik, hogy a Bizottság lemondott annak megköveteléséről, hogy a WestLB a szerkezetátalakítási költségek legalább 50%-ának megfelelő saját hozzájárulást nyújtson, noha főszabály szerint az említett iránymutatás 44. pontja e minimális hozzájárulást írja elő a nagyvállalkozások szerkezetátalakításánál. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy figyelemmel a WestLB külső adósságára, gyakorlatilag lehetetlen lenne ennek a saját hozzájárulásra vonatkozó célkitűzésnek a teljesítése. Ezenkívül a Bizottság megjegyezte, hogy célszerűtlen lenne egy rendszerszintű pénzügyi válsággal összefüggésben pontosan számszerűsített hozzájárulást követelni a WestLB-től.
- 213 Következésképpen a Bizottság azon döntése, hogy az állami támogatások általános tilalmától való, az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontjában foglalt eltérés alapján engedélyezi a vitatott garancia nyújtását a WestLB részére, a felperes által lényegileg előadottakkal ellentétben azt eredményezte, hogy az engedélyezés tekintetében bizonyos szempontokból kevésbé szigorú feltételeket szabtak, mint amelyeket a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás rendesen előír.
- 214 Ennélfogva a második kifogást szintén el kell utasítani.
- 215 Tekintettel a fenti megfontolások összességére, a jelen részt el kell utasítani.

A másodlagosan előterjesztett, azon alapuló második részről, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban tévesen írt elő szigorúbb feltételeket, mint amelyeket a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontjával való együttes alkalmazása alapján elő lehet írni

- 216 A felperes előadja, hogy a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni, még akkor is, ha úgy kell tekinteni, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) és c) pontjában szereplő rendelkezésekben előírt eltérések célja azonos, mivel a Bizottság e határozatban szigorúbb feltételeket írt elő, mint amelyeket a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás alkalmazása alapján elő lehet írni. E tekintetben előterjeszti a Bizottság által a pénzügyi válság előtt és alatt több bank számára nyújtott támogatásokra vonatkozóan hozott egyes határozatok összehasonlító táblázatát. A felperes szerint e táblázatból kitűnik, hogy a gazdaság zavarának megszüntetése érdekében nyújtott támogatások engedélyezése kapcsán szigorúbb feltételeket írtak elő, mint az egészséges gazdasági környezetben a csődök elkerülése érdekében nyújtott támogatások engedélyezése esetén. A felperes megjegyzi, hogy a WestLB esetét kivéve a Bizottság az e táblázatban hivatkozott egyik esetben sem írta elő a kedvezményezett tulajdonosi szerkezetének módosítását.
- 217 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 218 E tekintetben először rá kell mutatni, hogy a felperes által benyújtott összehasonlító táblázatból minden ott felsorolt határozat esetében kitűnik, hogy a Bizottság az érintett támogatás kedvezményezettje mérlegfőösszegének csökkentéséhez kötötte a támogatás engedélyezését. A felperes szerint egyrészt egyes határozatokat az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja, míg más határozatokat az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján hoztak, másrészt pedig a Bizottság minden esetben a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatást alkalmazta, amit az utóbbi nem is vitat.

- 219 Ugyanakkor, ahogy arra megalapozottan hivatkozik a Bizottság is, e táblázat nem teszi lehetővé azon ténybeli és jogi háttér értékelését, amelyben a támogatásokat nyújtották, sem pedig a Bizottság által az egyes esetekben követett okfejtést. Nem teszi lehetővé továbbá azon egyéb feltételek szigorúbb vagy kevésbé szigorú jellegének értékelését sem, amelyeket a Bizottság az egyes engedélyezéseknél előírt, továbbá a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban rögzített elvektől való, a Bizottság által engedélyezett eltéréseket sem. Ily módon az e táblázatban szereplő információkból nem tűnik ki, hogy a Bizottság lemondott arról, hogy a WestLB esetében a szerkezetátalakítási költségek legalább 50%-ának megfelelő saját hozzájárulást írjon elő, noha ezt figyelembe kell venni azon feltételek szigorúbb vagy kevésbé szigorú jellegének értékelésénél, amelyekhez a Bizottság a vitatott garancia engedélyezését kötötte. A jelen ügyben tehát a felperes által e táblázatból levont következtetések jelentőségét viszonylagosnak kell tekinteni.
- 220 Másodszor, az eladási kötelezettséget illetően a felperes semmilyen módon nem fejt ki, hogy e feltétel mennyiben szigorúbb, mint azok a feltételek, amelyeket a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontjával való együttes alkalmazása alapján elő lehet írni.
- 221 Mindenesetre az olyan feltételek jellege és jelentősége, amelyek egy annak biztosítására irányuló határozatban szerepelhetnek, hogy a kedvezményezett hosszú távon életképes legyen, szükségképpen az érintett piac vagy piacok gazdasági helyzetétől, valamint azon gazdasági nehézségektől függ, amelyekkel a kedvezményezett szembesül.
- 222 Márpedig, ahogy azt a Bizottság megalapozottan adja elő, nincs semmi alap annak kizárására, hogy e feltételeknek ne kellene bizonyos szempontokból szigorúbbaknak lenniük akkor, ha a támogatást súlyos pénzügyi válság során nyújtották a bank számára. Egy jelentősen törékennyé vált piac vonatkozásában ugyanis még inkább szükséges lehet a nehéz helyzetben lévő vállalkozás túlélésének biztosítása érdekében a vállalkozás struktúrájának és kockázati profiljának csökkentése, anélkül hogy ki lehetne zárni, hogy ez tulajdonosi szerkezete módosításának előírását követelje meg.
- 223 A fentiekre tekintettel a jelen részt el kell utasítani.
- 224 Ebből következően a harmadik jogalapot teljes egészében el kell utasítani.
- A második, az EK 87. cikk (1) bekezdésének és az indokolási kötelezettségnek a megsértésére alapított jogalapról, mivel a Bizottság nem bizonyította a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt hatásokat, és nem jelölte meg kellő mértékben azokat az okokat, amelyek miatt e garancia versenytorzulást okoz*
- 225 A felperes előadja, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság nem bizonyította a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt hatásokat, és nem jelölte meg kellő mértékben azokat az okokat, amelyek miatt e garancia versenytorzulást okoz. A felperes szerint tehát a Bizottság megsértette az EK 87. cikk (1) bekezdését, valamint indokolási kötelezettségét.
- 226 Ebben az összefüggésben már e szakaszban meg kell vizsgálni a felperes által a nyolcadik jogalapban előterjesztett azon érvet is, amely szerint „a megtámadott határozat indokolása hiányos, mivel abban nem szerepel, hogy fennállnak-e [a vitatott garancia] által okozott versenytorzulások[,] és ha igen, milyen jellegűek egy olyan pénzügyi ágazatban, amelyben a piac megbukott, és amelyben a tagállamok 3000 milliárd eurós nagyságrendben nyújtottak állami támogatásokat”.
- 227 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 228 Emlékeztetni kell arra, hogy az EK 87. cikk (1) bekezdése tiltja az olyan támogatásokat, amelyek érintik a tagállamok közti kereskedelmet, és torzítják a versenyt, vagy versenytorzulással fenyegetnek. Ugyanakkor, ahogy arra megalapozottan hivatkozik a Bizottság, e két feltétel értékelése keretében a

Bizottságnak nem kell bizonyítania, hogy a támogatásoknak tényleges hatásuk van a tagállamok közötti kereskedelemre, és ténylegesen torzítják a versenyt, hanem csak azt kell megvizsgálnia, hogy e támogatások alkalmasak-e a kereskedelem befolyásolására és a verseny torzítására (a Bíróság C-66/02. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2005. december 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-10901. o.] 111. pontja).

- 229 Ennélfogva az, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem bizonyította a vitatott garancia által okozott versenytorzulásokat, nem jelentheti az EK 87. cikk (1) bekezdésének megsértését, és az indokolási kötelezettségének megsértését sem. Az egyedül releváns kérdés egyrészt az, hogy a Bizottság e határozatban megjelölte-e azokat az okokat, amelyek miatt e garancia alkalmas volt ilyen torzulás kiváltására, másrészt pedig, adott esetben, hogy a felperesnek sikerült-e bizonyítania, hogy ezek az okok tévesek.
- 230 Először az első, az indokolásra vonatkozó kérdést kell megvizsgálni, majd utána a második, érdemi kérdést.

A megtámadott határozatnak a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt hatásokra vonatkozó indokolásáról

- 231 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EK 253. cikkben előírt indokolásnak a szóban forgó jogi aktus jellegéhez kell igazodnia, továbbá világosan és egyértelműen tükröznie kell a jogi aktust elfogadó intézmény érvelését oly módon, hogy lehetővé tegye az érdekeltek számára az elfogadott intézkedés igazolásának megismerését, illetve a hatáskörrel rendelkező bíróság számára a felülvizsgálat gyakorlását. Az indokolási kötelezettséget az eset összes körülményére, így különösen a jogi aktus tartalmára, a hivatkozott indokok jellegére és a címzettek vagy a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett egyéb személyek magyarázathoz fűződő érdekére tekintettel kell vizsgálni. Nem kötelező, hogy az indokolás megjelölje az összes vonatkozó ténybeli és jogi elemet, mivel azt a kérdést, hogy egy jogi aktus indokolása megfelel-e az EK 253. cikk követelményeinek, nem csupán szövegezése, hanem a szöveggörnyezete, valamint az érintett témára vonatkozó jogi szabályok egésze alapján kell megítélni (a Bíróság C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1719. o.] 63. pontja, C-301/96. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletének [EBHT 2003., I-9919. o.] 87. pontja és C-42/01. sz., Portugália kontra Bizottság ügyben 2004. június 22-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-6079. o.] 66. pontja).
- 232 Valamely intézkedés támogatássá történő minősítése esetén az előző pontban hivatkozott elv megköveteli, hogy a Bizottság sorolja fel azokat az indokokat, amelyek miatt a kérdéses intézkedés az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá esik. E tekintetben, még ha a támogatás nyújtásának körülményeiből ki is derül, hogy e támogatás érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, és torzíthatja a versenyt, vagy azzal fenyegethet, a Bizottság feladata, hogy e körülményekre a határozata indokolásában hivatkozzon (a Bíróság 57/86. sz., Görögország kontra Bizottság ügyben 1988. június 7-én hozott ítéletének [EBHT 1988., 2855. o.] 15. pontja, a C-329/93., C-62/95. és C-63/95. sz., Németország és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1996. október 24-én hozott ítéletének [EBHT 1996., I-5151. o.] 52. pontja, és C-156/98. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítéletének [EBHT 2000., I-6857. o.] 98. pontja).
- 233 Ugyanakkor, ha az állami támogatásra vonatkozó határozatot az érintett kormány számára jól ismert összefüggésben hozták, és az illeszkedik az állandó határozathozatali gyakorlatba, többek között az említett kormány vonatkozásában, az ilyen határozat röviden is indokolható (lásd a Bíróság C-150/09. P. sz., Iride és Iride Energia kontra Bizottság ügyben 2010. január 21-én hozott végzésének [az EBHT-ban nem tették közzé] 23. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 234 A megtámadott határozat nem tartalmaz kifejezett indokolást azzal kapcsolatban, hogy a vitatott garancia alkalmas volt-e a verseny torzítására. A Bizottság e határozat (52) preambulumbekkezdésében a következőket rögzítette:
- „Megállapítható, hogy a [vitatott garancia] a tulajdonosok által nyújtott megmentési célú támogatás folytatása. Amint az [az ideiglenes] határozatban megállapítást nyert, a [vitatott garancia] állami támogatásnak minősül. Ezt [a Németországi Szövetségi Köztársaság] nem vitatja.”
- 235 Ennélfogva a megtámadott határozat indokolása a vitatott garancia EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak minősítésével, tehát szükségképpen azzal a kérdéssel kapcsolatban is, hogy e garancia alkalmas volt-e a verseny torzítására, teljes mértékben visszautal az ideiglenes határozatban szereplő indoklásra, ahogy arra a felperes maga is rámutat.
- 236 Mindenekelőtt azt kell megvizsgálni, hogy a Bizottság szorítkozhatott-e az ideiglenes határozatban szereplő indoklásra való utalásra.
- 237 E kérdéssel kapcsolatban rá kell mutatni, hogy a fenti 233. pontban hivatkozott Iride és Iride Energia kontra Bizottság ügyben hozott végzésben a Bíróság egy olyan határozat (a továbbiakban: Iride-ügyben hozott határozat) indokolásának elégséges jellegét vizsgálta, amelyben a Bizottság egy intézkedés állami támogatásnak való minősítését illetően csupán annak közlésére szorítkozott, hogy „megállapította, hogy a szóban forgó intézkedést állami támogatásnak kell tekinteni” (lásd a Törvényszék T-25/07. sz., Iride és Iride Energia kontra Bizottság ügyben 2009. február 11-én hozott ítéletének [EBHT 2009., II-245. o.] 67. pontja fényében értelmezett, az ítélet elleni fellebbezés során hozott, a fenti 233. pontban hivatkozott Iride és Iride Energia kontra Bizottság ügyben hozott végzést).
- 238 A Bíróság két körülmény alapján tekintette elégségesnek ezt az indokolást. Egyrészt az érintett kormány bejelentésében maga is állami támogatásnak minősítette a szóban forgó intézkedést. Másrészt az Iride-ügyben hozott határozat jogi és ténybeli háttere magában foglalt egy másik kedvezményezett részére nyújtott állami támogatással kapcsolatos határozatot (a továbbiakban: ENEL-ügyben hozott határozat), amely elegendő indoklással rendelkezett, és amelyet kapcsolódó és kellően hasonló jogi és ténybeli keretek között hoztak meg (a fenti 233. pontban hivatkozott Iride és Iride Energia kontra Bizottság ügyben hozott végzés 24. és 26. pontja).
- 239 Rá kell mutatni, hogy az a két körülmény, amely alapján a Bíróság a fenti 233. pontban hivatkozott Iride és Iride Energia kontra Bizottság ügyben hozott végzésben megállapította, hogy az Iride-ügyben hozott határozat indokolása elégséges, lényegileg a jelen ügyben is megtalálható.
- 240 Egyrészt, amikor a Németországi Szövetségi Köztársaság 2008. április 11-én elküldte a rossz bankról szóló kiegészítő bejelentést a Bizottság számára, és kérte e bank létrehozásának átmeneti engedélyezését, elismerte, hogy az a WestLB számára nyújtott állami támogatással jár (az ideiglenes határozat (4) és (25) preambulumbekkezdése). Márpedig az iratokból nem tűnik ki, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság utóbb kifogásolta volna az ideiglenes határozatot annyiban, hogy abban a vitatott garanciát állami támogatásnak minősítették.
- 241 Másrészt a megtámadott határozat és az ideiglenes határozat is ugyanarra az állami intézkedésre (a vitatott garanciára), ugyanarra a kedvezményezettre (a WestLB-re) és ugyanarra a célra irányul (arra, hogy elkerüljék, hogy a WestLB a 23 milliárd eurós portfóliónak a pénzügyi válság keretében történő értékvesztése miatt a tevékenységei megszüntetésére kényszerüljön). E körülmények között úgy kell tekinteni, hogy e két határozatnak egymáshoz kapcsolódó és kellően hasonló ténybeli és jogi háttere van.

²⁴² Végül fontos megjegyezni, hogy míg az ENEL-ügyben hozott határozat meghozatala (2004. december 1-je) és az Iride-ügyben hozott határozat meghozatala (2006. november 8.) között 23 hónap telt el, az ideiglenes határozat meghozatala (2008. április 30.) és a megtámadott határozat meghozatala (2009. május 12.) között eltelt idő 12 hónap és 12 nap.

²⁴³ A fentiekre figyelemmel meg kell állapítani, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság szorítkozhatott az általa az ideiglenes határozatban tett állami támogatásnak minősítésre való utalásra.

²⁴⁴ Ezt követően meg kell vizsgálni, hogy az ideiglenes határozat e tekintetben elegendő indokolással rendelkezik-e.

²⁴⁵ Ez az indokolás az ideiglenes határozat (30) preambulumbekzdésében szerepel, amelynek szövege a következő:

„[A] Bizottság megállapítja, hogy a WestLB határokon átnyúló és nemzetközi tevékenységekkel rendelkezik, így minden állami források révén nyújtott előny korlátozná a versenyt a bankágazatban, és érintené a Közösségen belüli kereskedelmet (a Bizottság C 50/2006. sz. BAWAG-ügyben 2007. június 27-én hozott határozatának [még nem tették közzé] (127) preambulumbekzdése).”

²⁴⁶ Az ideiglenes határozat indokolását ki kell egészíteni az Osztrák Köztársaság által a BAWAG-PSK javára nyújtott C 50/2006. (korábbi NN 68/2006, CP 102/2006) sz. állami támogatásról szóló, 2007. június 27-i bizottsági határozatban (HL 2008. L 83., 7. o.; a továbbiakban: BAWAG-PSK ügyben hozott határozat) szereplő indokolással, amelyre a Bizottság hivatkozik. Márpedig, ahogy arra a Bizottság maga is rámutatott a Törvényszék egyik írásbeli kérdésére adott válaszában, az ideiglenes határozat (30) preambulumbekzdésében elírás szerepel, mivel a Bizottság a BAWAG-PSK ügyben hozott határozat (127) preambulumbekzdésére hivatkozik, amely nem arra a kérdésre vonatkozik, hogy az utóbbi határozat tárgyát képező támogatás alkalmas volt-e a verseny torzítására. E kérdés vizsgálata a BAWAG-PSK ügyben hozott határozat (121)–(125) preambulumbekzdésében szerepel, amelyek szövege a következő:

„(121) A Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése tiltja az olyan támogatásokat, amelyek a tagállamok közti kereskedelmet korlátozzák, és a versenyt torzítják vagy a verseny torzításával fenyegetnek.

(122) A Bizottságnak jog szerinti értékelésének keretén belül nem kell a támogatások tagállamok közti kereskedelemre gyakorolt tényleges hatását és egy tényleges versenytorzítást bizonyítania, hanem csupán azt, hogy a támogatások alkalmasak-e ennek a kereskedelemnek a korlátozására és a verseny torzítására. Ha egy tagállam támogatása egy vállalkozás pozícióját a Közösségen belüli kereskedelemben részt vevő más versenytársakkal szemben erősíti, akkor azok versenyképességét a támogatás által korlátozotttnak kell tekinteni.

(123) A Bizottság emlékeztet rá, hogy a bankszektor hosszú évek óta nyitott a versenyre. A verseny, amely bizonyos körülmények közt már az EK-Szerződésben meghatározott szabad tőkeáramlás alapján fennállt, a fokozódó liberalizáció révén javult.

(124) A BAWAG-PSK különböző tagállamokban [...] rendelkezik fiókokkal, illetve leányvállalatokkal. Ugyanakkor fordítva [...] más államokból származó bankok is működnek Ausztriában.

(125) Végül a bankszektorban zajlik tagállamok közti kereskedelem. A kezesség a BAWAG-PSK-t olyan más banki vállalkozásokkal szemben erősíti, amelyekkel a Közösségen belüli kereskedelemben versenyben áll. A kezesség ezért alkalmas a tagállamok közti kereskedelem korlátozására és a verseny torzítására.”

- 247 A fenti észrevételek összességéből az következik, hogy a Bizottság az ideiglenes határozatban úgy tekintette, hogy a vitatott garancia alkalmas arra, hogy kihasson a versenyre a bankágazatban, mivel először, ez az ágazat nyitott a versenyre, másodszor, mivel a vitatott garancia megerősíti a WestLB helyzetét azokon a piacokon, amelyeken tevékenységeit folytatja, azon bankok helyzetéhez képest, amelyek nem részesültek támogatásban, harmadszor pedig, mivel a WestLB határokon átnyúló és nemzetközi tevékenységekkel rendelkezik.
- 248 Meg kell vizsgálni, hogy ez az indokolás megfelel-e az ítélkezési gyakorlat által támasztott követelményeknek, figyelemmel az ideiglenes határozat összefüggéseire, valamint az érintett területet szabályozó jogszabályok összességére.
- 249 Először az uniós bíróság megállapította, hogy az állami támogatások terén a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatásra és a verseny torzítására vonatkozó feltételek főszabály szerint elválaszthatatlanul összetartoznak, és úgy ítélte meg, hogy amennyiben a támogatás valamely vállalkozás helyzetét megerősíti a Közösségen belüli kereskedelemben versenytársaival szemben, a támogatást olyannak kell tekinteni, mint amely érinti ezt a kereskedelmet (lásd a Törvényszék T-298/97., T-312/97., T-313/97., T-315/97., T-600/97-T-607/97., T-1/98., T-3/98-T-6/98. és T-23/98. sz., Alzetta és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2000. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-2319. o.] 81. pontját, és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 250 Márpedig nem vitatott és egyértelmű, hogy a WestLB több tagállam piacán is jelen van, valamint hogy a német piacon több, más tagállamokban letelepedett bank tényleges vagy potenciális versenytársaival szemben.
- 251 Másodszor, ahogy azt a Bizottság is kiemelte a BAWAG-PSK ügyben hozott határozat (123) preambulumbekkezdésében, a bankágazatban közösségi szinten fontos liberalizációs folyamat ment végbe. Márpedig az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy e körülmény fokozza a már a Szerződésben előirányzott, a tőke szabad áramlásából eredő versenyt, ez pedig a támogatások által a versenyre gyakorolt tényleges vagy potenciális hatás, illetve az általuk a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás jellemzője lehet (a Bíróság C-222/04. sz., Cassa di Risparmio di Firenze és társai ügyben 2006. január 10-én hozott ítéletének [EBHT 2006., I-289. o.] 142. és 145. pontja).
- 252 Végül harmadszor, ahogy a Bizottság a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 4. pontjában jelezte, a nem hatékony vállalatok kivonulása a piac működésének megszokott részét képezi, emellett a szerkezetátalakítási támogatások az állami támogatás legtorzítóbb típusai, így tehát e támogatásokat illetően az állami támogatás tilalmának az EK-Szerződésben megállapított általános elvét kell továbbra is szabályként alkalmazni, és korlátozni kell az e szabálytól való eltérés lehetőségét.
- 253 E tekintetben meg kell állapítani, hogy főszabály szerint, amennyiben egy támogatás nélkülözhetetlen egy olyan vállalkozás túléléséhez, amely egyébként eltűnne, a támogatás nyújtása szükségszerűen torzítja a versenyt, mivel megakadályozza e vállalkozás piaci részesedéseinek felosztását versenytársaival között.
- 254 Ezekre az észrevételekre figyelemmel meg kell állapítani, hogy egy, a WestLB-hez hasonló, jelentős határokon átnyúló tevékenységgel rendelkező, az Unióban liberalizáció alá eső ágazatban – például a bankágazatban – működő és a támogatás nyújtásának hiányában potenciálisan a piacról eltűnő vállalkozás számára nyújtott szerkezetátalakítási támogatást állami támogatásnak minősítő határozat indokolása különlegesen tömör is lehet.
- 255 A fentiekre figyelemmel elégségesnek kell tekinteni az ideiglenes határozatban azzal a kérdéssel kapcsolatban nyújtott indokolást, hogy a vitatott garancia érintheti-e a versenyt.

A megtámadott határozatnak a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt hatásokra vonatkozó indokolásának megalapozottságáról

256 A felperes két érvet terjeszt elő annak érdekében, hogy megkérdőjelezze a megtámadott határozat indokolásának megalapozottságát azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a vitatott garancia kihathatott-e a versenyre. Első érvével a felperes előadja, hogy a Bizottságnak meg kellett volna vizsgálnia a piac valós helyzetét a megtámadott határozat meghozatalának időpontjában, annak ellenőrzése érdekében, hogy az ideiglenes határozatban állami támogatásnak minősített vitatott garancia ilyen minősítése továbbra is fenntartható-e. Második érvével a felperes előadja, hogy a 2008 óta a pénzügyi ágazat részére nyújtott támogatások nem torzíthatják a versenyt.

– Az első évről, amely szerint a Bizottságnak meg kellett volna vizsgálnia a piac valós helyzetét a megtámadott határozat meghozatalának időpontjában

257 A felperes előadja, hogy a Bizottság nem szorítkozhatott volna az ideiglenes határozatra való hivatkozásra azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a vitatott garancia alkalmas-e arra, hogy torzítsa a versenyt. A felperes szerint, amikor a Bizottság olyan határozatot hoz, amely megállapítja, hogy egy intézkedés az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, a Bizottság mindig köteles megvizsgálni a piac valós helyzetét e határozat meghozatalának időpontjában. A felperes megjegyzi, hogy a jelen ügyben a Bizottság különösen köteles volt ilyen vizsgálat elvégzésére. Egyrészt az ideiglenes határozat és a megtámadott határozat elfogadása között a pénzügyi válság az elmúlt száz év egyik legsúlyosabb válságává alakult, ami arra indította a Bizottságot, hogy körülbelül összesen 3000 milliárd euró értékben engedélyezze támogatások nyújtását a pénzügyi ágazat számára. A felperes tehát kétségesnek tartja, hogy a megtámadott határozat meghozatala idején még fennállt a torzítható verseny ebben az ágazatban. Egyebekben a felperes rámutat, hogy egy 5 milliárd euró összegű – vagyis a megtámadott határozat meghozataláig a Bizottság által a pénzügyi válság miatt engedélyezett összes támogatás 0,167%-ának megfelelő – támogatás nehezen eredményezhetné a még esetlegesen fennmaradt verseny érzékelhető torzulását. Másrészt az ideiglenes határozat egy ideiglenes megmentési intézkedésre, míg a megtámadott határozat egy állandó szerkezetátalakítási intézkedésre vonatkozott.

258 Meg kell állapítani, hogy főszabály szerint azon kérdést, hogy valamely támogatás állami támogatásnak minősül-e, olyan objektív elemek alapján kell eldönteni, amelyeket a bizottsági határozat meghozatalának időpontjában értékelnek, és ennél fogva a helyzetnek a Bizottság által ebben az időpontban elvégzett értékelésére vonatkozik az uniós bíróság felülvizsgálata (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-334/07. P. sz., Bizottság kontra Freistaat Sachsen ügyben 2008. december 11-én hozott ítéletének [EBHT 2008., I-9465. o.] 50. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

259 Ugyanakkor meg kell állapítani, hogy amennyiben a Bizottság már állami támogatásnak minősítette az intézkedést egy nem vitatott határozatban, mint ahogy azt a jelen ügyben a vitatott garancia tekintetében az ideiglenes határozatban tette, akkor nem szükségképpen köteles újból megvizsgálni az olyan új határozatának meghozatalakor fennálló versenyjogi helyzetet, amely továbbra is állami támogatásnak minősíti ugyanazt az intézkedést, amennyiben e két határozatot kapcsolódó és kellően hasonló ténybeli és jogi keretek között hozták meg.

260 Márpedig a felperes érvei nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az ideiglenes határozat és a megtámadott határozat elfogadása között a körülmények olyan mértékben megváltoztak, ami arra kötelezi a Bizottságot, hogy újból megvizsgálja a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt potenciális hatást.

261 Először a pénzügyi válság súlyosbodása, amelyre esetlegesen az ideiglenes határozat meghozatala (2008. április 30.) és a megtámadott határozat meghozatala (2009. május 12.) között sor került, illetve az, hogy a Bizottság ezen időszak alatt jelentős összegben egy sor, a pénzügyi ágazat számára nyújtott állami

támogatást is engedélyezett, nem gátolja meg, hogy az ezen ágazatban fennálló verseny új elemzése nélkül továbbra is állami támogatásnak minősítsenek egy nehéz helyzetben lévő bank javára meghozott intézkedést.

- 262 Egyrészt ebben az ágazatban közösségi szinten jelentős liberalizációs folyamat ment végbe, amely fokozta a már a Szerződésben előirányzott, a tőke szabad áramlásából eredő versenyt (a fenti 251. pontban hivatkozott Cassa di Risparmio di Firenze és társai ügyben hozott ítélet 145. pontja). Márpedig a felperes nem hivatkozhat arra, hogy az előző pontban hivatkozott körülmények, vagyis a pénzügyi válság esetleges súlyosbodása és a támogatások engedélyezése, oly mértékben kiküszöbölték ezt a fokozott versenyt, hogy a vitatott garancia immár nem hathat arra.
- 263 Mindenesetre úgy kell tekinteni, hogy egy nehéz helyzetben lévő nagy bank számára az olyan 5 milliárd euró összegű állami támogatás nyújtása, amely lehetővé teszi tevékenységei folytatását, vagyis azt, hogy ne veszítsen jelentős piaci részesedést versenytársai javára, főszabály szerint érintheti a fennálló versenyt, még abban az esetben is, ha feltesszük, hogy az rendkívüli mértékben meggyengült.
- 264 Másrészt a felperes nem cáfolja a Bizottság azon érvét, amely szerint számos, a tagállamokban székhellyel rendelkező bank, köztük a WestLB-hez hasonló német regionális bankok semmilyen állami támogatást nem kaptak a megtámadott határozat elfogadásának időpontjáig. Ahogy arra a Bizottság is megalapozottan hivatkozik, az utóbbi bankok és a WestLB közötti versenyviszonyokat szükségképpen érintette a vitatott garancia nyújtása, még akkor is, ha ebben az időpontban más bankok már jelentős közforrásokból származó támogatásban részesültek.
- 265 Egyébként az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az a körülmény, hogy az intézkedés kedvezményezettjeinek versenytársai állami támogatást kaptak, nincs hatással ezen intézkedés állami támogatásnak való minősítésére (a fenti 83. pontban hivatkozott Vlaams Gewest kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 54. pontja).
- 266 Másodszor az, hogy a vitatott garancia, amelyet az ideiglenes határozat meghozatala során átmeneti és visszafordítható intézkedésnek tekintettek, a megtámadott határozat meghozatala során állandó hatású intézkedéssé alakult, nem jelenti a körülmények olyan megváltozását, amely megakadályozhatta, hogy a Bizottság e határozatban az ideiglenes határozatban elvégzett minősítésre utaljon. Ellenkezőleg, a Bizottság ésszerűen tekinthette úgy, ahogy arra megalapozottan hivatkozik is, hogy egy állami támogatásnak minősített intézkedést, amely így alkalmas a verseny torzítására, és amelynek alkalmazására időbeli korlátozást állapítottak meg, *a fortiori* ilyennek kell minősíteni e korlátozás hiányában.
- 267 A fentiekből az következik, hogy az, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg a megtámadott határozatban azt, hogy a vitatott garancia alkalmas-e a verseny torzítására, hanem utalt az e tekintetben általa az ideiglenes határozatban végzett vizsgálatra, nem jelenti az EK 87. cikk (1) bekezdésének megsértését. A jelen érvet tehát el kell utasítani.
- A második évről, amely szerint a 2008 óta a pénzügyi ágazat részére nyújtott támogatások nem torzíthatják a versenyt
- 268 A felperes előadja, hogy a pénzügyi ágazat számára 2008 óta nyújtott támogatások célja az említett ágazat összeomlásának elkerülése, és ennél fogva azok nem torzíthatják a versenyt.
- 269 E tekintetben elegendő arra rámutatni, hogy a Bizottság által a megtámadott határozatban vizsgált támogatás olyan egyedi támogatás, amelyet egyetlen bank, a WestLB számára nyújtottak, nem pedig a német vagy európai pénzügyi ágazat egésze javára. Vitathatatlanul nem lehet kizárni, hogy a WestLB túlélése pozitív gazdasági hatásokat is gyakorolhat az olyan intézmények szempontjából, amelyek nem

részesültek állami támogató intézkedésekben. Ugyanakkor ez nem változtat azon, hogy a WestLB szükségképpen viszonylag erősebb helyzetben van ezen intézményekhez képest, mintha meg kellett volna szüntetnie tevékenységeit.

270 A felperes által előterjesztett érvnek tehát nem lehet helyt adni.

271 A fentiek összességére figyelemmel meg kell állapítani egyrészt, hogy a megtámadott határozat arra vonatkozó indokolását, hogy a vitatott garancia alkalmas-e a verseny torzítására, elegendőnek kell tekinteni, másrészt pedig, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy a Bizottság által hivatkozott indokok hibásak.

272 A második jogalapot el kell tehát utasítani.

A nyolcadik, az indokolási kötelezettség megsértésére alapított jogalapról

Előzetes észrevételek

273 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a felperes által előadott azon érvet, amely szerint a megtámadott határozat indokolása elégtelen, mivel abban nem szerepel, hogy a vitatott garancia torzíthatja a versenyt, sem e torzítások jellege, már megvizsgáltuk a második jogalap keretében.

274 Ezt követően a felperes előadja, hogy a megtámadott határozat indokolása elégtelen a vitatott garancia EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontjával való összeegyeztethetőségének értékelését illetően. A felperes szerint e határozat indokolása alapján nem lehetett megérteni, hogy a mellékletében szereplő feltételek mennyiben szükségesek és arányosak az e rendelkezésben rögzített cél elérése érdekében. Márpedig az indokolásnak különösen részletesnek kellett volna lennie, figyelemmel először a pénzügyi válság összefüggésére, másodszor a megtámadott határozatban előírt feltételek terjedelmére, és harmadszor arra, hogy e határozat „érzékeltetően messzebb megy, mint a korábbi határozatok”.

275 E tekintetben rá kell mutatni, hogy mivel a kereset kizárólag az eladási kötelezettségre vonatkozó feltételeknek a megtámadott határozat mellékletében való szerepeltetése tekintetében elfogadható, a felperes érveit érdemben csak az e feltételekre vonatkozó indokolás tekintetében lehet megvizsgálni.

276 E tekintetben a felperes megjegyzi, hogy a megtámadott határozatnak részletesebb indokolást kellett volna tartalmaznia az eladási kötelezettség szükségességét illetően, annál is inkább, mivel más „párhuzamos eljárásokban” nem írtak elő ezzel egyenértékű kötelezettséget. Az e tekintetben a megtámadott határozat (69) preambulumbekkezdésében szolgáltatott indokolás, amely szerint a takarékpénztárak és Észak-Rajna–Vesztfália tartomány néha ellentétes érdekeket követnek, nem elegendő. Egyébként megszokott, hogy egy részvénytársaság tulajdonosainak érdekei alkalmanként ellentétesek. Végül a felperes előadja, hogy a megtámadott határozat indokolását nem lehet kiegészíteni a Bizottság által kizárólag a Törvényszék előtt ismertetett magyarázatok révén.

277 A Bizottság vitatja a felperes érveit.

278 Emlékeztetni kell arra, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban úgy ítélte meg, hogy a vitatott garancia egy nehéz helyzetben lévő vállalkozás számára nyújtott szerkezetátalakítási támogatás. Ahogy az a fenti 210. pontban szerepel, a Bizottság tehát elvégezhetette ezen intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálatát a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás fényében.

279 A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 17. pontja szerint a szerkezetátalakítás egy reális, koherens és távlati tervre épül, amely helyreállítja a vállalkozás hosszú távú életképességét. Az említett iránymutatás 34. pontja szerint az egyedi szerkezetátalakítási támogatás nyújtásának feltétele egy szerkezetátalakítási terv végrehajtása, amelyet jóvá kell hagyatni a Bizottsággal.

- 280 A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 47. pontja szerint a támogatás kedvezményezettje köteles teljes mértékben végrehajtani az előző pontban hivatkozott tervet, és eleget tenni az engedélyező határozatban megállapított minden egyéb kötelezettségének. A terv végrehajtásával kapcsolatos bármely mulasztás vagy az egyéb kötelezettségek be nem tartása a támogatás visszaélészerű felhasználásának tekintendő.
- 281 A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 35–37. pontja tartalmazza azokat a szabályokat, amelyeknek megfelelően a szerkezetátalakítási tervet be kell nyújtani a Bizottságnak, valamint az abban szerepeltetendő elemeket. Először, e tervnek tartalmaznia kell minden szükséges részletet, beleértve egy piacfelmérést is, valamint ismertetnie kell mindazokat a körülményeket, amelyek nehéz helyzetbe hozták a vállalkozást, lehetővé téve annak elbírálását, hogy a javasolt intézkedések megfelelőek-e. Másodsor, az érintett tagállamnak kötelezettséget kell vállalnia az említett tervet illetően. Harmadszor, a tervnek reális feltételezések alapján, ésszerű időn belül helyre kell állítania a vállalkozás hosszú távú életképességét oly módon, hogy az a szerkezetátalakítás befejezését követően képes legyen csak saját erejére támaszkodva fedezni minden költséget. Negyedszer, ha a vállalkozás nehézségei vállalatirányítási rendszerének hibáiból fakadnak, akkor megfelelő módosításokat kell bevezetni.
- 282 A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 38–40. pontjának tárgya a szerkezetátalakítási támogatás nyújtásához kapcsolódóan a „verseny jelentős torzulásának megakadályozása”. E rendelkezések alapján először kompenzációs intézkedéseket kell elfogadni annak érdekében, hogy korlátozzák a támogatásnak a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatásait (a továbbiakban: kompenzációs intézkedések). Másodsor ezen intézkedéseknek „megfelelőeknek” kell lenniük abban az értelemben, hogy nem eredményezhetik a piaci szerkezet romlását. Harmadsor ezen intézkedéseknek a támogatás torzító hatásaival „arányosaknak” kell lenniük. E tekintetben ezeknek az intézkedéseknek mindenekelőtt arra a piacra vagy piacokra kell vonatkozniuk, amelyeken a szóban forgó vállalkozás a szerkezetátalakítást követően jelentős helyzetbe kerül. Ezt követően, jóllehet ezen intézkedések a támogatás nyújtása előtt vagy azt követően is megtehetőek, a szerkezetátalakítási tervnek mindenképp szerves részét kell képezniük. Végül ezek az intézkedések nem állhatnak egyszerű hitelleírásból vagy a veszteséges tevékenységek megszüntetéséből, mivel ez esetben nem eredményeznék a szóban forgó vállalkozás kapacitásának vagy piaci jelenlétének csökkentését (a Törvényszék T-115/09. és T-116/09. sz. Electrolux kontra Bizottság egyesített ügyekben 2012. február 14-én hozott ítéletének 44. pontja).
- 283 Egyrészt a fentiekből kitűnik, hogy a szerkezetátalakítási terv létezése lényeges feltétele annak, hogy a szerkezetátalakítási támogatást összeegyeztethetőnek lehessen tekinteni a közös piaccal. E terv a Bizottság által e tekintetben végzendő elemzés (a továbbiakban: összeegyeztethetőségi vizsgálat) központi elemévé válik. Végül a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás szerint a támogatás esetleges engedélyezésének automatikus feltétele a Bizottság által megvizsgált és jóváhagyott terv tiszteletben tartása.
- 284 Másrészt a szerkezetátalakítási támogatásnak, amely alapján a Bizottság az összeegyeztethetőségi vizsgálatot végzi, két típusú intézkedést kell tartalmaznia, amelyek céljaik alapján különböztethetők meg egymástól. Az intézkedések első típusának célja a vállalkozás hosszú távú gazdasági életképességének helyreállítása. A második intézkedéstípus célja a verseny jelentős torzulásának megakadályozása. Főszabály szerint semmi nem zárja ki, hogy a szerkezetátalakítási tervben előírt valamennyi intézkedés tartalma a Bizottság és az érintett tagállam közötti tárgyalás tárgya legyen, amelyhez adott esetben a támogatás kedvezményezettje is csatlakozhat. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásból azonban kitűnik, hogy végül a tagállamnak kell elköteleznie magát egy végleges terv mellett.
- 285 Végül a szerkezetátalakítási támogatásnak a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően az ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy az indokolási kötelezettség akkor teljesül, ha a Bizottság ismerteteti azokat az indokokat, amelyek miatt úgy véli, hogy a támogatás összeegyeztethető a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban előírt feltételekkel, nevezetesen, hogy rendelkeznek szerkezetátalakítási tervvel, kielégítően bemutatják, hogy a támogatás kedvezményezettje hosszú távon

életképes, és a támogatás a kedvezményezett hozzájárulását tekintve arányos (lásd analógia útján a Törvényszék T-349/03. sz., Corsica Ferries France kontra Bizottság ügyben 2005. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-2197. o.] 66. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 286 A fentiekre figyelemmel kell meghatározni egyrészt a Bizottság arra irányuló kötelezettségének terjedelmét, hogy megjelölje azokat az okokat, amelyek miatt úgy döntött, hogy a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához köti, másrészt pedig megvizsgálni azt, hogy a megtámadott határozat indokolása e tekintetben elegendő-e.

A Bizottság arra irányuló kötelezettségének terjedelméről, hogy megjelölje azokat az okokat, amelyek miatt úgy döntött, hogy a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához köti

- 287 Annak érdekében, hogy meghatározzuk a Bizottság arra irányuló kötelezettségének terjedelmét, hogy megjelölje azokat az okokat, amelyek miatt úgy döntött, hogy a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához köti, először is meg kell jelölni azt a célt, amelyhez képest a Bizottságnak e döntést igazolnia kell. Másodszor meg kell határozni a Bizottság arra irányuló általános kötelezettségének terjedelmét, hogy indokolja azon határozatait, amelyekkel a szerkezetátalakítási támogatások feltételeként az azon szerkezetátalakítási tervekben előírt intézkedések tiszteletben tartását szabja meg, amelyek vonatkozásában az érintett tagállamok kötelezettséget vállaltak. Harmadszor meg kell vizsgálni, hogy e kötelezettség terjedelme eltér-e, amennyiben a Bizottság a 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdése alapján úgy dönt, hogy a szóban forgó tervek tiszteletben tartását úgy biztosítja, hogy határozataiban feltételeket ír elő. Végül negyedszer meg kell vizsgálni, hogy az eladási kötelezettség részét képezte-e a WestLB első olyan teljes szerkezetátalakítási tervének, amely tekintetében a Németországi Szövetségi Köztársaság kötelezettséget vállalt.

– Azon célról, amelyhez képest a Bizottságnak igazolnia kellett az arra vonatkozó döntését, hogy a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához köti

- 288 A felperes lényegileg azt állítja, hogy amikor a Bizottság arról dönt, hogy a szerkezetátalakítási támogatás engedélyezését bizonyos feltételek tiszteletben tartásához köti, a Bizottság által követett cél az állami támogatások általános tilalma alóli azon kivétel által követett cél megvalósításának biztosítása, amelyen az engedélyezés alapul. Ha az engedélyezés az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontjában szereplő második eseten alapul, e célnak, a felperes szerint, egy tagállam gazdasága súlyos zavara megszüntetésének kell lennie.

- 289 Ezt az állítást el kell utasítani.

- 290 Ahogy ugyanis az a fenti 284. pontban szerepelt, amikor a szerkezetátalakítási támogatás engedélyezését azon szerkezetátalakítási terv által előírt intézkedések tiszteletben tartásához köti, amely tekintetében az érintett tagállam kötelezettséget vállalt, a Bizottság által követett cél először a kedvezményezett hosszú távú életképessége visszanyerésének biztosítása, másodszor pedig annak garantálása, hogy a verseny torzulása ne legyen jelentős.

- 291 A jelen ügyben, ahogy azt a fenti 187. pontban kiemeltük, az eladási kötelezettség a megtámadott határozat mellékletében a WestLB hosszú távú életképességének helyreállítását lehetővé tevő intézkedésként szerepel. Ennélfogva a Bizottságnak kizárólag ezen célra figyelemmel kellett igazolnia az arra vonatkozó döntését, hogy a vitatott garancia engedélyezését az említett kötelezettség tiszteletben tartásához köti.

- A Bizottság arra irányuló általános kötelezettségének terjedelméről, hogy indokolja azon határozatait, amelyekkel a szerkezetátalakítási támogatások engedélyezésének feltételeként az azon szerkezetátalakítási tervekben előírt intézkedések tiszteletben tartását szabja meg, amelyek vonatkozásában az érintett tagállamok kötelezettséget vállalnak
- 292 Rá kell mutatni, hogy bár főszabály szerint a Bizottságnak kell bizonyítania az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében vett támogatások nyújtását, a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozó bizonyítási teher – e rendelkezéstől eltérően – főszabály szerint az érintett tagállamra hárul, amelynek bizonyítania kell ezen eltérés feltételeinek teljesülését (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-68/03. sz., Olympiaki Aeroporia Ypiresies kontra Bizottság ügyben 2007. szeptember 12-én hozott ítéletének [EBHT 2007., II-2911. o.] 34. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 293 Ennélfogva, amikor az EK 87. cikk (3) bekezdése alapján az állami támogatásoknak a közös piaccal való összeegyeztethetősége értékelésére vonatkozó széles mérlegelési mozgásterével élve (lásd a fenti 183. pontot) a Bizottság, mint a jelen ügyben is, iránymutatásaiban, tájékoztatóiban vagy közleményeiben előírja, hogy a támogatás engedélyezése érdekében az érintett tagállamnak kötelezettséget kell vállalnia egy olyan terv mellett, amely lehetővé teszi bizonyos pontos jogszerű célok elérését, akkor e tagállamnak kell bizonyítania, hogy e terv alkalmas az említett célok elérésére, és nem a Bizottságnak kell bizonyítania, hogy a terv által előírt egyes intézkedések e tekintetben elengedhetetlenek.
- 294 Ily módon, figyelemmel a fenti 279–284. pontban kifejtettekre, úgy kell tekinteni, hogy a szerkezetátalakítási terv a tagállam által javasolt olyan kötelezettségvállalások összességéből áll, amelyek célja annak bizonyítása, hogy az állami támogatások általános tilalmától való eltérés feltételei teljesülnek. E kötelezettségvállalások célja az, hogy a Bizottság olyan határozatot hozzon, amelyhez az érintett tagállamnak nem fűződik alanyi joga – azaz olyan támogatást engedélyezzen, amely lehetővé teszi a verseny eredményének elkerülését –, és azokat annak biztosítása érdekében ajánlják fel, hogy a fenti 284. és 290. pontban hivatkozott célok teljesüljenek.
- 295 A támogatás kedvezményezettje számára a szerkezetátalakítási terv egyebekben azon feltételek halmazává alakul, amelyekhez az érintett tagállam a támogatás nyújtását köti, mivel az utóbbi a Bizottság felé kötelezettséget vállal arra, hogy a támogatást csak az említett terv kedvezményezett részéről történő tiszteletben tartása mellett nyújtja.
- 296 E körülmények között úgy kell tekinteni, hogy az engedélyező határozatban a Bizottság feladata többek között először az, hogy bizonyítsa, hogy az engedélyezett intézkedést ténylegesen az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak kell minősíteni, másodsor, hogy megvizsgálja, hogy az érintett tagállam bizonyította-e, hogy a támogatás az EK 87. cikk (3) bekezdésében előírt eltérések egyikének hatálya alá eshet, harmadszor pedig, hogy megállapítsa, hogy a szerkezetátalakítási tervben előírt azon intézkedések összességére tekintettel, amelyek vonatkozásában e tagállam kötelezettséget vállalt, úgy lehet-e tekinteni, hogy a támogatás kedvezményezettje hosszú távon életképes lesz, valamint hogy a támogatás által okozott versenytorzulás nem lesz jelentős.
- 297 Ezzel szemben, ellentétben azzal, amit lényegileg a felperes állít, a Bizottság nem köteles kifejteni a szerkezetátalakítási terv által előírt minden egyes intézkedés szükségességét, sem arra törekedni, hogy kizárólag a lehető legkevésbé korlátozó intézkedéseket írja elő azok közül, amelyek alkalmasak az előző pontban hivatkozott célok megvalósításának biztosítására, kivéve ha az érintett tagállam előzetesen egy kevésbé korlátozó szerkezetátalakítási terv vonatkozásában vállalt kötelezettséget, amely ugyanolyan megfelelő módon megfelel e céloknak, vagy pedig e tagállam jelezte, hogy ellenzi egyes intézkedések felvételét a szerkezetátalakítási tervbe, és azzal az indokkal vállalt annak vonatkozásában kötelezettséget, hogy a Bizottság véglegesen azt közölte vele, hogy ezen intézkedések hiányában a támogatást nem fogja engedélyezni, mivel a támogatás nyújtásának az említett intézkedések tiszteletben tartása feltételéhez kötése ezekben az esetekben nem tudható be az érintett tagállamnak.

- 298 Először e következtetést alátámasztja az, hogy a szerkezetátalakítási terv által előírt intézkedések rendkívül számosak és sokfélék lehetnek, így ahhoz, hogy alternatív intézkedéseket lehessen felvázolni, alapos ismeretekkel kell rendelkezni a támogatás kedvezményezettjének működéséről és belső struktúrájáról, üzleti helyzetéről, valamint a rendelkezésére álló stratégiai lehetőségekről. Mivel a Bizottság nem feltétlenül rendelkezik ezekkel az ismeretekkel, nincs lehetősége arra, hogy megjelölje azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak lehetnek az abban a szerkezetátalakítási tervben előírt intézkedések felváltására, amely vonatkozásában az érintett tagállam kötelezettséget vállalt.
- 299 Másodszor annak megkövetelése, hogy a Bizottság legyen köteles igazolni a szerkezetátalakítási terv által előírt minden egyes intézkedés szükségességét, megakadályozhatná őt abban, hogy egyes helyzetekben megállapítsa, hogy a támogatás kedvezményezettje hosszú távon életképes. Láthatóan ez a helyzet az olyan meghatározott intézkedéseket tartalmazó szerkezetátalakítási terv esetében, amelyek együttesen lehetővé tennék az említett kedvezményezett életképességének biztosítását, de elszigetelten vizsgálva nem tűnnek elengedhetetlennek e tekintetben. Ez esetben a Bizottság nem lenne képes bizonyítani egyik javasolt intézkedés szigorúan vett szükségességét sem, és a gyakorlatban nem köthetné a támogatás engedélyezését azok tiszteletben tartásához. Ennélfogva nem lenne képes meggyőződni arról, hogy a kedvezményezett életképessége helyreáll.
- 300 Végül harmadszor emlékeztetni kell arra, hogy amikor a Bizottság olyan bank részére nyújtott szerkezetátalakítási támogatást engedélyez, amelynek gazdasági helyzete oly mértékben megromlott, hogy tevékenységeit is megszüntetheti, és válságot idézhet elő a nemzeti pénzpiacon, akkor kizárólag a verseny eredményének elkerülését célzó állami fellépés teszi lehetővé a bank tevékenységének folytatását, annak érdekében, hogy megszüntessék a tagállam gazdaságának súlyos zavarát.
- 301 Ebben az összefüggésben, noha indokolt annak megkövetelése, hogy a Bizottság ügyeljen arra, hogy a nyújtott támogatás egyrészt alkalmas legyen a várt jótékony hatás kifejtésére e gazdaságban, ami többek között a bank életképességének biztosítását igényelheti, másrészt pedig, hogy az a lehető legkisebb hatást gyakorolja a versenyre, ezzel szemben túlzó lenne azt követelni, hogy a Bizottság azt is bizonyítsa, hogy a támogatás engedélyezésének feltételei a lehető legkevésbé terhesek a kedvezményezettre nézve.
- 302 A fenti 296. és 297. pontban szereplő következtetés egyébként összhangban van azzal az ítélkezési gyakorlattal, amely szerint a szerkezetátalakítási támogatásnak a közös piaccal való összeegyeztethetőségét illetően a Bizottság indokolási kötelezettsége akkor teljesül, ha az érintett határozat ismerteti azokat az indokokat, amelyek miatt a támogatás összeegyeztethető a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban előírt feltételekkel, nevezetesen, hogy rendelkeznek szerkezetátalakítási tervvel, kielégítően bemutatják, hogy a támogatás kedvezményezettje hosszú távon életképes, és a támogatás a kedvezményezett hozzájárulását tekintve arányos (lásd a fenti 285. pontot).
- Arról a kérdésről, hogy a Bizottság arra irányuló általános kötelezettségének terjedelme, hogy indokolja azon határozatait, amelyekkel a szerkezetátalakítási támogatások engedélyezésének feltételeként szabja azon szerkezetátalakítási tervek tiszteletben tartását, amelyek vonatkozásában az érintett tagállamok kötelezettséget vállalnak, eltér-e akkor, ha a Bizottság a 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdése alapján úgy dönt, hogy a szerkezetátalakítási terv tiszteletben tartását úgy biztosítja, hogy határozatában feltételeket ír elő
- 303 A tárgyalás során a felperes azt állította, hogy a Bizottság indokolási kötelezettségét eltérőnek kell tekinteni a fenti 296. és 297. pontban leírtaktól, amennyiben a Bizottság a 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdése alapján úgy dönt, hogy a szerkezetátalakítási támogatást engedélyező határozatban feltételt ír elő.

- 304 Márpedig, ha egy ilyen feltétel, mint a jelen ügyben is, az azon szerkezetátalakítási terv által előírt intézkedést tükrözi, amely vonatkozásában az érintett tagállam kötelezettséget vállalt, ezt az állítást el kell utasítani.
- 305 Figyelemmel ugyanis egyrészt a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás által a valamely vállalkozás számára szerkezetátalakítási támogatást nyújtani kívánó valamennyi tagállamra ruházott különleges felelősségre a szerkezetátalakítási terv benyújtását illetően, másrészt pedig arra, hogy az említett iránymutatás a támogatás engedélyezését automatikusan az e tervben előírt intézkedések tiszteletben tartásának feltételéhez köti, ezeket az intézkedéseket úgy kell tekinteni, mint amelyek az érintett tagállam által a támogatás nyújtása kapcsán rögzített feltételek közé tartoznak (lásd a fenti 295. pontot). E feltételek ezenkívül azon ténybeli és jogi háttér részét képezik, amely alapján az érintett tagállam azt kérte a Bizottságtól, hogy végezze el a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálatát.
- 306 Ennélfogva, amikor a Bizottság a szerkezetátalakítási támogatás engedélyezését ilyen feltételhez köti, sem a támogatás kedvezményezettjére, sem az érintett tagállamra nem telepített olyan kötelezettséget, amelyet az korábban nem vállalt.
- 307 Egyébként, mivel az ilyen feltétel megsértéséből az érintett tagállamra háruló következmények érdemben egyenértékűek az azon szerkezetátalakítási tervben előírt intézkedés tiszteletben nem tartásából fakadó következményekkel, amely vonatkozásában az érintett tagállam kötelezettséget vállalt, vagyis azzal, hogy a Bizottság úgy tekintheti, hogy a támogatást visszaélészerűen használták fel, valamint hogy kérheti a Bíróságtól, hogy állapítsa meg, hogy a szóban forgó tagállam nem teljesítette kötelezettségeit.
- 308 Végül, és mindenestre, mivel a Bizottság nem ítélte úgy, hogy a vitatott garancia csak bizonyos intézkedések végrehajtását előíró szerkezetátalakítási terv mellett engedélyezhető, nem tűnik logikusnak azt megkövetelni, hogy jelölje meg azokat az indokokat, amelyek miatt a támogatás engedélyezésére vonatkozó határozatának feltétele ezen intézkedések végrehajtása.
- 309 Meg kell tehát állapítani, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság csak azokat az okokat volt köteles feltüntetni, amelyek miatt a végleges szerkezetátalakítási tervben előírt intézkedések összessége – amelynek az eladási kötelezettség vitathatatlanul részét képezte – elegendő a WestLB hosszú távú életképességének biztosítása, illetve annak garantálása érdekében, hogy a vitatott garancia ne torzítsa túlzott mértékben a versenyt, mivel meg lehet állapítani egyrészt, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság előzetesen nem vállalt kötelezettséget az e céloknak ugyanolyan alkalmas módon megfelelő, kevésbé korlátozó teljes szerkezetátalakítási terv vonatkozásában, másrészt pedig kizárólag azért nem jelezte, hogy ellenzi az eladási kötelezettség felvételét a végleges szerkezetátalakítási tervbe, illetve azért javasolta annak szerepeltetését, mivel a Bizottság véglegesen azt közölte vele, hogy ellenkező esetben a támogatást nem fogja engedélyezni (lásd a fenti 297. pontot).
- Arról a kérdésről, hogy a végleges szerkezetátalakítási terv volt-e a WestLB első olyan teljes szerkezetátalakítási terve, amely vonatkozásában a Németországi Szövetségi Köztársaság kötelezettséget vállalt, valamint hogy az utóbbi jelezte-e, hogy ellenzi az eladási kötelezettség felvételét az említett tervbe
- 310 Mindenekelőtt azt kell megvizsgálni, hogy az eredeti szerkezetátalakítási terv, amelyet a Bizottsággal 2008. augusztus 8-án ismertettek, és amely nem irányozta elő a végleges szerkezetátalakítási tervvel azonos feltételek mellett a WestLB eladását, teljes szerkezetátalakítási tervnek tekinthető-e.
- 311 Egyrészt emlékeztetni kell arra, hogy az eredeti szerkezetátalakítási terv tartalmazott egy ígéretet, amely szerint a WestLB tulajdonosi szerkezetének megváltozására vonatkozó „pontosítás” 2008. december 31-ig benyújtásra kerül (lásd az eljárást megindító határozat (25) preambulumbekzdését, a

megtámadott határozat (2) és (29) preambulumbekzdését, valamint a fenti 26. pontot). A pontosítás tárgyát képező, meg nem jelölt intézkedések eredményeként a tulajdonosok irányító többségének 2009. szeptember 30. előtt meg kellett szűnnie.

- 312 Másrészt az eredeti szerkezetátalakítási terv Bizottság részére történő bejelentésekor a Németországi Szövetségi Köztársaság arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy az Eckpunktevereinbarungban a tulajdonosok megállapodtak abban, hogy 2008. december 31. előtt módosított szerkezetátalakítási tervet terjesztenek a Bizottság elé, amely az eredeti szerkezetátalakítási terven túlmenő, és a tulajdonosi szerkezet változását figyelembe vevő csökkentő intézkedéseket tartalmaz (az eljárást megindító határozat (26) preambulumbekzdése és a fenti 27. pont).
- 313 Ennélfogva, amikor az eredeti szerkezetátalakítási tervet neki bejelentették, a Bizottságnak szükségképpen úgy kellett tekintenie, hogy később jelentős további szerkezetátalakítási intézkedéseket fognak elé terjeszteni, amelyek nyilvánvalóan hatással lehetnek a vitatott garancia összeegyeztethetőségi vizsgálatára. E körülmények között nem végezhetette el e vizsgálatot az eredeti szerkezetátalakítási terv alapján. Az utóbbi tehát nem tekinthető a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 35–45. pontja értelmében vett teljes tervnek.
- 314 Ezt követően rá kell mutatni, hogy az iratokból nem tűnik ki sem az, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság azt kérte a Bizottságtól, hogy végezze el a vitatott garancia összeegyeztethetőségi vizsgálatát, akár az eredeti szerkezetátalakítási terv által előírt intézkedések, akár a végleges tervben előírtaktól eltérő egyéb intézkedések fényében, sem az, hogy kifogásolta, hogy a vitatott garancia nyújtását az eladási kötelezettség tiszteletben tartásának feltételéhez kötötték. Márpedig a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás által valamennyi, szerkezetátalakítási támogatást nyújtani kívánó tagállamra telepített, a szerkezetátalakítási terv benyújtására vonatkozó különleges kötelezettségre figyelemmel nem lehet elfogadni, hogy amennyiben e tagállam nem közölte egyet nem értését az e tervben szereplő intézkedésekkel, ezeket az intézkedéseket nem lehet neki betudni. A Németországi Szövetségi Köztársaság az eljárást megindító határozattal kapcsolatban tett észrevételeiben még arra sem hivatkozott, hogy az eladási kötelezettség nem szükséges a WestLB életképességének biztosításához, vagy hogy elképzelhetők kevésbé szigorú alternatív megoldások (lásd a megtámadott határozat (44)–(50) preambulumbekzdését), noha a Bizottság, ahogy arra joggal hivatkozik, az eljárást megindító határozat (49) preambulumbekzdésében már lényegileg jelezte, hogy a WestLB tulajdonosi szerkezetének módosítása e tekintetben szükséges lehet. Egyébként mivel sem a WestLB, sem az érdekelt felek nem tettek észrevételt az eljárást megindító határozattal kapcsolatban (lásd a fenti 32. pontot), úgy kell tekinteni, hogy azt nem is kifogásolták. E ténybeli körülmények mellett a jelen ügyben nem lehet úgy tekinteni, hogy az eladási kötelezettségnek a végleges szerkezetátalakítási tervben való szerepeltetésére vonatkozó döntést végső soron nem a Németországi Szövetségi Köztársaságnak lehet betudni.
- 315 Végül és mindenesetre, noha a felperes fenntartja, hogy az eladási kötelezettség felvételét a végleges szerkezetátalakítási tervbe a Bizottság javasolta, sőt előírta, azt nem állítja, hogy a Bizottság olyan kifejezett vagy hallgatóságos határozatot hozott, amely elutasítja az eredeti szerkezetátalakítási tervet, illetve egy másik korábbi szerkezetátalakítási tervet, amely nem tartalmazza az eladási kötelezettséget, vagy amely véglegesen arról értesíti a Németországi Szövetségi Köztársaságot, hogy a vitatott garanciát nem engedélyezi, ha e kötelezettség nem szerepel a WestLB szerkezetátalakítási tervében.
- 316 Meg kell tehát állapítani egyrészt azt, hogy a végleges szerkezetátalakítási terv volt az egyetlen, a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 35–40. pontja értelmében vett terv, amely vonatkozásában a Németországi Szövetségi Köztársaság a megtámadott határozat meghozatalát megelőzően kötelezettséget vállalt, másrészt pedig azt, hogy nem nyert bizonyítást – oly módon, hogy az említett szerepeltetést végső soron ne lehetne neki betudni –, hogy e tagállam kifogásolta az eladási kötelezettség beiktatását az említett tervbe.

– Következtetés

- 317 A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy a Bizottság indokolási kötelezettsége azzal kapcsolatban, hogy a vitatott garancia engedélyezését a végleges szerkezetátalakítási tervben a WestLB hosszú távú életképességének biztosítása érdekében előírt feltételekhez kell kötni, annyiban áll, hogy fel kell tüntetnie azokat az okokat, amelyek miatt úgy véli, hogy az említett terv tiszteletben tartása elegendő e cél eléréséhez.
- 318 Ennélfogva, ellentétben azzal, amit lényegileg a felperes előad, nincs helye a megtámadott határozat eladási kötelezettségre vonatkozó indokolása elszigetelt vizsgálatának. Ebben a határozatban ugyanis a Bizottság csak azt volt köteles megjelölni, hogy a végleges szerkezetátalakítási tervben előírt egyéb intézkedésekkel együttesen az eladási kötelezettség miért alkalmas a WestLB hosszú távú életképességének biztosítására irányuló cél elérésére.
- 319 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság teljesítette-e ezt a kötelezettséget.

A megtámadott határozatban szereplő, az eladási kötelezettség szükségességére vonatkozó indokolás elégséges jellegének vizsgálatáról

- 320 Először rá kell mutatni, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (64) preambulumbekkezdésében megjegyezte, hogy a WestLB hosszú távú életképessége biztosításához szükséges szerkezetátalakítási intézkedések mértékének közvetlenül arányosnak kell lennie a támogatás terjedelmével és összegével, és kapcsolatban kell lennie a bank üzleti modelljének stabilitásával, ahogy az értékvesztett eszközök kezeléséről szóló közlemény 52. pontjában, és a jelenlegi pénzügyi válságban a pénzintézetek feltőkésítéséről: a támogatás szükséges minimális szintre történő korlátozásáról és az indokolatlan versenytorzulás kiküszöbölését célzó biztosítékokról szóló közlemény 44. pontjában szerepel.
- 321 Másodszor, a Bizottság a megtámadott határozat (68) preambulumbekkezdésében kiemelte, hogy a WestLB tulajdonosi szerkezetének átalakítása központi jelentőséggel bír a nehéz helyzet megoldása és a bank számára a pozitív gazdasági fejlődés biztosítása szempontjából. E tekintetben a Bizottság az eljárást megindító határozatban azzal kapcsolatban tett észrevételekre hivatkozik, hogy e nehéz helyzetet az említett tulajdonosi szerkezet összetétele, valamint a tulajdonosok érdekösszeütközései okozzák.
- 322 A fenti 31. pontban említettek szerint a Bizottság már az eljárást megindító határozat (49) preambulumbekkezdésében megjegyezte, hogy a WestLB nehézségeinek okait valószínűleg tulajdonosi szerkezetének összetétele, és tulajdonosai „eltérő érdekei” képezték. E határozat (50) preambulumbekkezdésében jelezte, hogy a tulajdonosi szerkezetnek az eredeti szerkezetátalakítási terv által előírt megváltoztatása e bank üzleti modelljének módosítását eredményezheti. Ugyanezen határozat (48) preambulumbekkezdésében a Bizottság hangsúlyozta, hogy ez az üzleti modell, amelyet a jelentősen strukturált befektetési portfóliók, a mérlegen kívüli kötelezettségek és az ügyfélközpontú ügyletekhez való korlátozott hozzáférés jellemez, hosszú távon elégtelennek bizonyult.
- 323 Harmadszor, a Bizottság a megtámadott határozat (69) preambulumbekkezdésében emlékeztetett arra, hogy a WestLB és tulajdonosai elfogadták azt az álláspontot, amely szerint a WestLB nehéz helyzete részben a bank tulajdonosi szerkezetére vezethető vissza, és kötelezettséget vállaltak arra, hogy 2008. december 31-ig szándéknyilatkozat formájában pontosítják a tulajdonosi szerkezet átalakításának részleteit. A Bizottság megjegyezte, hogy az előnyben részesített megközelítés a WestLB és a Helaba összeolvadása volt. A DekaBank Deutsche Girozentrale e csoportba való integrációját kiegészítő intézkedésként javasolták. A Bizottság jelezte, hogy számos okból kifolyólag azonban egyik lehetőség sem bizonyult sikeresnek, többek között a tulajdonosok eltérő érdekei miatt. A Bizottság rámutatott, hogy a WestLB tulajdonosi szerkezetében közvetve jelenlevő takarékpénztárak és Észak-Rajna–

Vesztfália tartomány időnként homlokegyenest ellenkező érdekeket követ, és úgy vélte, hogy ez azt bizonyítja, hogy a Bizottság „ezzel kapcsolatban helyes álláspontot képviselt” az eljárást megindító határozatban, valamint azt, hogy „a [WestLB] hosszú távú életképessége szempontjából a tulajdonosváltás rendkívül nagy jelentőséggel bír”.

- 324 Negyedszer, a Bizottság a megtámadott határozat (73) preambulumbekkezdésében megjegyezte, hogy a WestLB értékesítését megkönnyítik azzal, hogy a különböző üzleti tevékenységeit előzetesen szétválasztják, és három központi területre sorolják be, majd ezeket külön-külön, illetve közös csomagként ajánlattételi eljárás keretében eladásra kínálják.
- 325 Ötödször, a Bizottság a megtámadott határozat (74) preambulumbekkezdésében kiemelte, hogy a WestLB átszervezte üzleti tevékenységeit úgy, hogy kivonult olyan veszteséges üzleti területekről, mint amilyen a befektetéskezelés és a saját kereskedelmi ügyletek – amelyek a válságot kiváltották –, és a hangsúlyt az ügyfélközpontú ügyletekre helyezi. A Bizottság megállapította, hogy a végleges szerkezetátalakítási terv lehetővé teszi a WestLB számára, hogy ismét Észak-Rajna–Vesztfáliára és általánosabban Németországra összpontosítsa üzleti tevékenységét, továbbá a hangsúlyt újból egyes kulcsfontosságú üzleti területekre helyezze. A Bizottság kiemelte, hogy azáltal, hogy felhagynak a kockázatos ügyletekkel, és újból felfedezik az olyan, kevésbé ingatag üzleti területeket, mint a Transaction Banking, valamint a takarékpénztárakkal, magánügyfelekkel és középvállalkozásokkal való együttműködés, emelkedik a hosszú távon stabil ügyletek aránya a WestLB teljes üzleti tevékenységén belül, és ez hozzájárul a bank hosszú távú életképességének helyreállításához, és ezáltal ahhoz, hogy felhagyjon egy olyan üzleti megközelítéssel, amely a múltban nem bizonyult hosszú távon működőképesnek.
- 326 Végül hatodszor, a Bizottság a megtámadott határozat (75) preambulumbekkezdésében rámutatott, hogy a végleges szerkezetátalakítási terv költségcsökkentési intézkedéseket, illetve a kockázatkezelésnek, ezáltal pedig a WestLB kockázati profiljának a javítását lehetővé tevő intézkedéseket is tartalmaz. Ahogy az a fenti 50. pontban szerepel, a Bizottság megállapította, hogy e tervből egyértelműen kiderül, hogy a WestLB helyre tudja állítani hosszú távú életképességét.
- 327 A fentiekből az következik, hogy a megtámadott határozatban a Bizottság kellően pontosan megjelölt több olyan, a végleges szerkezetátalakítási tervben szereplő intézkedést, amelyek lehetővé teszik a WestLB üzleti tevékenységeinek és tulajdonosi szerkezetének módosítását. A Bizottság számára e módosítás következménye azon üzletpolitika elhagyása volt, amelyet többek között a kockázatos ügyletek jellemeztek, és amely a bank pénzügyi nehézségeinek oka volt. Ezenkívül a bank tulajdonosai között megszűnt volna az az érdekütközés, amely a Bizottság szerint jelentős szerepet játszott e nehézségek kialakulásában. Végül a Bizottság kiemelte, hogy a WestLB részéről egy kevésbé kockázatos üzleti modell követését, illetve a kevésbé konfliktusos tulajdonosi szerkezetre váltást megerősítik, illetve megkönnyítik a költségcsökkentési intézkedések, valamint az üzleti folyamatok szétválasztása külön-külön értékesíthető területekre.
- 328 Ez az indokolás lehetővé teszi azon indokok megértését, amelyek miatt a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a végleges szerkezetátalakítási tervben előírt, és a megtámadott határozat mellékletébe foglalt intézkedések – beleértve az eladási kötelezettségre vonatkozó intézkedéseket is – alkalmasak arra, hogy biztosítsák a WestLB hosszú távú életképességének helyreállítását.
- 329 Úgy kell tehát tekinteni, hogy a megtámadott határozat indokolása elegendő azzal kapcsolatban, hogy a vitatott garanciát az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához kötötték.
- 330 A teljesség kedvéért rá kell mutatni, hogy ezt az indokolást akkor is elegendőnek kellene tekinteni, ha – mint azt a felperes lényegileg kifejti – a Bizottság köteles lett volna igazolni az eladási kötelezettség szigorúan vett szükségességét a WestLB hosszú távú életképességének helyreállítása érdekében.

- 331 A fenti 31., 32. és 321. pontból ugyanis kitűnik, hogy a Bizottság a megtámadott határozat meghozatalához vezető közigazgatási eljárás során, valamint e határozatban is jelezte, hogy a WestLB pénzügyi nehézségeinek oka a nem életképes üzleti modell.
- 332 A Bizottság azt is jelezte, hogy e modell részben a sajátos tulajdonosi szerkezet, illetve a tulajdonosok közötti érdekütközések eredménye.
- 333 Vitathatatlan, hogy a Bizottság csak beadványaiban jelölte meg pontosan a WestLB tulajdonosi szerkezetének azon jellemzőit, amelyek álláspontja szerint felelősek e modellért, valamint a tulajdonosok azon ellentétes érdekeit, amelyek alkalmasak arra, hogy megnehezítsék e bank üzleti életképességét. A Bizottság lényegileg arra hivatkozott, hogy mivel a WestLB a Westfalen-Lippe és Rheinland régiók takarékpénztárainak ellenőrzése alatt áll, ésszerűen nem lehet úgy tekinteni, hogy a WestLB képes jelentős üzleti tevékenység kialakítására egy olyan területen, amely lényeges üzleti életképessége helyreállításának biztosítása szempontjából, és amelyen e takarékpénztárak tevékenykednek, vagyis az ügyfélközpontú magánbanki tevékenység területén.
- 334 Ugyanakkor a WestLB tulajdonosi szerkezete és a tulajdonosok esetlegesen ellentétes érdekei szükségszerűen jól ismert körülmények a felperes számára, így túlzott lenne a Bizottságtól azt megkövetelni, hogy a megtámadott határozatban ismertesse e szerkezet azon sajátosságait, amelyek álláspontja szerint a WestLB pénzügyi nehézségeit okozzák (lásd ebben az értelemben analógia útján a Törvényszék T-167/07. sz., Far Eastern New Century kontra Tanács ügyben 2011. április 13-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 127. pontját).
- 335 Egyebekben a Bizottság lényegileg már az eljárást megindító határozatban is kiemelte, hogy a WestLB pénzügyi nehézségei a nem életképes üzleti modellből fakadnak, a bank tulajdonosi szerkezete és a tulajdonosok közötti érdekütközések miatt, anélkül hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság vagy a felperes mint érdekelt fél vitatta volna ezt az előzetes következtetést, illetve bővebb tájékoztatást kért volna az annak alapját képező indokokról, ami a jelen ügyben a Bizottság e kérdéssel kapcsolatos, a megtámadott határozatban teljesítendő indokolási kötelezettsége terjedelmének korlátozása szempontjából releváns körülmény (lásd ebben az értelemben analógia útján a fenti 334. pontban hivatkozott Far Eastern New Century kontra Tanács ügyben hozott ítélet 128. pontját).
- 336 Végül, ahogy azt a felperes maga is kijelenti, a tulajdonosok aláírták a Bizottsággal 2008. augusztus 8-án kötött Eckpunktevereinbarungot (lásd a fenti 25. pontot). E dokumentum, amelyet a Bizottság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a WestLB és a tulajdonosok tárgyalásait követően fogadtak el, tartalmaz egy, a bank tulajdonosi szerkezetének módosítására vonatkozó kötelezettségvállalást (lásd a fenti 26. és 27. pontot). A Bizottsággal szemben támasztott, arra vonatkozó követelmény, hogy fejtse ki, hogy e módosítás miért volt szükséges, a jelen ügyben tehát enyhébb.
- 337 A jelen jogalapot tehát el kell utasítani.

A negyedik, az arányosság elvének megsértésére alapított jogalapról

- 338 A jelen jogalap lényegileg három részre oszlik, amelyek közül az első azon alapul, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban szereplő feltételek arányosságát hamis előfeltevés alapján értékelte, a második a tulajdonjog megsértésén, a harmadik pedig a tulajdonosokat érő, a megtámadott határozat által követett célhoz képest aránytalan káron alapul.

Az első, arra alapított részből, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban szereplő feltételek arányosságát hamis előfeltevés alapján értékelte

339 A felperes előadja, hogy ahogy azt harmadik jogalapjában is jelezte, a Bizottság úgy tekintette, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának, vagyis azon rendelkezésnek a célja, amelynek alapján a vitatott garanciát engedélyezték, hasonló az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának céljához. A felperes úgy véli, hogy a Bizottság tehát hamis előfeltevés alapján értékelte a megtámadott határozatban szereplő feltételek arányosságát. A felperes szerint a gazdaság súlyos zavarának megszüntetése jelentősebb közérdekű célnak minősül, mint egy ágazat vagy régió előmozdítása. Rámutat, hogy az arányosság elve már pusztán ezen okból is sérült.

340 A Bizottság vitatja a felperes érveit.

341 Hangsúlyozni kell, hogy a felperes csak formálisan hivatkozik az arányosság elvének megsértésére. Valójában az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának a Bizottság által a megtámadott határozatban való alkalmazását kérdőjelezi meg, és e tekintetben hivatkozik a harmadik jogalappal összefüggésben előadott érvekre. Az első részt tehát ugyanazon indokok alapján el kell utasítani, mint az említett érveket, ahogy azt megalapozottan előadja a Bizottság is.

A második, a tulajdonjog megsértésére alapított részből

342 A felperes előadja, hogy a megtámadott határozat megfosztotta a tulajdonosokat tulajdonjoguktól, megsértve ezzel az e jog védelmét az Unióban szabályozó elveket, amit a Bizottság vitat.

343 Meg kell állapítani, hogy a jelen rész, a korábbi részhez hasonlóan, csak formálisan alapul az arányosság elvének megsértésén. E résszel a felperes valójában a hatodik jogalap keretében ismertetett érveket terjeszti elő, amely jogalap alátámasztásaként a Bizottság arra vonatkozó hatáskörének hiányára hivatkozik, hogy arra kötelezze a tulajdonosokat, hogy ruházzák át a WestLB-n fennálló tulajdonjogukat. A felperes által előterjesztett érveket tehát a hatodik jogalap keretében vizsgáljuk meg. Márpedig, mivel ezek az érvek nem alkalmasak az arányosság elve megsértése fennállásának bizonyítására, azokat a jelen jogalap keretében el kell utasítani.

A harmadik, a tulajdonosokat érő, a megtámadott határozat által követett célhoz képest aránytalan kár fennállására alapított részből

344 A felperes előadja, hogy a tulajdonosok tulajdonjoguktól való, a megtámadott határozat által eredményezett megfosztása aránytalan kárt okoz számukra a Bizottság által követett azon célhoz képest, hogy elkerüljék a verseny torzítását a pénzügyi ágazatban. Ez a kár még inkább aránytalan, mivel egyrészt ezt az ágazatot már számos támogatás megzavarta, másrészt pedig a vitatott garanciát szükségesnek tekintették egy nagy bank „megmentése” és az említett ágazat működésének helyreállítása érdekében.

345 A Bizottság vitatja a felperes érveit.

346 Az arányosság elve megköveteli, hogy az uniós intézmények aktusai ne haladják meg a kitűzött cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges mértéket, azaz amikor több alkalmas intézkedés közül lehet választani, a legkevésbé korlátozóhoz kell folyamodni (a Bíróság 15/83. sz. Denkavit Nederland ügyben 1984. május 17-én hozott ítéletének [EBHT 1984., 2171. o.] 25. pontja és 265/87. sz. Schröder HS Kraftfutter ügyben 1989. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 2237. o.] 21. pontja).

347 Az arányosság elve az uniós jog alapelveként az uniós intézmények valamennyi jogi aktusa tekintetében a jogszerűség kritériumának minősül. Ebből adódóan a Bizottság intézkedéseinek vizsgálata során mindig felmerül egyrészt az ezen elv tiszteletben tartásával összefüggő kötelezettségek terjedelmére és

pontos határaitra vonatkozó kérdés, másrészt pedig a bírósági felülvizsgálat gyakorlásának határaitra vonatkozó kérdés (a Bíróság C-441/07. P. sz., Bizottság kontra Alrosa ügyben 2010. június 29-én hozott ítéletének [EBHT 2010., I-5949. o.] 36. és 37. pontja).

- 348 Az arányosság elve terjedelmének a jelen ügyben történő értékelése érdekében, ahogy az a fenti 287–302. pontból lényegileg kitűnik, figyelembe kell venni különösen a Bizottság, illetve az érintett tagállam kötelezettségeit egy olyan vállalkozás számára nyújtott szerkezetátalakítási támogatás engedélyezésére vonatkozó eljárás során, amelynek folyamatos működése veszélybe került.
- 349 Figyelemmel a fenti 287–302. pontban rögzítettekre meg kell állapítani, hogy az arányosság elvének tiszteletben tartása nem követeli meg azt, hogy a Bizottság a szerkezetátalakítási támogatás engedélyezését a támogatás kedvezményezettje életképességének helyreállításához és a verseny súlyos torzulásának elkerüléséhez szigorúan szükséges intézkedésekhez kösse, amennyiben ezek az intézkedések olyan szerkezetátalakítási terv részét képezik, amely vonatkozásában az érintett tagállam kötelezettséget vállalt.
- 350 A Bizottság részéről ugyanis ebben az összefüggésben az arányosság elvének alkalmazása pusztán annak megállapítását jelenti, hogy egyrészt azon szerkezetátalakítási terv alapján, amely vonatkozásában az érintett tagállam kötelezettséget vállalt, úgy lehet tekinteni, hogy a támogatás kedvezményezettje hosszú távon életképes lesz, valamint hogy elmaradnak a súlyos versenytorzulások, másrészt pedig, hogy az érintett tagállam nem vállalt olyan terv vonatkozásában kötelezettséget, amely olyan kevésbé korlátozó intézkedéseket tartalmaz, amelyek lehetővé teszik e gazdasági életképesség megfelelő biztosítását és a versenytorzulások elkerülését (lásd analógia útján a fenti 347. pontban hivatkozott Bizottság kontra Alrosa ügyben hozott ítélet 41. pontját).
- 351 A Bizottság arra vonatkozó döntésének arányosságát, hogy a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához köti, tehát ezen észrevételek fényében kell megvizsgálni.
- 352 E tekintetben a végleges szerkezetátalakítási terv az egyetlen olyan teljes szerkezetátalakítási terv, amely vonatkozásában a Németországi Szövetségi Köztársaság a megtámadott határozat meghozatalát megelőzően kötelezettséget vállalt (lásd a fenti 316. pontot). Mivel az eladási kötelezettséget ez a terv írta elő, úgy kell tekinteni, hogy a Bizottság nem volt köteles a vitatott garancia engedélyezését a végleges szerkezetátalakítási tervben előírtaknál kevésbé szigorú feltételekhez kötni a WestLB tulajdonosi szerkezetének módosítását illetően.
- 353 A fentiekből az következik, hogy azáltal, hogy a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához kötötte, a Bizottság nem sértette meg az arányosság elvét.
- 354 Végül a teljesség kedvéért rá kell mutatni, hogy még ha a Bizottság köteles is lett volna arra, hogy a szerkezetátalakítási támogatás engedélyezését csak a lehető legkevésbé korlátozó, a kedvezményezett hosszú távú gazdasági életképessége helyreállításának biztosítását lehetővé tévő intézkedésekhez kösse, akkor is úgy kellene tekinteni, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania azt, hogy az eladási kötelezettség aránytalan a Bizottság által követett célhoz képest.
- 355 E tekintetben fontos emlékeztetni arra, hogy – ellentétben azzal, amit lényegileg a felperes állít – a Bizottság által követett cél, amikor a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához kötötte, nem annak elkerülése volt, hogy e garancia súlyosan torzítsa a versenyt a pénzpiacokon.
- 356 Ahogy ugyanis a Bizottság megalapozottan hangsúlyozza, és ahogy az a fenti 187. és 291. pontban szerepel, az eladási kötelezettség a WestLB hosszú távú életképessége helyreállításának biztosítását célozza.

- 357 Ennélfogva egyrészt mint hatástalant el kell utasítani a felperes azon érvét, amely szerint e feltétel aránytalan a súlyos versenytorzítás elkerülésére irányuló célhoz képest.
- 358 Másrészt meg kell jegyezni, hogy a felperes nem terjesztett elő semmilyen érvet annak bizonyítása érdekében, hogy a Bizottság azon döntése, amellyel a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához kötötte, aránytalan a WestLB hosszú távú életképessége helyreállításának biztosítására irányuló célhoz képest.
- 359 A fenti megfontolások összességére figyelemmel a jelen jogalapot teljes egészében el kell utasítani.

Az ötödik, az egyenlő bánásmód elvének megsértésére és a hatáskörrel való visszaélésre alapított jogalapról

- 360 A felperes előadja, hogy a megtámadott határozat meghozatalával a Bizottság megsértette az egyenlő bánásmód elvét, és hatáskörrel való visszaélést követett el.
- 361 A felperes szerint az, hogy egy bank számára nyújtott támogatás engedélyezését eladási kötelezettséghez kötik, ismeretlen a Bizottság határozathozatali gyakorlatában. Az egyenlőtlen bánásmód fennállása egyértelműen kitűnik, ha összehasonlítjuk a megtámadott határozatot az N 244/2009 – Commerzbank, Németország állami támogatásról szóló, 2009. május 7-i C(2009) 3708 végleges bizottsági határozattal (a továbbiakban: Commerzbank-ügyben hozott határozat). E határozatban, amelyet egy héttel a megtámadott határozat előtt hoztak, a Bizottság nem írta elő a támogatás kedvezményezettjének minősülő bank tulajdonosi szerkezetének módosítását. Ezenkívül a felperes benyújt egy táblázatot, amely álláspontja szerint azt bizonyítja, hogy a WestLB-re vonatkozó határozat az egyetlen a pénzügyi válsággal összefüggésben nyújtott támogatásokkal kapcsolatos határozatok közül, amelyben a megvizsgált támogatás engedélyezését a kedvezményezett tulajdonosi szerkezetének módosításához köötték.
- 362 A felperes hozzáteszi, hogy a Bizottság semmilyen objektív indokolást nem szolgáltatott a WestLB által elszenvedett egyenlőtlen bánásmódot illetően. Rámutat, hogy a Bizottság valójában önkényesen élt az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontjában rá ruházott hatáskörrel, az e rendelkezés céljától eltérő cél, vagyis a WestLB és tulajdonosi szerkezete átszervezése érdekében. A felperes szerint ez az EK 230. cikk (2) bekezdése értelmében vett hatáskörrel való visszaélésnek minősül. Ezen állítás alátámasztása érdekében három ténykörményt terjeszt elő. Először, a Bizottság előzetesen, 2008. július 15-én meghatározta a szerkezetátalakítás engedélyezésének feltételeit. Másodszor, a megtámadott határozatban a pénzügyi válság súlyosbodása, illetve azon tény ellenére sem módosította e feltételeket, hogy végül az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának alkalmazása mellett döntött. Harmadszor, N. Kroes több alkalommal, többek között négy sajtócikkben nyilvánosan megerősítette a megkövetelt feltételeket, és rendszeresen felhívásokat fogalmazott meg a német tartományi bankok konszolidációját illetően, rámutatva, hogy a „három pilléren nyugvó” német pénzügyi ágazat elavult, és azt meg kell reformálni.
- 363 A Bizottság vitatja a felperes érveit.
- 364 Először emlékeztetni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód elve megköveteli, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően, és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, hacsak objektív módon nem igazolható az ilyen bánásmód (lásd a Bíróság C-248/04. sz. Koninklijke Coöperatie Cosun ügyben 2006. október 26-án hozott ítéletének [EBHT 2006., I-10211. o.] 72. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, valamint a Törvényszék T-422/07. sz., Djebel-SGPS kontra Bizottság ügyben 2012. január 18-án hozott ítéletének 202. pontját).

- 365 Márpedig a felperes nem bizonyította, hogy a WestLB összehasonlítható helyzetben van azokkal az állami támogatásban részesülő bankokkal, amelyekre keresetlevelében hivatkozott, és amelyek esetében szerinte a Bizottság a tulajdonosi szerkezet módosításának előírása nélkül engedélyezte a szerkezetátalakítási támogatásokat.
- 366 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a pénzügyi válság során egy nehéz helyzetben lévő bank számára nyújtott szerkezetátalakítási támogatás hatása alapvetően több egyedi körülménytől függ, amelyek közé tartozik a bank gazdasági helyzete, valamint a gazdasági életképesség visszanyerésére vonatkozó kilátásai. A felperes ugyanakkor nem vizsgálja azt, hogy a Bizottság a felperes által hivatkozott, bankokra vonatkozó határozataiban úgy ítélte-e meg, hogy a tulajdonosi szerkezetek ugyanúgy problémát jelentenek, mint a WestLB esetében – ahogy arra a Bizottság megalapozottan hivatkozik.
- 367 A Commerzbank-ügyben hozott határozat tárgyát képező támogatás engedélyezését illetően a Bizottság azt állítja, hogy azt egyrészt azért nem kötötték a kedvezményezett tulajdonosi szerkezetének módosításához, mert a WestLB-vel ellentétben a Commerzbank úgynevezett „nyílt” társaság volt, amelyben számos tulajdonos rendelkezett részesedéssel, másrészt pedig, mert a bank nehézségeinek oka nem tulajdonosi szerkezete vagy a tulajdonosai közötti érdekkülönbségek voltak, amit a felperes nem is vitatott, sem a viszonyulásban, sem pedig a tárgyaláson.
- 368 Másodszor rá kell mutatni – ahogy azt lényegileg a Bizottság is kifejti –, hogy kizárólag az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja keretében, nem pedig a Bizottság korábbi határozathozatali gyakorlatára tekintettel kell értékelni, még ha meg is állapítható e gyakorlat, a Bizottság azon határozatának törvényességét, amely megállapítja, hogy valamely új támogatás nem felel meg ezen eltérés alkalmazási feltételeinek (lásd analógia útján a Törvényszék T-396/08. sz., Freistaat Sachsen és Land Sachsen-Anhalt kontra Bizottság ügyben 2010. július 8-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 54. pontját, valamint a fenti 364. pontban hivatkozott Djebel-SGPS kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 198. pontját). Az állami támogatás fogalma, valamint a kedvezményezett életképessége visszanyerésének biztosításához szükséges feltételek olyan objektív helyzetre vonatkoznak, amelyet a bizottsági határozat meghozatalának időpontjában kell értékelni. Ennélfogva nem befolyásolják a megtámadott határozat jogszerűségének értékelését azok az okok, amelyek miatt a Bizottság egy korábbi határozatban eltérően értékelte a szóban forgó helyzetet (lásd analógia útján a fenti 364. pontban hivatkozott Djebel-SGPS kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 199. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 369 Harmadszor, ahogy arra megalapozottan hivatkozik a Bizottság is, a Bizottságot nem lehet megfosztani attól a lehetőségtől, hogy szigorúbb összeegyeztethetőségi feltételeket állapítson meg, mint korábbi határozataiban, amennyiben a közös piac fejlődése és az e piacon folyó torzításmentes verseny célja ezt követeli meg, mivel a gazdasági szereplőknek nincs jogos indokuk arra, hogy joggal bízzanak egy olyan helyzet fennmaradásában, amelyet az uniós intézmények mérlegelési jogkörük keretein belül módosíthatnak (lásd ebben az értelemben analógia útján a fenti 364. pontban hivatkozott Djebel-SGPS kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 200. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 370 Ezt követően meg kell állapítani, hogy a szerkezetátalakítási támogatás engedélyezésének az abban a szerkezetátalakítási tervben előírt intézkedések betartásához kötése, amely vonatkozásában az érintett tagállam kötelezettséget vállalt, főszabály szerint nem eredményezi az egyenlő bánásmód elvének megsértését.
- 371 Abban az esetben ugyanis, ha két összehasonlítható szerkezetátalakítási támogatás engedélyezését különböző feltételekhez kötik, amelyeket azon szerkezetátalakítási tervek írnak elő, amelyek vonatkozásában az érintett tagállamok kötelezettséget vállaltak, a támogatás kedvezményezettjeinek eltérő helyzete nem a Bizottság döntéséből következik, hanem az e tagállamok által tett kötelezettségvállalások jellegéből, mivel a Bizottság azt köteles megvizsgálni, hogy azok lehetővé teszik-e a kedvezményezettek életképessége visszanyerésének biztosítását, valamint a jelentős versenytorzítások megakadályozását.

- 372 Végül azt a kérdést illetően, hogy a Bizottság hatáskörével visszaélve hozta-e meg a megtámadott határozatot, emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint valamely jogi aktus csak akkor jogellenes hatáskörrel való visszaélés miatt, ha objektív, releváns és egybehangzó valószínűsítő körülmények alapján nyilvánvaló, hogy azt kizárólag vagy legalábbis elsősorban a hivatkozott céloktól eltérő célok elérése, vagy az ügy körülményeinek kezelésére a Szerződés által kifejezetten előírt eljárás megkerülése érdekében fogadták el (a Bíróság C-342/03. sz., Spanyolország kontra Tanács ügyben 2005. március 10-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-1975. o.] 64. pontja).
- 373 Márpedig mindenekelőtt rá kell mutatni, hogy a felperes által hivatkozott, N. Kroes egyes nyilatkozatait tartalmazó újságcikkek nem bizonyítják – ahogy arra a Bizottság megalapozottan hivatkozik –, hogy az intézmény az állami támogatások felügyeletére vonatkozó hatásköreit az EK 87. cikkben előírt céloktól eltérő célokra használta fel.
- 374 Meg kell ugyanis állapítani, hogy e nyilatkozatokkal N. Kroes azt a véleményét hozta nyilvánosságra, amely szerint a vitatott garancia bármilyen engedélyezését azon körülmények megoldásához kell kötni, amelyek eredményeként a WestLB nehéz helyzetbe került a pénzügyi válságot megelőzően, ami üzleti modelljének jelentős módosítását és a tulajdonosi szerkezetének összetételéhez kötődő strukturális problémák megoldását igényli. E nyilatkozatok nem tartalmaznak végleges bizottsági állásfoglalást e kérdést illetően, még kevésbé a német pénzügyi ágazat szerkezete kapcsán.
- 375 Mindenesetre a felperes nem fejt ki, hogy N. Kroes nyilatkozatait mennyiben kell arra utaló objektív, releváns és egybehangzó valószínűsítő körülmények csoportjának tekinteni, hogy a megtámadott határozatot kizárólag vagy legalábbis elsősorban a hivatkozott céloktól eltérő célok elérése vagy egy eljárás megkerülése érdekében fogadták el.
- 376 Ezt követően rá kell mutatni, hogy az, hogy a Bizottság 2008. július 15-én képes volt megjelölni azokat a feltételeket, amelyeket szerinte teljesíteni kell ahhoz, hogy a vitatott garanciát engedélyezni lehessen, és e feltételeket a megtámadott határozatban sem módosította a pénzügyi válság súlyosbodása, és azon tény ellenére sem, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának alkalmazása mellett döntött, szintén nem minősül arra utaló objektív valószínűsítő körülménynek, hogy a megtámadott határozatot a hivatkozott céloktól eltérő célok elérése vagy egy eljárás megkerülése érdekében fogadták el.
- 377 Ez ugyanis pusztán nyilvánvalóvá teszi, hogy a Bizottság az eljárás viszonylag korai szakaszában jelezte, hogy a vitatott garancia nehezen lenne engedélyezhető, ha a WestLB szerkezetátalakítási terve nem tartalmazna egyes olyan feltételeket, amelyeket a végleges szerkezetátalakítási tervben szerepeltettek, anélkül hogy ezzel kapcsolatban végleges álláspontot fogalmaztak volna meg. A fentiekből azonban nem tűnik ki, hogy a Bizottság a WestLB tulajdoni szerkezetének módosítására vagy e bank méretének csökkentésére más célokból törekedett volna, mint a bank életképességének biztosítása és a túlzott versenytorzítás megakadályozása.
- 378 Egyébként meg kell jegyezni egyrészt azt, hogy a felperes nem terjesztett elő a megtámadott határozat megsemmisítésére irányuló, azon alapuló jogalapot, hogy a Bizottság indokolatlan kényszert vagy nyomást gyakorolt a Németországi Szövetségi Köztársaságra annak érdekében, hogy az vállalon kötelezettséget a végleges szerkezetátalakítási terv vonatkozásában.
- 379 Másrészt a Bizottság által elvégzett, a vitatott garancia egyes intézkedések hiányában történő engedélyezésére vonatkozó lehetőségekkel kapcsolatos, 2008. július 15-i informális értékelést megelőzte e garanciának az állami támogatások joga szempontjából való alapos tanulmányozása. A Bizottság ugyanis már 2008. április 30-án elfogadta az ideiglenes határozatot, amely ugyanezen garancia közös piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozott, és, ahogy azt a fenti 320. pontban jeleztük, sem a Németországi Szövetségi Köztársaság, sem a WestLB, illetve egyik érdekelt fél sem kifogásolta hivatalosan – amikor lehetőségük volt észrevételeket tenni az eljárást megindító határozattal

kapcsolatban – a Bizottság azon, e határozatban kifejtett előzetes következtetését, amely szerint a WestLB hosszú távú életképességének visszaállításához a tulajdonosi szerkezet módosítása is szükséges lehet.

380 Figyelemmel a fentiekre, meg kell állapítani, hogy a felperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy a Bizottság vele szemben hátrányos megkülönböztetést alkalmazott, vagy visszaélt az EK 87. cikkben alapuló hatásköreivel.

381 A jelen jogalapot tehát el kell utasítani.

A hatodik, az EK 295. cikk megsértésére alapított jogalapról

382 Az EK 295. cikk szerint „[az EK-]Szerződés nem sértheti a tagállamokban fennálló tulajdoni rendet”.

383 A felperes kifejti, hogy a Bizottság megsértette e rendelkezést, amikor a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettséghez kötötte. Előadja, hogy a Bizottság megfosztotta a tulajdonosokat tulajdonjoguktól, és meghatározta, hogy ki lehet egy konkrét dolog tulajdonosa, ami a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozik. A Bizottság még az EK 87. cikk és az EK 88. cikk alapján fennálló hatáskörei gyakorlása során sem kötelezhet egy tulajdonost arra, hogy lemondjon tulajdonjogáról, anélkül hogy ne sértené meg az uniós hatáskörök EK 295. cikkben rögzített abszolút korlátait.

384 A felperes úgy ítéli meg, hogy az EK 295. cikk szerinti védelem hatályát mindenképpen érinti, ha a tagállamok már semmilyen mozgástérrel nem rendelkeznek közvállalkozásaik irányításában, az utóbbiakban való részesedésük megőrzésében, vagy abban, hogy a tisztán jövedelmi megfontolásoktól eltérő megfontolásokat is figyelembe vegyenek. A felperes szerint e mozgástérrel a megtámadott határozat elvonta a tulajdonosoktól. Az a kérdés, hogy a megtámadott határozat ezen célja elsődleges vagy másodlagos volt-e, a Bizottság állításával ellentétben nem releváns.

385 A felperes előadja, hogy „ha megvizsgáljuk a pénzügyi ágazatban az állami támogatásokra és *ad hoc* intézkedésekre vonatkozó számos vizsgálati eljárást, akkor megállapíthatjuk [...], hogy a Bizottság immár nem elszigetelt ügyekben dönt, hanem a különböző bankok gazdasági modelljeit és üzleti tevékenységeit érintő strukturális beavatkozások révén átfogóan átszervezi a pénzügyi ágazatot”. A felperes rámutat, hogy a Bizottság valójában az ágazat egészét gazdaságpolitikai szempontból, nem pedig versenypolitikai szempontból irányítja, ami túllép hatáskörein, és ellentétes az EK 295. cikkel.

386 A Bizottság vitatja a felperes érveit.

387 Mindenekelőtt rá kell mutatni, ahogy azt a Bizottság is előadja, hogy az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy noha a tulajdoni rend továbbra is az egyes tagállamok hatáskörébe tartozik az EK 295. cikkre tekintettel, ez a rendelkezés nem jár azzal a hatással, hogy a tagállamokban fennálló tulajdoni rendet kivonja a Szerződés alapvető szabályai alól (a Bíróság 182/83. sz. Fearon-ügyben 1984. november 6-án hozott ítéletének [EBHT 1984., 3677. o.] 7. pontja és C-367/98. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2002. június 4-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-4731. o.] 48. pontja; a Törvényszék T-228/99. és T-233/99. sz., Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság egyesített ügyekben 2003. március 6-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-435. o.] 192. pontja).

388 Így és az EK 86. cikk (1) bekezdésével összhangban a Szerződés versenyszabályai, melyek alapvető szabályok, megkülönböztetés nélkül alkalmazandók a köz- és magánvállalkozásokra (a fenti 387. pontban hivatkozott Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 193. pontja).

- 389 Így az EK 295. cikk nem tekinthető úgy, hogy szűkíti az állami támogatás EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett fogalmát (a fenti 387. pontban hivatkozott Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 194. pontja).
- 390 Következésképpen az EK 295. cikk nem korlátozhatja a Bizottságra annak érdekében ruházott mérlegelési mozgásteret, hogy eldöntse, hogy az állami támogatások EK 87. cikk (1) bekezdése szerinti általános tilalma alá eső valamely intézkedés engedélyezhető-e az e rendelkezéstől való, az EK 87. cikk (3) bekezdésében foglalt eltérések valamelyike alapján, vagy nem.
- 391 Ennélfogva úgy kell tekinteni, hogy az EK 295. cikk nem akadályozza meg a Bizottságot abban, hogy az olyan vállalkozás számára nyújtott állami támogatás engedélyezését, amelynek szerkezetátalakításon kell átesnie, annak eladásához kösse, amennyiben ez hosszú távú életképességének biztosítását célozza.
- 392 Ahogy azt a Bizottság is előadja, egy ilyen feltétel meghatározása nem kérdőjelezi meg az érintett tagállamban fennálló „tulajdoni rendet” sem.
- 393 Ezzel összefüggésben elegendő mindenekelőtt arra rámutatni, hogy az ítélezési gyakorlatból az tűnik ki, hogy a versenyszabályoknak a vállalkozásokra azon tulajdoni rendtől független alkalmazása, amely alá tartoznak, nem jár azzal a következménnyel, hogy korlátozza az EK 295. cikk szerinti védelem hatályát, és hogy a tagállamok gyakorlatilag semmilyen mozgástérrel ne rendelkezzenek közzállalkozásaik irányításában, az utóbbiakban való részesedésük megőrzésében, vagy abban, hogy a tisztán jövedelmi megfontolásoktól eltérő megfontolásokat is figyelembe vegyenek (a fenti 387. pontban hivatkozott Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 195. pontja).
- 394 Feltételezve ugyanis, hogy az előző pontban hivatkozott érdekek ellentétesek lehetnek a versenyszabályok alkalmazásával, ezeket az EK 86. cikk (2) bekezdése figyelembe veszi, mivel e rendelkezés előírja, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vagy a jövedelemtermelő monopólium jellegű vállalkozások elkerülhetik a versenyszabályok alkalmazását, ha ezek alkalmazása jogilag vagy ténylegesen akadályozza a rájuk bízott sajátos feladatok végrehajtását (a fenti 387. pontban hivatkozott Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 196. pontja).
- 395 Márpedig a jelen ügyben a felperes nem állította, hogy a WestLB versenyszabályok alkalmazása alóli mentesítéséhez szükséges, az EK 86. cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételek teljesültek (lásd ebben az értelemben a fenti 387. pontban hivatkozott Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 197. pontját).
- 396 Ennélfogva, ahogy arra Bizottság is rámutat, téves a felperes azon állítása, amely szerint a Bizottságnak a vitatott garancia engedélyezésének az eladási kötelezettséghez kötésével az volt a célja, hogy megkérdőjelezze a német pénzügyi ágazat szerkezetét és a WestLB-ben, illetve más bankokban fennálló állami tulajdonosi szerkezet fennállását.
- 397 E tekintetben hozzá kell tenni, hogy a megtámadott határozat a vitatott garancia engedélyezését nem a WestLB magánszemélyeknek való eladásához köti. Ellenkezőleg, a Bizottság a megtámadott határozat (72) preambulumbekkezdésében jelezte, hogy elfogadhatók a helyettesítő megoldások, mint a német regionális bankok konszolidálása, mely utóbbiak – mint ahogy azt a felek is jelezték a Törvényszék 2013. október 31-én feltett írásbeli kérdéseire adott válaszaikban – állami jellegűek.
- 398 Végül, ahogy azt a Bizottság kifejti, a vitatott garancia engedélyezését nem ahhoz kötötték, hogy a tulajdonosok ellenszolgáltatás nélkül mondjanak le tőkerészesedésükről a WestLB-ben. Azon feltételek szerint, amelyekhez ezt az engedélyezést kötötték, a tulajdonosok bármely olyan magánszemélynek vagy állami személynek eladhatták részesedésüket, amely megfelel bizonyos kritériumoknak, és amelyet a Bizottság jóváhagy.

399 Nem lehet kizárni, hogy azok a feltételek, amelyekhez ezt az eladást kapcsolták, többek között az a határidő, amely alatt az eladást le kellett bonyolítani, és az arra vonatkozó garancia hiánya, hogy a pénzügyi válság és azáltal a banki eszközök értékére gyakorolt hatás véget ér a határidő lejárta előtt, alkalmas volt arra, hogy jelentős hatást gyakoroljon arra az árra, amelyet a tulajdonosok kaphattak. Mindazonáltal e körülményt azzal együtt kell szemlélni, hogy a felek egyetértettek abban, hogy a vitatott garancia nyújtása vagy azzal egyenértékű támogatási intézkedés hiányában a WestLB megszűnhetett volna, vagyis e vállalkozás piaci értéke főszabály szerint jóval alacsonyabb lett volna, ha e garanciát nem mentesítették volna az állami támogatásoknak az EK 87. cikk (1) bekezdésében szereplő általános tilalma alól.

400 A fentiekre figyelemmel a jelen jogalapot el kell utasítani.

A hetedik, a 659/1999 rendelet 7. cikke (4) bekezdésének megsértésére alapított jogalapról

401 A 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdése szerint „[a] Bizottság olyan feltételeket határozhat meg megengedő határozatában, amelyek teljesítése esetén egy támogatás a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősül, és olyan kötelezettségeket állapíthat meg, amelyek biztosítják a határozat betartásának ellenőrzését”.

402 Ahogy a felperes jelzi, a Bizottság azon lehetőségét, hogy feltételeket vagy kötelezettségeket határozzon meg, az uniós bíróságok már a 659/1999 rendelet elfogadása előtt is elismerték (lásd a fenti 185. pontot).

403 A felperes lényegileg három érvet terjeszt elő a jelen, a Bizottság által vitatott jogalap alátámasztására.

404 Először a felperes előadja, hogy az, hogy a Bizottság a megtámadott határozat meghozatalával megsértette az EK 295. cikket, magával vonja a 659/1999 rendelet 7. cikke (4) bekezdésének megsértését is.

405 Márpedig elegendő arra rámutatni, hogy ez az érv nem különbözik azoktól az érvektől, amelyekre a felperes az előző, az EK 295. cikk megsértésére alapított jogalappal összefüggésben hivatkozik. Ennélfogva azt ugyanazon indokok miatt el kell utasítani, mint az említett érveket.

406 Másodszor a felperes előadja, hogy a 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdése nem teszi lehetővé a Bizottság számára, hogy a tulajdonjogot sértő feltételeket határozzon meg. A jogbiztonság elve, amely szerint a jogszabályoknak világosaknak és pontosaknak kell lenniük annak érdekében, hogy biztosítsák a tényállások és jogviszonyok előreláthatóságát, megköveteli, hogy egy ilyen alapvető jogot sértő megoldás olyan pontos rendelkezésen alapuljon, amely e tekintetben előírja az uniós hatáskör, illetve az érintett intézmény hatáskörének fennállását. A 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdése nem tekinthető ilyen rendelkezésnek, mivel nem jelöli meg azokat a feltételeket és kötelezettségeket, amelyeket a Bizottság meghatározhat.

407 A felperes előadja, hogy ezt az érvet alátámasztja „az egyéb szabályozott területekkel való összehasonlítás is”. Megjegyzi, hogy az [EK] 81. és az [EK] 82. cikkben meghatározott versenyszabályok végrehajtásáról szóló, 2002. december 16-i 1/2003/EK tanácsi rendelet (HL L 1., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 2. kötet, 205. o.) 7. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy felszólítsa a vállalkozásokat és vállalkozások társulásait, hogy fejezzék be a jogsértést. Márpedig a felperes szerint az említett rendelet 7. cikkének (1) bekezdése azt írja elő, hogy az elkövetett jogsértéssel arányos, a jogsértés tényleges megszüntetéséhez szükséges mértékű, magatartásra vonatkozó vagy szerkezeti korrekciós intézkedéseket lehet tenni, és kimondja, hogy szerkezeti intézkedéseket csak akkor lehet megtenni, ha nem áll rendelkezésre ugyanolyan hatékony,

magatartásra vonatkozó intézkedés, vagy ha az ugyanolyan hatékony, magatartásra vonatkozó intézkedés az érintett vállalkozás számára nagyobb terhet jelent, mint a szerkezeti intézkedés. Az ilyen szabályok hiányoznak a 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdéséből.

- 408 Ehhez hasonlóan a felperes megjegyzi, hogy a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet (HL L 24, 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 3. kötet, 40. o.) 6. cikkének (2) bekezdése és 8. cikkének (2) bekezdése megállapítja a „feltételek elfogadását érintő érdemi követelmények minimális tartalmát”. A 139/2004 rendelet és a 802/2004/EK bizottsági rendelet alapján elfogadható korrekciós intézkedésekről szóló bizottsági közlemény (HL 2008. C 267., 1. o.) ezenkívül azt mondja ki, hogy a Bizottság az összefonódás engedélyezését csak a felek kötelezettségvállalásaihoz kötheti.
- 409 E tekintetben rá kell mutatni – ahogy azt megalapozottan előadja a Bizottság is –, hogy a 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdése pusztán azokat az eljárási előfeltételeket határozza meg, amelyeknek ahhoz kell teljesülniük, hogy a Bizottság egy állami támogatást bizonyos feltételek meghatározása mellett összeegyeztethetőnek nyilváníthasson a közös piaccal. Ahogy a Bizottság rámutat, e rendelkezésből többek között az következik, hogy erre csak a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása után hozott határozatokban van lehetőség, mint a jelen ügyben is. Ezzel szemben azok az érdemi feltételek, amelyekhez a Bizottság egy állami támogatás EK 87. cikk (3) bekezdése alapján történő engedélyezését kötheti, nem a 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdéséből következnek, hanem abból a jogalapból, amelyen a támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségének nyilvánítása alapul, vagyis a jelen ügyben az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontjából.
- 410 Ahogy az már többször kiemelésre került, a Bizottság, amikor az EK 87. cikk (3) bekezdésének b) pontja alapján engedélyezni kíván egy szerkezetátalakítási támogatást, akkor e támogatás összeegyeztethetőségi vizsgálata során alkalmazhatja a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban meghatározott szempontokat, köztük a támogatás kedvezményezettje hosszú távú életképességének helyreállítására vonatkozó kritériumot. Ennélfogva úgy kell tekinteni, hogy a Bizottság egy szerkezetátalakítási támogatás e rendelkezés alapján történő engedélyezését bármely, azon szerkezetátalakítási tervben szereplő, ezen életképesség helyreállítását célzó intézkedés tiszteletben tartásához kötheti, amely vonatkozásában a tagállam kötelezettséget vállalt.
- 411 Ezen intézkedések közé tartozik többek között az eladási kötelezettség, amelyre a felperes lényegileg hivatkozik.
- 412 Ennélfogva a felperes által a jelen jogalap keretében előterjesztett második érvet el kell utasítani.
- 413 Harmadszor a felperes előadja, hogy „a Bizottság szükségesnek tartotta olyan egyoldalú feltételek rögzítését, amelyek többek között a tulajdonjogról való lemondáshoz kapcsolódtak”. A megtámadott határozat eredeti változata szerint ennek oka az volt, hogy a tulajdonosok „nem tartották be a határidőket, és késleltették az eljárást”. Márpedig a felperes megjegyzi, hogy nem állapítottak meg határidőket. A felperes elismeri, hogy a megtámadott határozat immár nem tartalmazza ezt az indokot, de álláspontja szerint nem „jelentéktelen hibáról” van szó, amely „nincs hatással a rendelkező részre és az indokolásra”. A Bizottság ezt követően szükségesnek tekintette e feltételeket, azzal az indokkal, hogy „a döntéshozó testületek [helyesen: döntéshozás] ütemezése hátráltatta az eljárást”. Ugyanakkor a tulajdonosok illetékes szerveinek döntését 2009. május vége előtt meg lehetett volna hozni. A felperes ebből azt a következtetést vonja le, hogy a Bizottság nem kívánta bevárni ezt a határozatot. Végül, a 659/1999 rendelet 7. cikke (4) bekezdésének alkalmazásához nem szükséges és nem elegendő az, hogy a felek nem tartottak be egy végső soron nem is létező határidőt.
- 414 E tekintetben rá kell mutatni, hogy ellentétben azzal, amit lényegileg a felperes előad, a Bizottság nem volt köteles bevárni, hogy a tulajdonosok maguk döntsenek a WestLB szerkezetátalakítási feltételeiről. Ahogy az a fenti 284. pontban szerepel, e feltételeket egy olyan szerkezetátalakítási tervben kellett előírni, amely vonatkozásában az érintett tagállam vállal kötelezettséget, nem pedig a tulajdonosok.

- 415 Ami a megtámadott határozat kijavítás előtti változatának (41) preambulumbekzdéséhez kapcsolódó, e határozat (42) preambulumbekzdésében szereplő helyesbítésre való hivatkozásokat illeti, a felperes nem jelöli meg egyértelműen azokat a következtetéseket, amelyeket a Törvényszéknek azokból le kell vonnia.
- 416 Mindenesetre a megtámadott határozat javítás előtti változatának és kijavított változatának összevetéséből kitűnik, hogy jelentéktelen módosításról van szó.
- 417 Ahogy ugyanis a fenti 41. és 43. pontból kitűnik, a megtámadott határozat javítás előtti változatában egyrészt az szerepelt, hogy „a [végleges] szerkezetátalakítási terv, jóllehet [a Németországi Szövetségi Köztársaság] és a tulajdonosok elfogadták, nem tekinthető kötelező érvényűnek”, valamint másrészt, hogy „[a]z eljárás során a Bizottság megállapította, hogy a tulajdonosok nem tartották be a határidőket, és késleltették az eljárást”. A kijavított változatban ezek az észrevételek eltűntek a megtámadott határozatból, ezzel szemben abban az szerepel, hogy „[a]z eljárás során a Bizottság megállapította, hogy a tulajdonosok nem tudták követni az engedélyezett szerkezetátalakítási terv eredeti ütemtervét, és a döntéshozó testületek [helyesen: döntéshozás] ütemezése hátráltatta az eljárást”.
- 418 Ennélfogva a megtámadott határozat két változatának tartalma e kérdést illetően hasonló. Nincs semmi ok arra, hogy úgy tekintsük, a két változat eltérő megfogalmazása bármilyen változást jelent a Bizottság okfejtésében.
- 419 Végül, ahogy azt a Bizottság előadja, e helyesbítés semmilyen kapcsolatban nem áll azzal a lehetőséggel, hogy a vitatott garancia engedélyezését bizonyos feltételek tiszteletben tartásához kösse. A Bizottságnak nem kellett indokolnia az arra vonatkozó döntését, hogy él a 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdésében számára biztosított, arra vonatkozó lehetőséggel, hogy egy támogatás engedélyezését a megtámadott határozatban hivatkozott feltételek tiszteletben tartásához kösse.
- 420 A felperes által a jelen jogalappal összefüggésben előterjesztett harmadik érvet tehát el kell utasítani.
- 421 A fenti megfontolások összességére tekintettel a jelen jogalapot teljes egészében el kell utasítani.
- 422 Mivel a Törvényszék a jelen kereset valamennyi elfogadható jogalapját elutasította mint megalapozatlant, a kereset egészét is el kell utasítani.

A költségekről

- 423 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.
- 424 Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság erre vonatkozó kérelmének megfelelően viseli saját költségeit, valamint a Bizottság költségeit, mind az alapeljárás, mind az ideiglenes intézkedés iránti eljárás vonatkozásában.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített első tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A Törvényszék az Európai Bizottság által előterjesztett, okafogyottsággal kapcsolatos kérelmet elutasítja.**

2) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

3) A Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband viseli saját költségeit, valamint a Bizottság részéről felmerült költségeket, ideértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárással kapcsolatban felmerült költségeket is.

Kanninen
Collins

Pelikánová

Buttigieg
Gervasoni

Kihirdetve Luxembourgban, a 2014. július 17-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

Tényállás	1
1. Kedvezményezett	1
2. A WestLB pénzügyi nehézségei és a rossz bank bejelentése	2
3. A rossz bank ismertetése	3
4. Kiegészítő bejelentés	3
5. A vitatott garancia engedélyezése hat hónapos időtartamra	3
6. Bejelentés és a rossz bank meghosszabbításának vizsgálata	5
7. A megtámadott határozat	6
8. A WestLB helyzetének alakulása a megtámadott határozat meghozatalát követően	10
Eljárás	11
A felek kérelmei	12
A jogkérdésről	13
1. Az elfogadhatóságról	13
A felperes keresetőségi jogáról	13
Az első, arra vonatkozó évről, hogy a felperes részt vett azon intézkedés meghozatalában, amelyet a megtámadott határozat állami támogatásnak minősített	13
A második, a felperes tulajdonosként fennálló egyedi érintettségére vonatkozó évről	17
A felperes keresetőségi jogára vonatkozó következtetés	18
A felperes eljáráshoz fűződő érdekéről	18

2. Az ügy érdeméről	21
Előzetes észrevételek	21
Az első, a kollegialitás elvének megsértésére alapított jogalapról	22
A harmadik, az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának megsértésére alapított jogalapról	24
Az elsődlegesen előterjesztett, azon alapuló első részből, hogy a Bizottság tévesen tekintette úgy, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának célja hasonló az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának, illetve a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásnak a céljához	25
– Az első, arra alapított kifogásról, hogy a valamely tagállam gazdaságában bekövetkezett zavar megszüntetésére irányuló cél mindig megfelel a közös érdeknek	25
– A második, a Bizottság által a megtámadott határozatban elkövetett azon két hibára alapított kifogásról, hogy a Bizottság megsértette az EK 87. cikk (3) bekezdése b) pontjának célját, mivel a vitatott garancia közös piaccal való összeegyeztethetőségét a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás fényében vizsgálta, illetve hogy a vitatott garancia engedélyezését nem kapcsolta mindenesetre kevésbé szigorú feltételekhez, mint amelyeket az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja alapján elő lehet írni	26
A másodlagosan előterjesztett, azon alapuló második részből, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban tévesen írt elő szigorúbb feltételeket, mint amelyeket a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontjával való együttes alkalmazása alapján elő lehet írni	30
A második, az EK 87. cikk (1) bekezdésének és az indokolási kötelezettségnek a megsértésére alapított jogalapról, mivel a Bizottság nem bizonyította a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt hatásokat, és nem jelölte meg kellő mértékben azokat az okokat, amelyek miatt e garancia versenytorzulást okoz	31
A megtámadott határozatnak a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt hatásokra vonatkozó indoklásáról	32
A megtámadott határozatnak a vitatott garancia által a versenyre gyakorolt hatásokra vonatkozó indoklásának megalapozottságáról	36
– Az első évről, amely szerint a Bizottságnak meg kellett volna vizsgálnia a piac valós helyzetét a megtámadott határozat meghozatalának időpontjában	36
– A második évről, amely szerint a 2008 óta a pénzügyi ágazat részére nyújtott támogatások nem torzíthatják a versenyt	37
A nyolcadik, az indokolási kötelezettség megsértésére alapított jogalapról	38
Előzetes észrevételek	38
A Bizottság arra irányuló kötelezettségének terjedelméről, hogy megjelölje azokat az okokat, amelyek miatt úgy döntött, hogy a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához köti	40
– Azon célról, amelyhez képest a Bizottságnak igazolnia kellett az arra vonatkozó döntését, hogy a vitatott garancia engedélyezését az eladási kötelezettség tiszteletben tartásához köti	40
– A Bizottság arra irányuló általános kötelezettségének terjedelméről, hogy indokolja azon határozatait, amelyekkel a szerkezetátalakítási támogatások engedélyezésének feltételeként az azon szerkezetátalakítási tervekben előírt intézkedések tiszteletben tartását szabja meg, amelyek vonatkozásában az érintett tagállamok kötelezettséget vállalnak	41

– Arról a kérdésről, hogy a Bizottság arra irányuló általános kötelezettségének terjedelme, hogy indokolja azon határozatait, amelyekkel a szerkezetátalakítási támogatások engedélyezésének feltételeként szabja azon szerkezetátalakítási tervek tiszteletben tartását, amelyek vonatkozásában az érintett tagállamok kötelezettséget vállalnak, eltér-e akkor, ha a Bizottság a 659/1999 rendelet 7. cikkének (4) bekezdése alapján úgy dönt, hogy a szerkezetátalakítási terv tiszteletben tartását úgy biztosítja, hogy határozatában feltételeket ír elő	42
– Arról a kérdésről, hogy a végleges szerkezetátalakítási terv volt-e a WestLB első olyan teljes szerkezetátalakítási terve, amely vonatkozásában a Németországi Szövetségi Köztársaság kötelezettséget vállalt, valamint hogy az utóbbi jelezte-e, hogy ellenzi az eladási kötelezettség felvételét az említett tervbe	43
– Következtetés	45
A megtámadott határozatban szereplő, az eladási kötelezettség szükségességére vonatkozó indokolás elégséges jellegének vizsgálatáról	45
A negyedik, az arányosság elvének megsértésére alapított jogalapról	47
Az első, arra alapított részből, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban szereplő feltételek arányosságát hamis előfeltevés alapján értékelte	48
A második, a tulajdonjog megsértésére alapított részből	48
A harmadik, a tulajdonosokat érő, a megtámadott határozat által követett célhoz képest aránytalan kár fennállására alapított részből	48
Az ötödik, az egyenlő bánásmód elvének megsértésére és a hatáskörrel való visszaélésre alapított jogalapról	50
A hatodik, az EK 295. cikk megsértésére alapított jogalapról	53
A hetedik, a 659/1999 rendelet 7. cikke (4) bekezdésének megsértésére alapított jogalapról	55
A költségekről	57